

„CSENGERI JÁRÁS HELYI FOGLALKOZTATÁSI PAKTUMA” MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNY

a TOP-5.1.2-15 kódszámú „Helyi foglalkoztatási együttműködések” c. felhíváshoz

Készítette:

Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal

EPD Tanácsadó Iroda Kft.

Csenger, 2017

TARTALOM

1	HELYZETÉRTÉKELÉS	5
1.1	FÖLDRAJZI HELYZETKÉP.....	5
1.1.1	Földrajzi terület/beavatkozási szint meghatározása.....	5
1.2	A TÁMOGATÁSI KÉRELEM GAZDASÁGI, TÁRSADALMI, FOGLAKOZTATÁSI HÁTTERÉNEK BEMUTATÁSA.....	8
1.2.1	Gazdasági-foglalkoztatási-társadalmi helyzetkép.....	8
1.2.2	Gazdaságfejlesztési irányok a megyében és a térségekben.....	20
1.3	A TÁMOGATÁSI KÉRELEM INDOKOLTSÁGA.....	21
1.3.1	A szakterület elemzése.....	21
1.3.2	A támogatási kérelem szükségességét alátámasztó probléma bemutatása.....	23
1.3.3	Szakmapolitikai, jogi háttér.....	25
1.3.4	A támogatási kérelem céljainak kapcsolódása a Széchenyi 2020 céljaihoz.....	26
1.3.5	A támogatási kérelem kapcsolódása a hazai és térségi fejlesztéspolitikához.....	27
2	A TÁMOGATÁSI KÉRELEM CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI	32
2.1	A TÁMOGATÁSI KÉRELEM CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA.....	32
2.2	A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE.....	33
2.3	AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA.....	35
2.3.1	Konzorcium és partnerség.....	35
2.3.2	Tevékenységek bemutatása konzorciumi partnereknél.....	36
2.4	KÖTELEZŐ VÁLLALÁSOK, MONITORING MUTATÓK.....	48
3	TÁMOGATÁSI KÉRELEM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI	50
3.1	A TÁMOGATÁST IGÉNYLŐ ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA.....	50
3.1.1	A támogatást igénylő bemutatása.....	50
3.1.2	A megvalósításban részt vevő partnerek, konzorciumi tagok bemutatása.....	51
3.1.3	A támogatást igénylő és partnereinek a támogatási kérelemhez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása.....	51
3.2	A MEGVALÓSÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE.....	54
4	A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE	57
4.1	A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA.....	57
4.1.1	A megvalósulás helyszíne.....	57
4.1.2	Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása.....	57
4.1.3	A fejlesztés hatásainak elemzése.....	58
4.1.4	Pénzügyi terv.....	63
4.1.5	Kockázatelemzés.....	69
4.1.6	Fenntartás.....	75
4.2	RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV.....	76
4.2.1	Az előkészítés és megvalósítás részletes feladatai és ütemezése.....	76
5	A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG	78
5.1	A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA.....	78
5.2	A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA.....	78

5.3	KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA.....	78
5.4	A KÖTELEZŐ KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK MEGJELENÍTÉSE ÉS HASZNÁLATA	79
5.5	KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV	80
6	MELLÉKLETEK	81
6.1	SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE 2017. ÉVI KÉPZÉSI JEGYZÉKE.....	81
6.2	LEHETSÉGES SZAKMACSOPORTOK A PAKTUMPROJEKT BEN	82

ÁBRAJEGYZÉK

1. ÁBRA: A CSENGERI JÁRÁS ELHELYEZKEDÉSE SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYÉN BELÜL	5
2. ÁBRA: SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TENGELEI	6
3. ÁBRA: SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE REKREÁCIÓS KÖRZETEI ÉS IDEGENFORGALMI TENGELEI	6
4. ÁBRA: SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE AGGLOMERÁLÓDÓ TÉRSÉGEI	7
5. ÁBRA: ÉLVESZÜLETÉSEK ÉS HALÁLOZÁSOK A CSENGERI JÁRÁSBAN	9
6. ÁBRA: HÁZASSÁGKÖTÉSEK SZÁMA A CSENGERI JÁRÁSBAN	10
7. ÁBRA: 0 ÉS ISMERETLEN FOGLALKOZTATOTTI REGISZTRÁLT VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁNAK VÁLTOZÁSA	12
8. ÁBRA: 1-9 FŐNYI FOGLALKOZTATOTTI REGISZTRÁLT VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁNAK VÁLTOZÁSA	12
9. ÁBRA: REGISZTRÁLT VÁLLALKOZÁSOK MEGOSZLÁSA TELEPÜLÉSI SZINTEN A CSENGERI JÁRÁSBAN, 2015.....	12
10. ÁBRA: A TÉRSÉG JELLEMZŐ GAZDASÁGI ÁGAZATAI ÉS AZOK RELEVÁNCIÁJA	13
11. ÁBRA: NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA A CSENGERI JÁRÁSBAN	14
12. ÁBRA: AZ ÓVODAI FÉRŐHELYEK ÉS A BEÍRT GYERMEKEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA (2001-2015)	17
13. ÁBRA: EGY ÓVODAPEDAGÓGUSRA JUTÓ GYERMEKEK SZÁMA (2001-2015)	17
14. ÁBRA: A BÖLCSŐDEI FÉRŐHELYEK ÉS A BEÍRT GYERMEKEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA (2009-2015).....	18
15. ÁBRA: A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÓVODÁSOK ARÁNYA (2012-2015).....	19
16. ÁBRA: A TÁMOGATÁSI KÉRELEM CÉLRENDSZERE	32
17. ÁBRA: A MEGYEI ÉS HELYI PAKTUMOK KÖZÖTTI SZINERGIA ÉS INTEGRÁLTSAĞ ÖSSZETEVŐI	43
18. ÁBRA: A PAKTUM HOZZÁJÁRULÁSA A TÉRSÉG GAZDASÁGI, MUNKAERŐPIACI HELYZETÉNEK JAVÍTÁSÁHOZ	59
19. ÁBRA: A PAKTUMPROJEKT HOZZÁJÁRULÁSA A NÉPESSÉGMEGTARTÁSHOZ.....	59

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. TÁBLÁZAT: A CSENGERI JÁRÁS TELEPÜLÉSEI	7
2. TÁBLÁZAT: A LAKÓNÉPESSÉG KORCSOPORTOS MEGOSZLÁSA A 2001. ÉS 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN.....	9
3. TÁBLÁZAT: A LAKÓNÉPESSÉG GAZDASÁGI AKTIVITÁSA A 2001 ÉS 2011 ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁSI ADATOK ALAPJÁN	10
4. TÁBLÁZAT: A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE A CSENGERI JÁRÁSBAN (2001, 2011).....	11
5. TÁBLÁZAT: MŰKÖDŐ VÁLLALKOZÁSOK LÉTSZÁM KATEGÓRIÁNKÉNT (2011-2014).....	13
6. TÁBLÁZAT: A 0-2 ÉVES KOROSZTÁLYHOZ TARTOZÓK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA AZ EGYES TELEPÜLÉSEKEN (2000-2015).....	18
7. TÁBLÁZAT: ELŐKÉSZÍTÉSI TEVÉKENYSÉGEK	19
8. TÁBLÁZAT: A PROJEKT TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ ILLESZKEDÉSE A MEGYEI ITP ALAPJÁN.....	29
9. TÁBLÁZAT: A STRATÉGIAI ÉS OPERATÍV PROGRAM RELEVÁNS PRIORITÁSAI ÉS INTÉZKEDÉSEI A PAKTUMPROJEKT SZEMPONTJÁBÓL	30
10. TÁBLÁZAT: A CÉLCSOPORTI SZEMÉLYEK FŐ ADATAINAK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	35
11. TÁBLÁZAT: AZ 1. ÉS A 2. FŐTEVÉKENYSÉG KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI.....	36
12. TÁBLÁZAT: A SZABOLCS 05. ÖNKORMÁNYZATI TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁS, MINT KONZORCIUMVEZETŐ TEVÉKENYSÉGEI.....	37
13. TÁBLÁZAT: A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI KORMÁNYHIVATAL, MINT KONZORCIUMI TAG TEVÉKENYSÉGEI	45
14. TÁBLÁZAT: A PROJEKT KERETÉBEN MEGHATÁROZOTT MONITORING MUTATÓK TELJESÍTÉSE.....	49
15. TÁBLÁZAT: SZABOLCS 05. ÖNKORMÁNYZATI TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁS FELADATAI	50
16. TÁBLÁZAT: A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI KORMÁNYHIVATAL ÁLTAL MEGVALÓSÍTOTT VAGY FOLYAMATBAN LÉVŐ RELEVÁNS PROJEKTEK.....	52
17. TÁBLÁZAT: A PAKTUM LÉTREHOZÁSÁÉRT ÉS FENNTARTÁSÁÉRT FELELŐS SZERVEZET	54
18. TÁBLÁZAT: A PROJEKT HUMÁN ERŐFORRÁSA.....	56
19. TÁBLÁZAT: AZ ELŐKÉSZÍTÉSHEZ ÉS A MEGVALÓSÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK KONZORCIUMI PARTNERENKÉNT	57
20. TÁBLÁZAT: A FOGLALKOZTATÁSI PAKTUM FŐBB TEVÉKENYSÉG TÍPUSAINAK KÖRNYEZETI HATÁSAI.....	62
21. TÁBLÁZAT: A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE	64
22. TÁBLÁZAT: BELSŐ ARÁNYOKNAK VALÓ MEGFELELÉS	66
23. TÁBLÁZAT: AZ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK ÜTEMEZÉSE	67
24. TÁBLÁZAT: LIKVIDITÁSI TERV	68
25. TÁBLÁZAT: A FOGLALKOZTATÁSI PAKTUM FŐBB PÉNZÜGYI KOCKÁZATAI.....	70
26. TÁBLÁZAT: A FOGLALKOZTATÁSI PAKTUM FŐBB MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI ÉS FENNTARTHATÓSÁGI KOCKÁZATAI	71
27. TÁBLÁZAT: A TEVÉKENYSÉGEK ÜTEMEZÉSE	76
28. TÁBLÁZAT: KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV	80

1 HELYZETÉRTÉKELÉS

1.1 FÖLDRAJZI HELYZETKÉP

A Helyzetértékelés első fejezetében a helyi foglalkoztatási együttműködés területi, földrajzi szintjét mutatjuk be. A fejezetben röviden ismertetjük a Csengeri járás földrajzi, területi sajátosságait. A helyi foglalkoztatási paktum földrajzi területének meghatározása során figyelembe vettük a „Helyi foglalkoztatási együttműködések” című, TOP 5.1.2 kódszámú Felhívásban meghatározott elvárásokat.

1.1.1 Földrajzi terület/beavatkozási szint meghatározása

A jelen helyi foglalkoztatási paktum a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye külső periferiáján fekvő Csengeri járására terjed ki. A járást alkotó 11 település területe ~247 km². A járás lakossága 13 761 fő, népsűrűsége 56 fő/km².

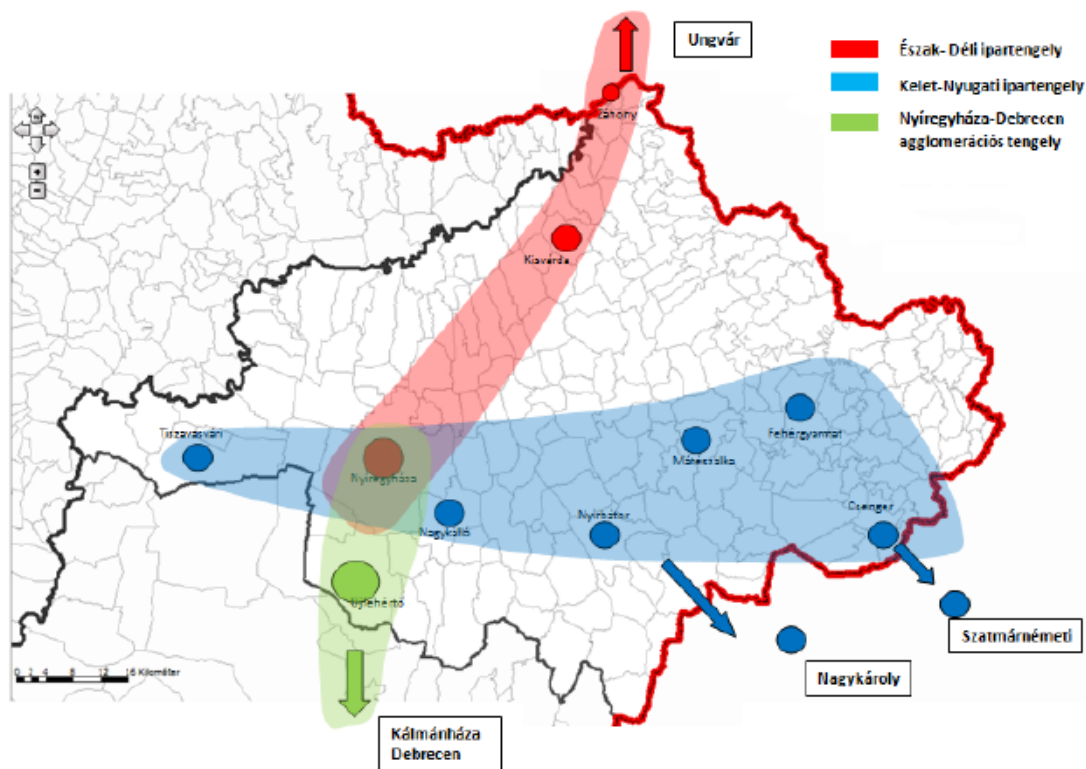
1. ábra: A Csengeri járás elhelyezkedése Szabolcs-Szatmár-Bereg megyén belül

Forrás: <http://www.jaras.info.hu/jarasok-terkepe/jarasok-szabolcs-szatmar-bereg-megyeben>

A Csengeri járás Magyarország észak-keleti határvidékén, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye keleti részén található. A megye három gazdaságfejlesztési tengelyéből a kelet-nyugati ipartengely húzódik végig a járáson, e tengely egyik jelentős iparosodott csomópontja a járásközpont, Csenger városa. Gazdasági fejlődését és felzárkózását nehezíti, hogy viszonylag messze helyezkedik el a megyeszékhelytől, Nyíregyházától (85 km, közúton kb. 1 óra 15 perc a menetidő).

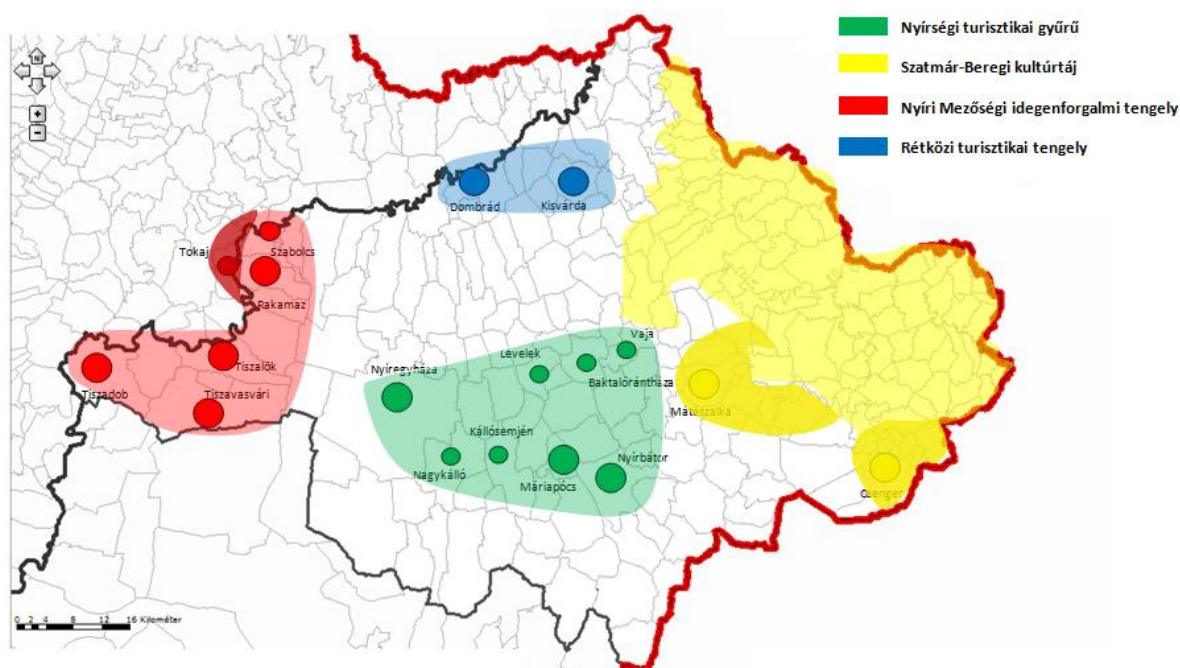
2. ábra: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye gazdaságfejlesztési tengelyei

Forrás: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió, 2014

A Csengeri járás az ország észak-keleti határtérségében húzódó Szatmár-Beregi kultúrtájban helyezkedik el, mely Szabolcs-Szatmár-Bereg megye második leglátogatottabb – kiemelt történeti, kulturális és természeti értékekben gazdag – turisztikai területe.

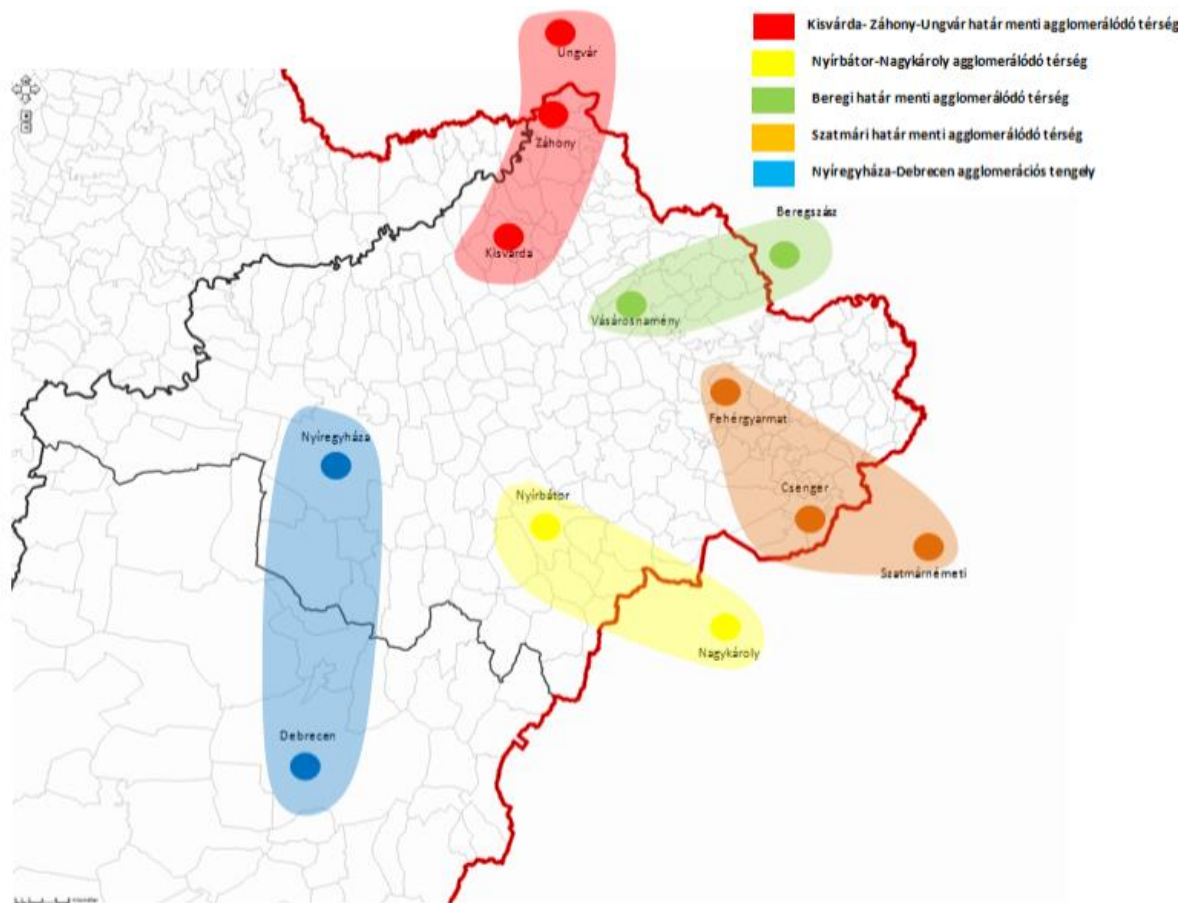
3. ábra: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye rekreációs körzetei és idegenforgalmi tengelyei

Forrás: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió, 2014

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye jövőbeli fejlődése szempontjából nagy szerepet játszik egyes határszakaszok agglomerálódása, amely természetes folyamatként indult el az elmúlt időszakban a trianoni határrendezés következtében centrumhiányossá váló területeken. Csenger a trianoni határrendezéssel vált a térség központjává, melynek természetes központja Szatmárnémeti volt. A térség számára ezáltal főleg a Szatmárnémetivel való együttműködés kitörést jelenthet.

4. ábra: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye agglomerálódó térségei

Forrás: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Koncepció, 2014

A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 106/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet – a komplex fejlettségi mutató alapján – a Csengeri járást a kedvezményezett járások, a fejlesztendő járások és a komplex programmal fejlesztendő járások közé sorolta. A járást 1 város, 2 nagyközség és 8 község alkotja.

1. táblázat: A Csengeri járás települései

Település	Jogállás	Terület (ha)	Népesség (fő)
Csenger	város	3 616	4 898
Csengersima	község	2 380	765
Csengerújfalú	község	2 561	814
Komlódtótfalu	község	697	129
Pátyod	község	910	668

Település	Jogállás	Terület (ha)	Népesség (fő)
Porcsalma	nagyközség	3 110	2 712
Szamosangyalos	község	804	477
Szamosbecs	község	671	376
Szamosatárfalva	község	450	312
Tyukod	nagyközség	6 218	2 029
Ura	község	3 234	622
Csengeri járás		24 651	13 802

Forrás: KSH

1.2 A TÁMOGATÁSI KÉRELEM GAZDASÁGI, TÁRSADALMI, FOGLAKOZTATÁSI HÁTTERÉNEK BEMUTATÁSA

1.2.1 Gazdasági-foglalkoztatási-társadalmi helyzetkép

A fejezetben röviden bemutatjuk a beavatkozási terület gazdasági, társadalmi és munkaerőpiaci folyamatait, amelyek a támogatási kérelem megvalósítását indokolják, befolyásolják, illetve amelyekre a támogatási kérelem kihatással van.

1.2.1.1 Általános társadalmi jellemzők

A demográfiai folyamatok nagymértékben befolyásolják egy területi egység munkaerő-potenciálját, foglalkoztatási lehetőségeit, ezért a térség társadalmi jellemzőinek, demográfiai folyamatainak ismertetése mindenképpen szükséges a foglalkoztatási paktum megalapozásánál.

A népességszám változása

A Csengeri járás települési körének állandó népessége a 2001-es népszámlálás idején 14.256 fő volt, míg lakónépessége 14.504 fő. Ezzel szemben 2011-ben a lakónépesség száma 13.485 fő, az állandó népességé 14.119 fő volt. A két census közötti időszakban tehát a Csengeri járás települései esetében összességében mindegy 1.019 fővel csökkent a lakó- és 137 fővel az állandó népesség száma.

Korcsoportos megoszlást vizsgálva a 14 év alattiak aránya mintegy 2,76%-al, 581 fővel csökkent, a 15-19 éves korcsoport esetében lényegi változás nem történt az abszolút számok tekintetében, így a népességcsökkenés következtében arányuk kissé erősödött (0,4%-al 6,53%-ra). A 20-29 évesek körében 547 fővel voltak kevesebben, ami 3%-os csökkenést jelent 2001-hez képest. A 30-39 éves korcsoport esetében növekedés tapasztalható mind a tényleges számokat (186 főnyi pozitívum), mind az arányokat tekintve (2,3%-os növekedés). A 40-59 évesek körében újfent tapasztalható visszaesés 218 főnyi veszteséget jelent (0,4%). A 60 évnél idősebbek aránya 2,7%-al növekedett (152 fő).

Az elemzésből megállapítható, hogy elsősorban a 0-14, 20-29 és a 40-59 éves korosztályt érintette csökkenés, előbbi két korosztályt azonban jelentős visszaesés érinti, ami a demográfiai korfa alsó részének összeszűkülését eredményezi, egyben jelzi a népesség elöregedésének erőteljes tendenciáit is. Ezt támasztja alá az idősebb, 60 év feletti korosztály arányának növekedése is. A helyzetet súlyosbítja, hogy a 0-14 éves korosztály mintegy 20%-al, a 20-29 éves korosztály 25%-al csökkent 2011-re 2001-hez viszonyítva.

Pozitív elmozdulás a 30-39 és a 60 év fölöttiek esetében tapasztalható, ami előbbieket esetében 10,5, utóbbiak esetében 5,3%-os növekedést jelent.

2. táblázat: A lakónépesség korcsoportos megoszlása a 2001. és 2011. évi népszámlálás adatai alapján

Korcsoport (év)	2001 (fő)	2001 (%)	2011 (fő)	2011 (%)
0-14	2976	20,52	2395	17,76
15-19	891	6,14	880	6,53
20-29	2048	14,12	1501	11,13
30-39	1737	11,97	1923	14,26
40-59	3844	26,5	3626	26,89
60 fölött	3008	20,74	3160	23,43
Összesen	14504		13485	

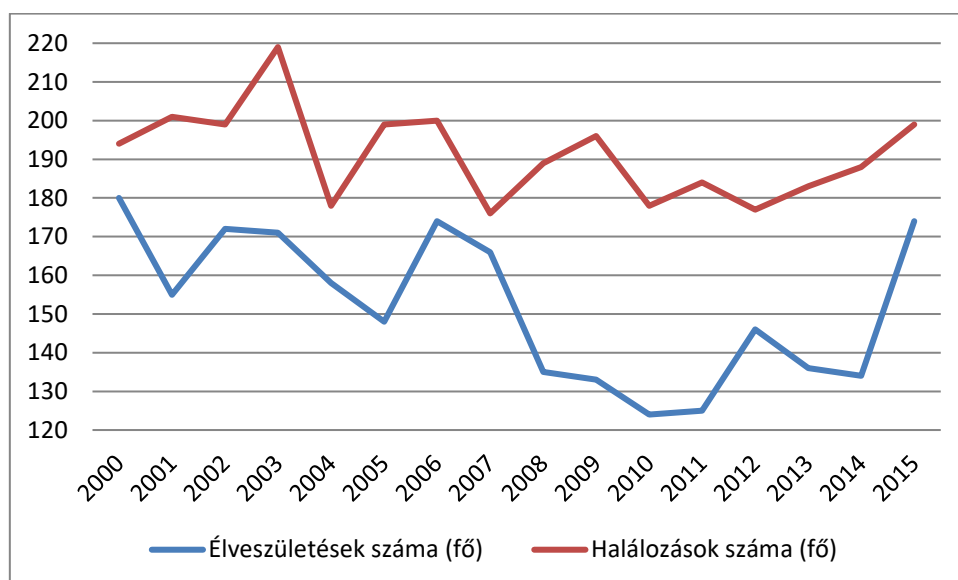
Forrás: KSH

A 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok összehasonlításából megállapítható, hogy a vándorlási különbözet 2001-ben pozitív volt a csengeri járás települési körében (+48), 2011-ben ez azonban erőteljes negatív tendenciába fordult (-545), ami jelzi a terület népesség-kibocsátó jellegűvé válását.

A Csengeri járás településein a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy 2000 és 2015 között mind az élveszületések, mind a halálozások száma változatosan alakult, összességében azonban mérséklődés figyelhető meg mindkét területen. Az élveszületések száma gyakorlatilag évről évre változó trendet mutat, 2000-ben 180 fő született a járásban, ez 2005-re 148 főre, 2010-ben 124 főre apadt. 2014-ben 134 fő született, míg 2015-ben hirtelen megugrott ez az érték 174 főre.

A halálozások számának változásában mérsékeltebbek a kiugró értékek. 2000-ben 194 haláleset történt, 2003-ban 219, 2004-ben 178. A csökkenő tendencia hatására 2010-ben 178 eset következett be, majd lassú növekedés után 2015-ben 199 volt.

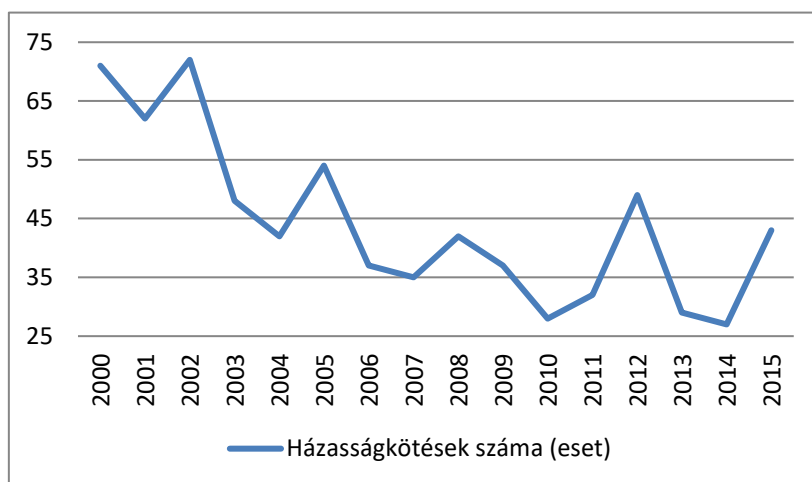
5. ábra: Élveszületések és halálozások a Csengeri járásban

Forrás: Tájékoztató adatbázis, KSH, saját szerkesztés

A házasságkötések esetében a Csengeri járásban drasztikus visszaesés következett be az ezredforduló óta. 2000-ben 71 házasságot kötöttek, 2004-ben ez 42-öt, 2010-ben 29 db-ot, 2014-ben 27 db-ot. Kiugró értékkel szerepel 2005 (54 db), 2012 (49 db) és 2015 (43 db), azonban ezen években is látható a fokozatos mérséklődés.

6. ábra: Házasságkötések száma a Csengeri járásban

Forrás: Tájékoztatási adatbázis, KSH, saját szerkesztés

A népesség gazdasági aktivitása

A lakónépesség gazdasági aktivitását vizsgálva megállapítható, hogy a foglalkoztatottak száma 849 fővel növekedett 2001-hez képest, ami a népességcsökkenéssel összhangban 8%-os javulást jelent (21%-ról 29%-ra). A munkanélküliek száma jelentősen, mintegy 274 fővel (25%-kal) csökkent, arányaiban a lakónépesség 7%-a volt nyilvántartott álláskereső 2011-ben. Az inaktív keresők száma jelentősen, 1.091 fővel és mintegy 18%-kal csökkent, lakónépességen belüli aránya így 42%-ról 37%-ra esett vissza. Szintén pozitív tendencia az eltartottak számának 203 fős, 12%-os csökkenése, aminek eredményeként a lakónépességen belüli arányuk 29%-ról 27%-ra mérséklődött.

Összességében megállapítható tehát, hogy a foglalkoztatottak arányának és számának növekedése mellett minden más mutató csökkent, ami az életkörülmények kedvezőbb lehetőségét, javuló tendenciáit vetíti fel, hiszen a munkajövedelem nélküli csoportok száma, aránya mérséklődött.

3. táblázat: A lakónépesség gazdasági aktivitása a 2001 és 2011 évi népszámlálási adatok alapján

Év	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Inaktív kereső	Eltartott	Összesen
2001	3 105	1 165	6 046	4 188	14 504
2011	3 954	891	4 955	3 685	13 485

Forrás: KSH

A népesség képzettségi szintje

A népesség képzettségi szintje jól szemlélteti egy adott terület munkaerejének minőségét, a munkavállalók képzettségét, szaktudását. A lakosság képzettségi színvonala az országos tendenciákhoz hasonlóan a rendszerváltás óta a térségben is javuló tendenciát mutat. Az elmúlt két népszámlálás között eltelt időszak alatt is jelentősen csökkent a legfeljebb általános iskolát végzettek aránya, miközben számottevően emelkedett a közép- és felsőfokú végzettségűeké. Az aktív korúak átlagos képzettségi szintje közeledik az uniós átlaghoz, de a pozitív tendenciák ellenére még jelentős az eltérés az országos értékekhez képest.

A népszámlálási adatok a 7 évesnél idősebb népességre adják meg a legmagasabb iskolai végzettséggel kapcsolatos információkat. Az adatok igazolják, hogy 2001 és 2011 között jelentős mértékben javult a népesség képzettségi szintje, ami javítja a járás munkaerőpiaci potenciálját és vonzerejét:

- jelentősen, közel a felére csökkent azok száma, akik az általános iskola 8. évfolyamát sem fejezték be,
- az érettségivel rendelkezők aránya a vizsgált időszak alatt közel 7 százalékponttal emelkedett;
- 800 fővel (3,8 százalékponttal) nőtt az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők száma.

4. táblázat: A 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettsége a Csengeri járásban (2001, 2011)

Legmagasabb iskolai végzettség	2001 (fő)	2001 (arány)	2011 (fő)	2011 (arány)
Általános iskola első évfolyamát sem végezte el	399	1,36%	334	1,26%
1–7. évfolyamot végeztek	6467	22,02%	3 463	13,10%
8. évfolyam	9067	30,88%	8 114	30,69%
középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	6614	22,52%	6 051	22,89%
érettségi	4677	15,93%	6 036	22,83%
egyetem, főiskola stb. oklevéllel	1603	5,46%	2 441	9,23%
összesen	29364	100,00%	26 439	100,00%

Forrás: KSH

1.2.1.2 Általános gazdasági jellemzők

GDP

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye¹ gazdasági teljesítményét mutatja a bruttó hazai termék (GDP) alakulása. 2010 és 2014 között a megyei GDP 22%-kal növekedett – a nagymértékű növekedésben szerepe van annak is, hogy 2010-re a pénzügyi-gazdasági válság miatt viszonylag jelentős volt a visszaesés 2007 és 2010 között.

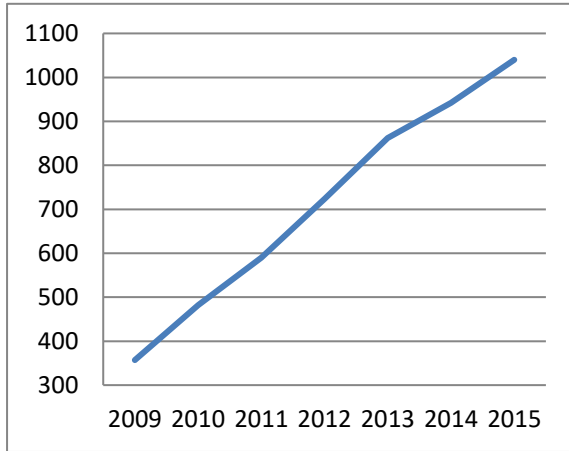
A jelentős emelkedés ellenére ugyanakkor a megye részesedése a hazai GDP-ből csupán kevesebb, mint egy tized százalékponttal, 3,03%-ról 3,1%-ra nőtt. Az egy főre jutó GDP értéke 2010 (1.469 eFt) és 2014 (1.774 eFt) között bár növekedett, a mutató alapján felállított megyei sorrendben Szabolcs-Szatmár-Bereg megye sajnos az utolsó helyet foglalja el. Az egy főre jutó bruttó hazai termék az országos átlag százalékában mindössze 54,4% volt 2014-ben.

Vállalkozásszerkezet

A regisztrált vállalkozások számát vizsgálva 2009-2015 között összességében növekedés figyelhető meg. 2009-ben 4.045 db, míg 2014-ben 4.388 db vállalkozást regisztráltak a járásban, ez 2015-ben minimális mértékben 4.359 db-ra csökkent. A vállalkozások létszámadataiból kiindulva jól látható a 0 és ismeretlen főnyi foglalkoztatottal rendelkező vállalkozások számának dinamikus növekedése a járásban, 2009 (357 db) és 2015 (1040 db) között megháromszorozódott a számuk (ezek részben a mezőgazdasági őstermelők). Ezzel párhuzamosan az 1-9 fős foglalkoztatottságú vállalkozások számában mintegy 10%-os visszaesés következett be; 2009-ben 3.670 db-ot, 2015-ben 3.299 db-ot regisztráltak. Ezzel a járás vállalkozásainak 99,5%-a tartozik a mikrovállalkozási kategóriába, ami messze kiemelkedik az országos és megyei értékekből, egyúttal a járás gazdasági szerkezetének instabilitását is előjelzi, hiszen kevés a tőkeerős vállalkozás.

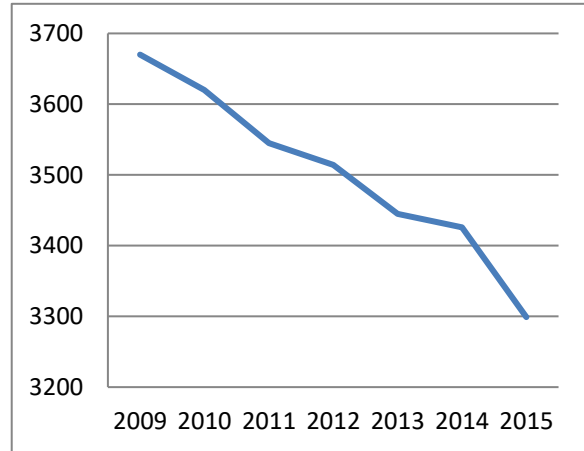
¹ Települési és járási szintre a KSH nem közöl GDP-adatokat, így a paktum-területre nem lehet elemzéseket végezni, csak a megye teljes területére.

7. ábra: 0 és ismeretlen foglalkoztatotti regisztrált vállalkozások számának változása

Forrás: KSH

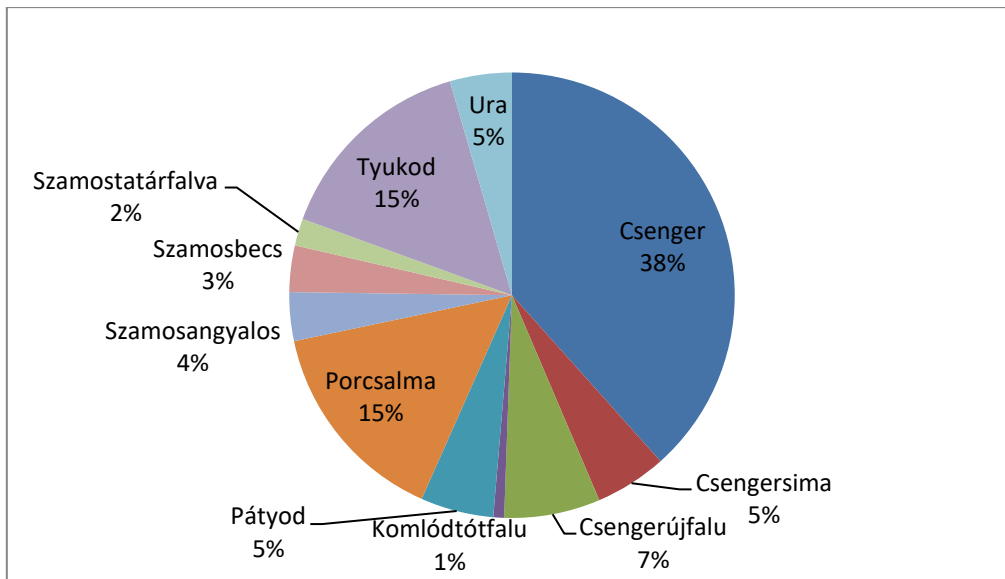
8. ábra: 1-9 főnyi foglalkoztatotti regisztrált vállalkozások számának változása

Forrás: KSH

Települési szinten vizsgálva, a regisztrált vállalkozások 37-39%-a Csengerhez, 14-15%-a Porcsalmához és Tyukodhoz köthető, tehát a három település adta a vállalkozások több mint kétharmadát.

9. ábra: Regisztrált vállalkozások megoszlása települési szinten a Csengeri járásban, 2015

Forrás: KSH

A regisztrált gazdasági szervezetek mintegy 13%-át teszik ki a ténylegesen működő vállalkozások. Az ezer főre jutó vállalkozások száma az egyik legalacsonyabb a megye járásai között (32 db). A vállalkozások több mint 2/3-a egyéni vállalkozás, amelyek versenyképessége, tőkeereje általában korlátozott. A mikrovállalkozások dominanciája ebben az esetben is egyértelmű, a kis- és középvállalkozások száma nagyjából stabil (15-20 körüli), 250 főnél több személyt foglalkoztató vállalkozás 1 működik a járásban.

5. táblázat: Működő vállalkozások létszám kategóriánként (2011-2014)

Létszám	Működő vállalkozások száma (db)				Működő vállalkozások aránya (%)			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
1-9	414	406	391	416	95,61	95,98	95,13	94,98
10-19	11	11	11	14	2,54	2,60	2,68	3,19
20-49	3	2	5	4	0,69	0,47	1,22	0,91
50-249	4	3	3	3	0,92	0,71	0,73	0,68
250+	1	1	1	1	0,23	0,24	0,24	0,23
Összesen	433	423	411	438	100	100	100	100

Forrás: KSH

A járás területén a legtöbb vállalkozás, a vállalkozások több, mint negyede (26,94%) a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban működik, ezt követi a mezőgazdaság, erdőgazdaság (22,15%). Ez után következik jelentős mértékben lemaradva a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (7,99%), a feldolgozóipar (7,31%), a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás (6,39%), valamint az építőipar (6,16%).

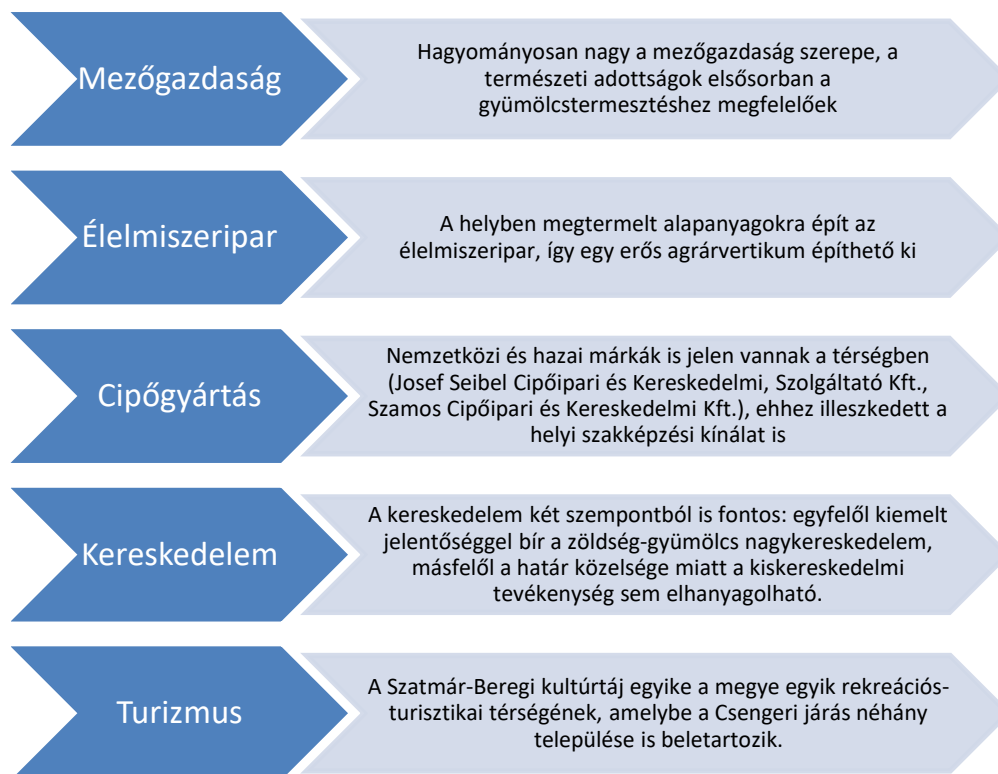
A gazdaságszerkezet főbb jellemzői

A járás gazdaságszerkezetében meghatározó, hogy az összes működő vállalkozás 54,5%-a Csengerben található (239 db). A következő legtöbb vállalkozás, 14,38% (63 db) Porcsalmán található.

A térség gazdaságában meghatározó szerepet a kereskedelem és az agrárvertikum játszik. A járási, illetve a járásközponti fejlesztési elképzelésekben egyaránt fontos szerepet játszik a csengeri ipari park további fejlesztése, a térség logisztikai szerepének erősítése.

A térség fő ágazatait és azok hátterét az alábbi ábra mutatja – ezeket azért fontos azonosítani, mert a paktumprojekt keretében vállaljuk, hogy **a tervezett beavatkozások kiterjednek valamennyi releváns ágazatra.**

10. ábra: A térség jellemző gazdasági ágazatai és azok relevanciája

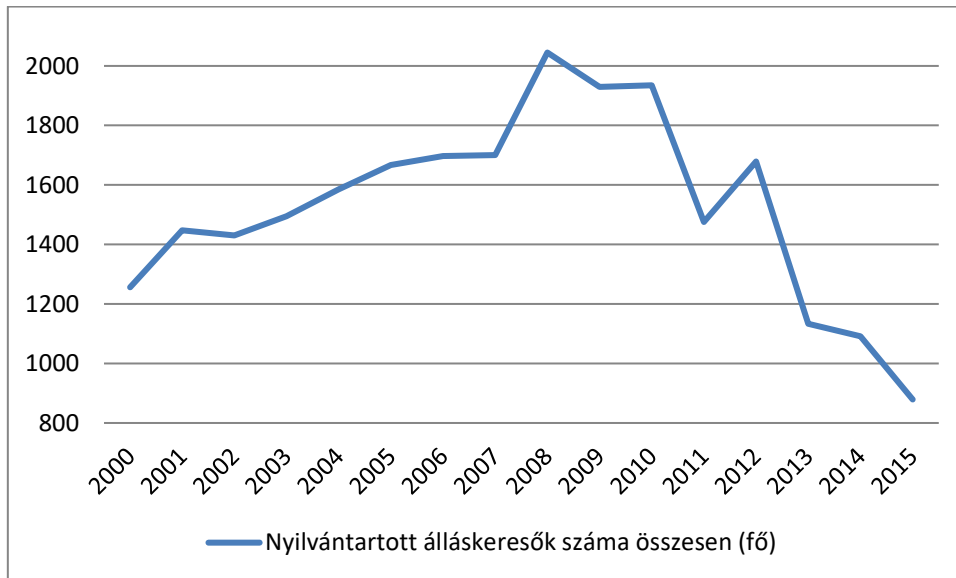

Forrás: saját szerkesztés

1.2.1.3 Munkaerőpiaci kereslet és kínálat

A **nyilvántartott álláskeresők** számát vizsgálva az ezredfordulótól 2015-ig terjedő időszakban a KSH adatai alapján megállapítható, hogy 2000-től (1256 fő) mérsékelt növekedést (2007: 1700 fő) 2008-ban hirtelen ugrás követte (2045 fő). A gazdasági válság okozta kedvezőtlen körülmények ellenére 2011-ben jelentős, 460 főnyi csökkenés tapasztalható (1475 fő), ezt követően évről évre meredeken esett vissza a regisztrált álláskeresők száma a Csengeri járásban. Ennek következményeképpen 2015-ben 1000 fő alatt realizálódott (879 fő).

11. ábra: Nyilvántartott álláskeresők száma a Csengeri járásban

Forrás: KSH

A **nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti** vizsgálata alapján megállapítható, hogy a férfi álláskeresők száma jelentős mértékben haladja meg a női álláskeresők számát, egyes években akár negyedével-harmadával is. A két nem álláskeresési trendje hasonlóan változik, azonban a férfiakhoz kapcsolódó értékek kiugróbbak, nagyobb dinamikával mozognak, ami azt támasztja alá, hogy elsősorban a férfiak foglalkoztatása szenvedte el a nagyobb visszaesést, ugyanígy a munkaerő-bővítés is nagyobb arányban kötődött hozzájuk. Ezzel szemben a női álláskeresők számának változása kiegyenlítettebb, hiányoznak a férfiakéhoz hasonló kiugró értékek.

A **180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma** szorosan együtt mozog a nyilvántartott álláskeresők számával, ezenkívül megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők mintegy kétharmada 180 napon túli nyilvántartott álláskereső. Ez a folyamat alátámasztja a strukturális munkanélküliség, a relatív munkaerőhiány és munkaerő-kereslet problémakörét a térségben. Az ezredfordulótól mérsékeltlen, míg a gazdasági válság hatására számottevően nőtt a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma (2000: 699 fő, 2006: 972 fő, 2008: 1294 fő), 2011-ben (639 fő) azonban drasztikus visszaesés következett be elsősorban az államilag koordinált közmunkaprogramoknak köszönhetően. A folyamatos mérséklődés azóta is tart, így 2015-ben már csupán 379 főt regisztráltak 180 napon túli álláskeresőként.

A **meglévő képzettség** vizsgálatából kiderül, hogy az álláskeresők körében jelentős az alacsony képesítéssel vagy azzal egyáltalán nem rendelkezők aránya. Az álláskeresők mintegy 10%-át a 8 általános iskolai végzettségnél kevesebbel rendelkezők adják, negyedét-harmadát a csak 8 általános iskolai végzettségűek, negyedét a szakmunkás végzettségűek. Mindhárom csoport mutatói gyakorlatilag együttmozognak, illetve szorosan kötődnek az álláskeresők összesített számához is, azaz ez a leginkább veszélyeztetett célcsoport, akik a foglalkoztatási változásoknak leginkább kitéttek.

A foglalkoztatás jellegét tekintve 85-90% között mozgott 2000-2015 között a **fizikai foglalkoztatásúak** aránya, számuk a gazdasági válság hatására közel 60%-kal emelkedett. A nyilvántartott **pályakezdő** álláskeresők száma is a járási általános trendet mutatja, számuk 2002-ben 146 fő volt, ami 2008-ra 250 főre emelkedett, ezt követően gyors csökkenés látható (2011: 177 fő), 2015-ben pedig 164 főt regisztráltak pályakezdőként. Az álláskeresők korcsoportos megoszlása nem mutat kiemelkedő célcsoportot, tehát a Csengeri járásban minden korcsoportot azonos módon érint a munkanélküliség.

A legfrissebb adatok alapján (2017. március) a nyilvántartott álláskeresők száma 1779 fő volt, ebből 365 napnál régebb óta nem talált állást 162 fő (a munkanélküliek 9,1%-a). A munkanélküliségi ráta járási szinten nagyon magas, 17,3% (megyei átlag 10,6%, országos átlag 5,15%).

1.2.1.4 Közfoglalkoztatás

2013. január 1-től a kormányhivatalok és a járási hivatalok koordinálják a közfoglalkoztatást, ezért az önkormányzatok közfoglalkoztatási tervekészítési kötelezettsége is megszűnt. Az önkormányzatok kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásában azonban nagy segítséget nyújt a közfoglalkoztatás. A járás területén folyamatosan nő a közfoglalkoztatottak száma: 2013-ban 245 fő, 2014-ben 328 fő, 2015-ben 446 fő, 2016-ban 441 fő közfoglalkoztatott volt a BM statisztikák szerint².

A közfoglalkoztatás kiemelt feladata a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők és egyéb regisztrált álláskeresők munkába állítása. Ennek keretében főként településrendezés, településüzemeltetés, közparkok fenntartása, közutak fenntartása, környezet, egészségügy, köztisztaság biztosítása, kulturális szolgáltatás, szociális szolgáltatás és ellátás, óvodai ellátás területeken végzik munkájukat a közfoglalkoztatottak.

1.2.1.5 Helyi munkaerőpiaci partnerség

A korábbi időszakban a megye területén nem alakult foglalkoztatási paktum, így annak eredményeire jelen projekt keretében nem tudunk támaszkodni.

A foglalkoztatási paktum szervezeti hátterét a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás adja: ennek keretében 44 helyi önkormányzat működik együtt fejlesztési tevékenységeik koordinálása céljából. A Társulás már önmagában is olyan széleskörű társadalmi kapcsolati hálóval rendelkezik, aminek köszönhetően hatékonyan mozgósítani tudja a járás gazdasági és munkaerőpiaci szereplőit. Ehhez kapcsolódnak a helyi munkaerőpiaci szereplők és partnerségek (pl. az önkormányzatok és a járási hivatalok foglalkoztatási osztályai, vagy a képző intézmények és a vállalkozások közötti együttműködések), amelyek jó kiindulási alapot jelentenek a paktumpartnerséghez, azaz a paktum egyértelműen **helyi kezdeményezésre, összefogásra épül**.

A Csengeri járásban számos olyan szervezet működik, amely közvetlenül vagy közvetetten befolyásolja a gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési folyamatokat – az alábbi lista igazolja, hogy a paktum összetétele heterogén, amit tovább tudunk majd erősíteni a tagság bővítésével, hiszen a működési dokumentumoknak megfelelően a paktumszervezet nyitott minden érdeklődő és elkötelezett szereplő számára:

- Foglalkoztatási hatóság: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
- Megyei önkormányzat: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat
- Kamara: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Települési önkormányzatok és társulásaik:
  - Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás
  - Csenger Város Önkormányzata
  - Csengersima Község Önkormányzata
  - Csengerújfalu Község Önkormányzata
  - Komlódtótfalu Község Önkormányzata
  - Pátyod Község Önkormányzata
  - Porcsalma Nagyközség Önkormányzata
  - Szamosangyalos Község Önkormányzata
  - Szamosbecs Község Önkormányzata

---

² <http://kozfoglalkoztatás.bm.hu/statisztika/terkep/CSEN0491.HTM>

- Szamostatárfalva Község Önkormányzata
- Tyukod Nagyközség Önkormányzata
- Ura Község Önkormányzata
- Vállalkozások:
  - Szamos Kft.
  - Josef-Seibel Kft.
  - Szatmár Ízek Kft.
  - Elyon Kft.
  - Almarégió Kft.
  - Csengerker Kft.
  - Zöld Kert-TÉSZ
  - Ferr-Trade Kft.
  - SZATMÁRVIDÉK-COOP
  - Babella Imre EV
  - Apáti László EV
- Egyéb szervezetek:
  - Csengeri Református Egyházközség „Méliusz” Református idősek Otthona
  - Csengeri Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ

A projektfejlesztési időszakban több partnerségi rendezvényt is szerveztünk, amelyek fő célja a paktum mint gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési eszköz bemutatása, valamint a széleskörű társadalmi bázis kiépítése volt:

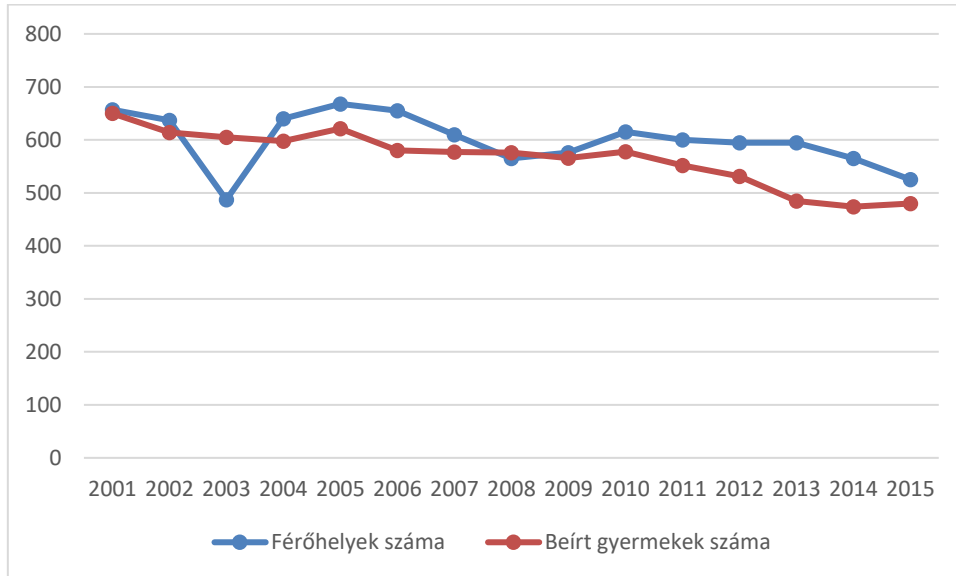
- 2017. május 23-án tartottuk első partnerségi rendezvényünket, ahol a meghívottak között szerepelt valamennyi járási szinten meghatározó munkaerőpiaci szereplő;
- 2017. június 8-án a célcsoport bevonásával tartottunk fókuszcsoportos interjút, így megismerhettük a regisztrált álláskereső és a közfoglalkoztatottak szempontjait, elvárásait és érdekeit, amiket beépíthettünk a releváns dokumentumokba;
- 2017. június 23-án került sor a paktumot megalapító együttműködési megállapodás aláírására.

1.2.1.6 Gyermekellátási szolgáltatások

A járásban 2001 és 2015 között csökkent az óvodai feladatellátási helyek száma; 2001-ben 11, 2002-től 2012-ig 10 óvoda működött (a 2006-os év kivételével, amikor ez a szám 11-re nőtt), 2013 óta csupán 9 óvodai feladatellátási hely található a paktumterületen. Habár 2 településen, Komlódtófaluban és Szamostatárfalván nincs óvodai ellátás, a járás egészét tekintve – a férőhelyek és a beírt gyermekek száma alapján – az óvodával való ellátottság megfelelőnek mondható: a férőhelyek száma 2009 óta minden évben meghaladta a beírt gyermekek számát; 2015-ben a rendelkezésre álló 525 férőhellyel szemben a beíratott gyermekek száma 480 volt. Településenként azonban évről évre előfordulnak kisebb eltérések: 2011-ben Tyukodon (77 gyermek, 75 férőhely), 2015-ben Csengerújfalun (29 gyermek, 25 férőhely) haladta meg a beíratott gyermekek száma a férőhelyek számát.

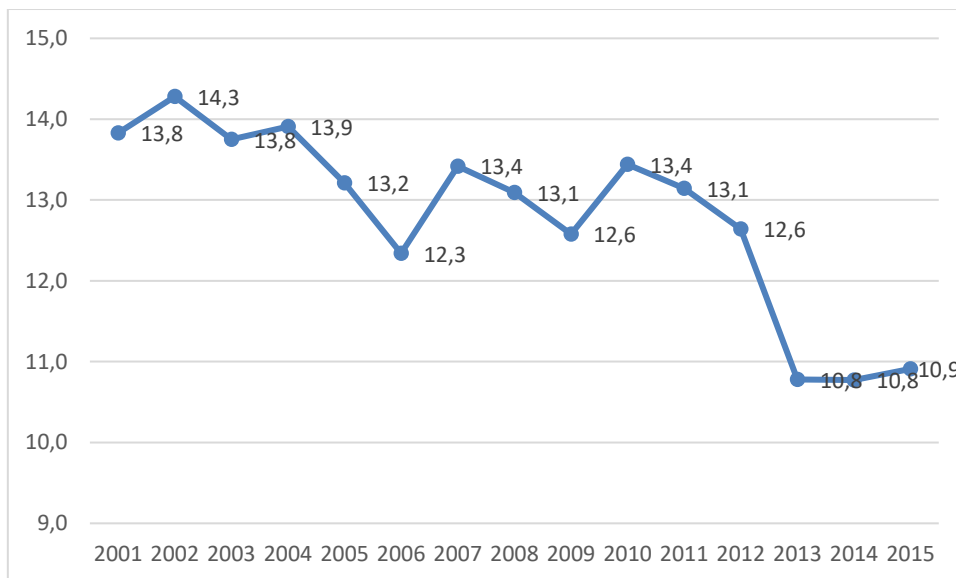
12. ábra: Az óvodai férőhelyek és a beírt gyermekek számának alakulása (2001-2015)

Forrás: KSH

Az egy óvodapedagógusra jutó gyermeklétszám 2001 és 2015 között javulást mutat: 2001-ben átlagosan 14 gyermek jutott egy pedagógusra, 2015-re ez a szám 11-re csökkent. Ez a szám közelíti az országos szintet, amely az adott évben 10 volt.

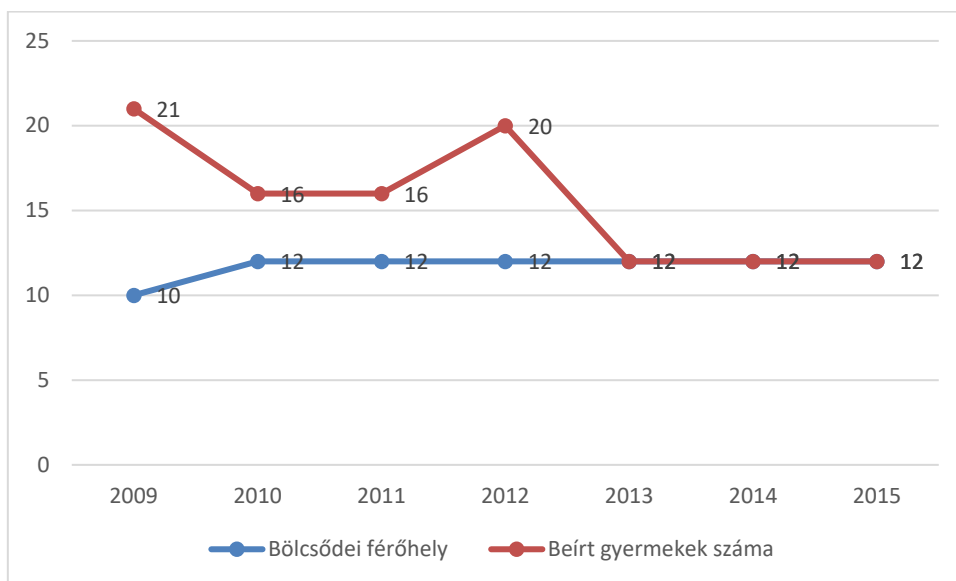
13. ábra: Egy óvodapedagógusra jutó gyermekek száma (2001-2015)

Forrás: KSH

A bölcsődei elhelyezés azonban járásszerte megoldatlan: a járás egyetlen bölcsődéje Csengerben maximális kihasználtsággal működik, de 2009 és 2012 között előfordult, hogy a 12 férőhelyes intézmény 20 vagy akár 21 gyermeket szolgáltat ki – a 21 fős létszám a jogszabályi kereteknek megfelelően már több, mint 2 bölcsődei csoportot tesz ki. Problémát jelent, hogy a járás többi településén sem bölcsőde, sem családi napközi nem működik, holott a gyerekszámok alapján Csengeren kívül legalább Porcsalmán és Tyukodon szükség lenne a 0-2 éves korosztály napközbeni elhelyezésének megoldására, de Csengerújfalu és Szamosangyalos településeken is indokolt volna 1-1 napközbeni gyermekellátást biztosító intézmény működtetése.

14. ábra: A bölcsődei férőhelyek és a beírt gyermekek számának alakulása (2009-2015)

Forrás: KSH

6. táblázat: A 0-2 éves korosztályhoz tartozók számának alakulása az egyes településeken (2000-2015)

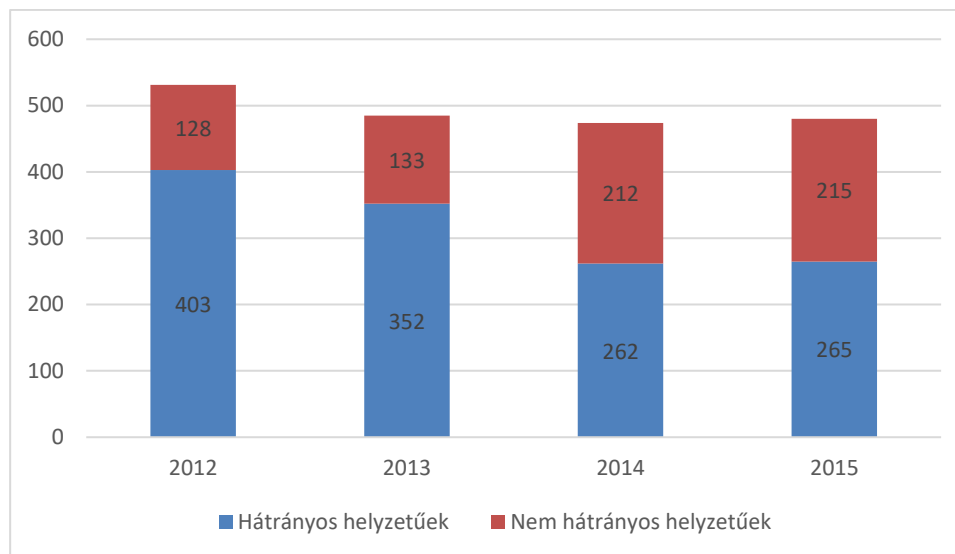
	Csenger	Csengersima	Csengerújfalva	Komlódtótfalu	Pátyod	Porcsalma	Szamosangyalos	Szamosbecs	Szamosújfalva	Tyukod	Ura
2000	183	39	43	4	19	127	29	6	16	90	17
2001	172	35	39	3	18	137	24	6	16	84	21
2002	165	29	30	3	11	135	25	9	15	70	25
2003	155	27	19	2	14	144	24	13	10	69	18
2004	157	22	26	3	14	133	21	16	8	79	19
2005	152	24	27	7	19	128	17	13	14	72	9
2006	165	20	35	6	21	121	21	12	16	60	12
2007	151	21	27	7	21	130	25	15	17	62	15
2008	146	19	26	6	22	128	20	13	13	58	21
2009	134	16	24	5	19	118	24	10	15	60	16
2010	126	18	32	6	17	98	20	7	14	47	15
2011	117	20	33	3	17	86	27	8	12	53	18
2012	121	20	37	1	15	98	19	10	11	52	17
2013	116	19	35	2	19	115	22	11	9	59	13
2014	129	16	24	2	15	132	18	11	9	71	12
2015	147	14	36	3	9	140	21	9	10	78	14

Forrás: KSH

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények tárgyalása során nemcsak a gyerekszámokat, hanem a gyermekek esetleges sajátos nevelési igényét is figyelembe kell venni. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekekről 2012 és 2015 közötti adatok állnak rendelkezésre: ezek alapján elmondható,

hogy négy év alatt jelentősen csökkent ugyan, azonban továbbra is nagyon magas, 50% fölötti a hátrányos helyzetű óvodások aránya.

15. ábra: A hátrányos helyzetű óvodások aránya (2012-2015)

Forrás: KSH

A járásban három település – Csenger, Csengersima, valamint Csengerújfalu – nyert el támogatást a TOP-1.4.1-15-SB1 azonosító számú, 'A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével' című pályázat keretében; közülük Csenger kifejezetten a bölcsődei szolgáltatások fejlesztésére nyújtott be pályázatot. A fejlesztések hatására keletkező humánerőforrás szükségletek támogatására a TOP-5.1.2-15-SB1-2016-00003 projekt költségvetésének terhére munkaerőpiaci szolgáltatások nyújthatóak, amennyiben szükséges. Emellett felvesszük a kapcsolatot a projekteket megvalósító önkormányzatokkal, és velük közösen határozzuk meg, hogy a fejlesztéseik járnak-e létszámbővítéssel, és ha igen, akkor szükséges-e képzés szervezése az újonnan alkalmazandó munkavállalók számára.

1.2.1.7 Előkészítési tevékenységek

A projektelőkészítési tevékenységek kifejezetten azt a célt szolgálják, hogy szakmailag megalapozzuk a projektvégrehajtást. Ennek kizárólagos eszköze jelen Megvalósíthatósági Tanulmány, amely többek között a

- a megvalósítás szervezeti, pénzügyi kereteit,
- a tervezett tevékenységek részleteit és ütemezését,
- az indikátorvállalásokat,
- a várt eredmények és hatások, valamint a lehetséges kockázatok elemzését tartalmazza.

7. táblázat: Előkészítési tevékenységek

<p>A támogatási kérelem beadásáig elvégzett tevékenységek köre</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konzorciumi partnerség építés: a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal között kötendő konzorciumi együttműködés előkészítése, tárgyalások lefolytatása, főbb keretek és hatáskörök tisztázása ▪ együttműködés és koordináció kereteinek kialakítása a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat között ▪ projekt koncepció kialakítása: a projekt céljainak, főbb tevékenységeinek, területi hatályának meghatározása ▪ részletes projektterv kidolgozása: a projekt pontos költségvetésének megtervezése, a rendelkezésre álló források megosztása a konzorciumi partnerek, illetve az egyes tevékenységek és költségelemek között ▪ támogatási kérelem összeállítása és benyújtása
--	--

<p>A támogatási döntés jóváhagyása után megvalósítandó projektfejlesztési tevékenységek (az egyes előkészítési tevékenységek részleteit a 2.3.2 fejezetek tartalmazzák)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megvalósíthatósági Tanulmány kidolgozása a projektvégrehajtás szakmai megalapozására ▪ szakmai megvalósítók és egyéb a projektmegvalósításban részt vevők körének pontos meghatározása (projektmenedzsment, paktumiroda, Kormányhivatal munkatársai) ▪ a helyi és megyei paktum közötti együttműködés kereteinek pontosítása, szinergiák feltárása, tevékenységek összehangolása ▪ aktuális (köz)beszerzések lebonyolítása
---	---

Forrás: saját szerkesztés

1.2.2 Gazdaságfejlesztési irányok a megyében és a térségekben

1.2.2.1 Gazdaságfejlesztési irányok Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye gazdaságfejlesztési irányait nagyban meghatározzák a térség földrajzi és gazdaságföldrajzi adottságai. A megye jelentős mezőgazdasági termelési hagyományokkal rendelkezik, napjainkban is fontos a szántóföldi művelés és a gyümölcsstermesztés, valamint az erre épülő feldolgozóipar. Az ipari termelés volumene a megyében alacsonyabb, mint az országos átlag, de növekvő tendenciát mutat, köszönhetően jelentős mértékben a megyeszékhelyre betelepülő vállalkozásoknak.

A megye bruttó hazai termék (GDP) előállításához való hozzájárulása alacsonynak mondható, az országos GDP mindössze 3,03%-át adta 2014-ben. Az egy főre jutó GDP az országos átlagnak csupán 54,4%-át teszi ki – ezzel Szabolcs-Szatmár-Bereg megye a tizenkilencedik, vagyis utolsó helyen áll. A bruttó hozzáadott érték ágazati megoszlását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a megye gazdasági szerkezetében a tercier szektor aránya kimagasló. Ezt követi az ipar-építőipar részesedés, majd a mezőgazdaság.

A megye gazdaságában egyértelműen meghatározó a turizmus. A megyei területfejlesztési koncepcióban négy rekreációs-idegenforgalmi térséget azonosítottak, amelyből a Nyíregyháza, Nagykálló, Kállósején, Máriapócs, Nyírbátor tengely a megyei turizmusforgalom közel kétharmadát bonyolítja le, de meghatározó a Szatmár-Beregi kultúrtáj jelentősége is, amelybe a Csengeri járás egyes települései is beletartoznak.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciójában és stratégiai programjában komplex célrendszert állítottak össze, amelynek célkitűzései közül több is kijelöli a megye gazdaságfejlesztési irányvonalait.

Átfogó célok:

1. Az aktív megye – értékteremtő foglalkoztatás és az aktivitás növelése
3. A vonzó megye – vonzó természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági környezet megteremtése

Stratégiai célok:

Tematikus célok:

1. Versenyképes élelmiszergazdaság – az agrárgazdaság erősítése fókuszált módon
3. Proaktív megye – a megyei szintű gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakítása
4. Képzett megye – rugalmas szakképzési, felsőoktatás és innovációs környezet kialakítása

Területi célok:

5. Fejlett centrum – a nyíregyházi agglomerációnak mint gazdasági-foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése
6. Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok – a megyei gazdasági decentrumok és járásközpontok funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése
7. Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák – a megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése

1.2.2.2 Gazdaságfejlesztési irányok a Csengeri járásban

Csenger Város, mint a járás központja fejlesztési céljai, irányai a járás többi településére is jelentős hatást gyakorolnak. *Csenger Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában* kijelölt középtávú tematikus célok a következők (dőlttel jelölve azok, amelyek foglalkoztatási szempontból fontosabbak):

T1. Versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése

T2. A kulturális és idegenforgalmi vonzerő fejlesztése

T3. A települési környezet és infrastruktúra fejlesztése

T4. Az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások alkalmazásának terjesztése

T5. A hátrányos helyzetű lakosság komplex felzárkóztatása és társadalmi integrációja

T6. A település határ menti jellegére építve a térségi szerepkör megerősítése

A stratégiában kijelölt irányok alapján a versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése, Csenger gazdaságának dinamizálása és diverzifikálása érdekében szükséges, hogy a helyi vállalkozások munkahelymegtartó ereje rövid távon megerősödjön, versenyképessége pedig hosszabb távon javuljon. Ez az alapja a foglalkoztatási szint növelésének, valamint ez biztosítja a lakosság gazdasági aktivitásának emelését, a megfelelő életszínvonal kialakítását. A település gazdasági potenciáljának növelése a Csengeri járás és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye szempontjából is kiemelkedően fontos.

A gazdasági potenciál szoros kapcsolatban áll a helyi munkaerőpiac összehangolt keresletével és kínálatával. Az oktatás, valamint az át- és továbbképzések rendszerének összehangolt fejlesztése nélkül nem érhető el a helyi gazdaság munkaerő-szükségletének kielégítése, a munkanélküliség visszaszorítása, a külső befektetők letelepítése, a kis- és középvállalkozói szektor megerősítése. Csenger gazdasági dinamizálása és diverzifikációja, a növekvő technológiai színvonal megfelelő képzettségeket és képességeket, valamint infrastrukturális fejlesztéseket követelnek. Ez csak az önkormányzat, az illetékes intézmények és a munkaerőpiac szereplőinek szoros együttműködésével valósítható meg. A fejlesztések eredményeként korszerű tudásbázissal rendelkező, szakképzett és minőségi munkaerőpiaci potenciál jön létre, amely elősegíti a gazdaság fejlődését és a helyi munkaerőpiac sajátos problémáinak hatékonyabb kezelését.

A járásközpont integrált településfejlesztési stratégiájában megfogalmazottakkal teljesen összhangban a Csengeri Járás Leader Közhasznú Egyesület által készített *Helyi Fejlesztési Stratégia* szerint is központi probléma, hogy a munkanélküliség és a munkaerő hiánya egyszerre van jelen a térségben. A munkaerő kínálat és kereslet nem találkozik. Már ma is érzékelhető a könnyűipar és az élelmiszeripar területén, hogy a helyi gazdaság fejlődésének egyik akadálya a piacképes munkaerő hiánya. A munkaerő fejlesztése szempontjából kulcskérdés, hogy a tényleges munkaadói szükségletekre válaszoljon. Fontos figyelembe venni a mezőgazdaság speciális munkaerőigényét és foglalkoztatási sajátosságait. A foglalkoztathatóság fejlesztése érdekében egyszerre kell a jövő generáció esélyeit javítani és a ma munkaképes korúak gondjait kezelni.

1.3 A TÁMOGATÁSI KÉRELEM INDOKOLTSÁGA

Az alábbi szakmai összefoglaló részletesen bemutatja a TOP-5.1.2-15 felhívás szakmai hátterét, amelyhez a paktumprojekt tervezésekor és végrehajtásakor maximálisan igazodunk. A szakmai keretek alapos ismerete, valamint a Felhívásban megfogalmazott elvárások betartása alátámasztja, hogy a projekt keretében megvalósítandó tevékenységek összhangban állnak a kormányzati intézkedésekkel.

1.3.1 A szakterület elemzése

Az Európa 2020 stratégia, Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája az elmúlt évtizedek legsúlyosabb globális pénzügyi és gazdasági válságának káros hatásainak enyhítését, valamint Európa versenyképességének fejlesztését célozta meg a 2010-2020-as időszakra. Céljait három prioritás mentén határozta meg:

1. Intelligens növekedés: tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása.
2. Fenntartható növekedés: erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság.

3. Inkluzív növekedés: magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság kialakításának ösztönzése.

A 2020-ig tartó időszakra kidolgozott stratégia egyik kiemelt célja a 20-64 éves népesség foglalkoztatási rátájának 75 százalékra emelése, többek között a fiatal, az idősebb, illetve az alacsony képzettségű munkavállalók nagyobb mértékű foglalkoztatása révén. Az Európai Unióban jelenleg az aktív népesség 10%-a munkanélküli, megközelítően 23 millió ember. A gazdaság növekedése, versenyképessége és a jóléti rendszer fenntarthatósága érdekében több munkahelyre van szükség és több embernek kell munkát vállalnia.

Az európai gazdaság növekedése jóval alacsonyabb volt, mint fő gazdasági partnereié, nagyrészt az üzleti struktúrákban fennálló különbségeknek, a K+F-re és innovációra fordított beruházások alacsony szintjének, az információs és kommunikációs technológiák (IKT) elégtelen mértékű alkalmazásának, a piacra jutás korlátjainak és a viszonylag merev üzleti környezetnek köszönhető.

Az elnehezülő gazdasági környezet mellett a népesség elöregedése is egyre jelentősebb problémát jelent. A baby-boom generáció nyugdíjba vonulása miatt az EU aktív népessége 2013-2014-től kezdve csökkenő tendenciát mutat. A 60 évesnél idősebb emberek száma az elmúlt években kétszer olyan gyorsan – évente mintegy kétmillió fővel – növekedett. A gazdaságilag aktív népesség alacsony aránya és az egyre több nyugdíjba vonuló munkavállaló még jobban megterheli az európai jóléti rendszert.

Az Európa 2020 célkitűzéseire igazodva kidolgozott foglalkoztatási stratégia célja a munkahelyek számának és a foglalkoztatás színvonalának növelése az Európai Unióban. Ennek érdekében az EU a meglévő uniós eszközök mellett elindította „Új készségek és munkahelyek menetrendje” elnevezésű kezdeményezését a munkaerőpiacok modernizálására.

A kezdeményezéssel az Európai Bizottság elősegíti, hogy az Európai Unió 2020-ra elérje foglalkoztatási célkitűzését, azaz, hogy a munkaképes korú lakosság (20–64 éves) 75%-ának legyen munkahelye. A kezdeményezésben kidolgozott intézkedések hozzájárulnak a munkaerőpiaci reformok felgyorsulásához a flexibilitás és a biztonság javítása érdekében, hatásukra a munkavállalók meg tudják szerezni azokat a készségeket, amelyekre a jelen és a jövő munkahelyein szükségük lehet, elősegítik a munkahelyek minőségének és a munkahelyteremtés körülményeit, valamint hozzásegítik a munkaadókat a jobb munkakörülmények biztosításához.

Az Európa 2020 stratégia célkitűzései mentén minden egyes EU tagállam nemzeti célokat határoz meg, figyelembe véve az egyes országok különböző helyzetét és a helyi viszonyokat.

A hazai szakpolitikai foglalkoztatási stratégia célja a 2014-2020 közötti uniós programozási időszak hazai foglalkoztatáspolitikai és képzési intézkedéseinek megalapozása. A célok elérése érdekében a stratégia keretében felmérték a területen felmerülő fejlesztési szükségleteket, valamint megfogalmazták a munkaerő-kínálatra fókuszáló szakpolitikai javaslatokat; áttekintést ad a hazai munkaerőpiaci helyzetről; bemutatja a munkaerőpiaci folyamatokat befolyásoló demográfiai változásokat és a gazdasági környezet alakulását; azonosítja a főbb munkaerőpiaci kihívásokat; hosszabb távú trendeket, előrejelzéseket, külső környezetet.

Az európai uniós célkitűzésekkel összhangban a Kormány 2020-ra a foglalkoztatás bővítését, a 20-64 éves népesség körében 75%-os foglalkoztatási ráta elérését tűzte ki stratégiai célul. A munkaerő mobilizálása, a nyugdíjkorhatár fokozatos emelése és a korai nyugdíjazási formákhoz való hozzáférés korlátozása elősegíti a munkával töltött időszak meghosszabbítását. A foglalkoztatási arány a 20-64 éves korcsoportban 72,6%-ra nőtt 2016 utolsó negyedében, amely már meghaladja az EU-s szintet, és jelentős közeledést mutat az EU2020-as célhoz.

A hazai foglalkoztatáspolitikai közép-távú célja egy modern, versenyképes, rugalmas hazai munkaerőpiac kialakítása, amelynek eredményeképpen jelentős munkahelyteremtés valósul meg az elsődleges munkaerőpiacon, amelyhez megfelelően képzett versenyképes munkaerő áll rendelkezésre, a munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését pedig hatékony és személyre szabott munkaerőpiaci szolgáltatások segítik. A leghátrányosabb helyzetűek számára átmeneti foglalkoztatási lehetőségeket kíván nyújtani, támogatja a munkaerőpiaci szereplők a változásokhoz történő rugalmas alkalmazkodását, valamint elősegíti, hogy a foglalkoztatási és képzési formák figyelembe vegyék az egyéni élethelyzeteket. A célokhoz kapcsolódóan a hazai foglalkoztatáspolitikai stratégia prioritásai a 2014-2020 közötti időszakban a következők:

- munkaerőpiaci belépés segítése,
- a fiatalok fenntartható munkaerőpiaci integrációja,
- az egész életen át tartó tanulás ösztönzése a szakképzés és felnőttképzés támogatásával és fejlesztésével,
- a munkavállalók és vállalkozások munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének fejlesztése,
- a szociális gazdaság és non-profit foglalkoztatási programok támogatása.

1.3.2 A támogatási kérelem szükségességét alátámasztó probléma bemutatása

A hazai népesség gazdasági aktivitása jelentősen megváltozott a társadalomban és gazdaságban végbement folyamatok miatt. A rendszerváltást követően szűkült a munkaerőpiac, megváltozott a foglalkoztatási struktúra, megnőtt a munkanélküliség. A társadalom előregedése és a korai nyugdíjazás lehetőségeinek megteremtődése pedig a gazdaságilag inaktívak állományát bővítette ki, növelve ezzel az aktív lakosságra háruló terheket.

Magyarország demográfiai tendenciája egyre aggasztóbb. A népesség öregedése és fogyása a 2011. évi népszámlálás eredményeiből is jól látható. A népesség száma már 10 millió alá csökkent, a nemzetközi migráció 2001 és 2011 közötti pozitív egyenlege mindössze a fogyás egyharmadát tudta kompenzálni, középtávon pedig várhatóan nem befolyásolja érdemben a demográfiai folyamatokat.

A munkavállalói korban lévő (15-64 éves) népesség száma 145 ezerrel csökkent a két utolsó népszámlálás között, míg a 20-64 éves korcsoporthoz tartozók száma 70 ezerrel mérséklődött. Az aktív korú lakosságra nehezedő eltartási teher is fokozatosan nőtt – mindezt csak a magasabb foglalkoztatási szint, illetve javuló termelékenység ellensúlyozhatja.

A gazdasági válság eredményeképpen Magyarország 2009-ben rendkívül mély válságot élt át: a külső és belső piacok jelentősen beszűkültek, a fogyasztás és kibocsátás erőteljesen csökkent. Csak 2010 közepétől kezdett újból növekedni a gazdaság és az év második felében érte el a növekedés a válság előtti szintet.

A válság előtti években Magyarországot kivéve minden uniós tagállamban csökkent a munkanélküliség, ezzel szemben a válság utáni időszakban mindenütt egyaránt romló tendencia volt látható – ez elsősorban a fiatal korosztályt sújtotta. Ugyan az elmúlt időszakban fejlődés figyelhető meg, ennek ellenére a magyarországi foglalkoztatás szintje az egyik legalacsonyabb az Unióban. Ebben jelentős szerepe van a fiatalok és az 55 éven felüliek foglalkoztatási helyzetének. A 15-24 év közötti fiatalok foglalkoztatási aránya jelentős elmaradásban van az uniós átlaghoz viszonyítva. Bár az 55 éven felüli népesség foglalkoztatottsága növekedett a célzott beavatkozások következtében, az uniós átlaghoz viszonyított különbség továbbra is jelentős. Mindezek mellett az iskolázottsági szintek között is jelentős különbségek mutatkoznak. Az alacsony végzettségűek foglalkoztatási aránya alacsonyabb, míg a diplomások hazai foglalkoztatási szintje jóval kisebb elmaradást mutat az uniós átlaghoz viszonyítva. A 30 éven aluli fiatalok aktivitási aránya csökkent – részben azért, mert a fiatalok később lépnek be a munkaerőpiacra a tanulmányi idejük kitolódása miatt. Eközben növekedett az idősebb korosztályok aktivitása főként a nyugdíjkorhatár emelése miatt.

A Kormány célja, hogy fokozatosan megteremtse a teljes foglalkoztatottságot, a munkavégzésre képes és a dolgozni akaró álláskeresőket részére ellátás helyett értékteremtő munkalehetőséget biztosítson. Az elmúlt évek során elért gazdasági növekedés eredményeképpen elmondható, hogy Magyarország gazdasága elérte a válság előtti szintet, részben a beruházások és a külkereskedelmi forgalom növekedésének köszönhetően. Többek között ez az oka annak, hogy nőtt a foglalkoztatási szint főleg a feldolgozóiparban (pl. járműgyártás és kapcsolódó ágazatok, élelmiszeripar) és a szolgáltató ágazatokban: a haza foglalkoztatottak száma tartósan meghaladja a 4 millió főt (2016-ban 4 millió 352 ezer). A foglalkoztatási szint emelkedésének másik oka a közfoglalkoztatás nagyarányú bővülése: 2016-ban több mint 223 ezer fő volt érintett, ami csaknem kétszerese a 2013-as értéknek, jöllehet a rendszer hatásosságának megítélése ellentmondásos. A munkanélküliek és a közfoglalkoztatottak munkaerőpiaci státusza hasonló, de közfoglalkoztatottként elhelyezkedni egyszerűbb megoldás, mint az elsődleges munkaerőpiacon állást találni. Bérük ugyan elmarad a minimálbértől, illetve a garantált bérminimumtól, de az elvárt munkateljesítmény többnyire lényegesen alacsonyabb. Ez a jelenség lehet az egyik fő oka annak, hogy nehéz elindítani a közfoglalkoztatottakat az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés felé.

A gazdaság és foglalkoztatottság növekedésével párhuzamosan azonban egyre inkább érzékelhető bizonyos térségekben és szakmákban a munkaerőhiány, amely magában rejti a veszélyt, hogy a további gazdasági növekedés gátja épp a szakképzett munkaerő hiánya lesz. Miközben már két éve stabilan mintegy félmillió

munkanélkülit és állami közfoglalkoztatottat tartanak nyilván Magyarországon, a munkáltatók egyre nagyobb része komoly munkaerőhiánnyal találkozik. Nemcsak a szakképzett munkaerőből van hiány, egyre több a betöltetlen, szakképzést nem igénylő üres álláshely is. A regisztrált álláskereső jelentős többsége ugyanis képzetlen vagy alacsony/nem megfelelő végzettséggel rendelkezik, nehezen foglalkoztatható.

A projekt a Csengeri járásban valósul meg, ahol egyre nagyobb problémát okoz a vállalkozások számára a megfelelő minőségű és mennyiségű munkaerő felkutatása. A szakemberhiány veszélyezteti a fejlesztések sikerességét is. Projektünk a vállalkozások munkaerőigényeire reagáló szolgáltatások, programok megvalósítását tűzi ki célul, amelyek révén hátrányos helyzetű álláskereső, inaktív és közfoglalkoztatottak szakmai támogatása, képzése, foglalkoztatása történik az üres álláshelyek betöltése érdekében.

A térséget érintő problémák és azok megoldásai:

- A vállalkozói és termelő szektorban egyaránt gondot jelent, hogy a munkaerő-kereslet és -kínálat nem találkozik. Komoly szakemberhiánnyal küzd a térség különösen a feldolgozó ipar, azon belül az élelmiszeripar területén. A problémát a nem piacképes (szak)képzettség, a szakmai/technikai/gyakorlati képességek hiánya jelenti. Ezen problémák orvoslása során megnő a képzések és foglalkoztathatóság javításának jelentősége, amelyekre jelen projekt is reagál, hiszen helyi igényfelmérés szerint valósulnának meg a képzések a térségben,
- Nem megfelelő a térségi munkaerőpiaci szereplők közötti kommunikáció, amit a paktum keretében megteremtett partnerség megfelelően tud kezelni.

A foglalkoztatási paktumok jelentősége a foglalkoztatás- és gazdaságfejlesztésben

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében az újonnan létrejövő és/vagy már működő foglalkoztatási együttműködések, paktumok olyan képzési és foglalkoztatási programok megvalósítására kapnak lehetőséget, amelyek közvetlen és célzott segítséget nyújthatnak a hátrányos helyzetű álláskereső, inaktív és közfoglalkoztatottak munkaerőpiacra történő visszajuttatásához, illetve munkába állásához az elsődleges munkaerőpiacon. A foglalkoztatási paktumok helyi szinten képesek hatékony és eredményes lépéseket tenni az adott térség gazdaságának fellendítése és foglalkoztatási szintjének növelése érdekében. A foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési tevékenység alapja a partnerség kialakítása, fejlesztése és összefogása, amely révén a paktum partnerség tagjai közös érdek mentén képesek fejlesztési céljaikat hatékonyan megvalósítani. A partnerség a helyi intézmények és szervezetek legszélesebb körének – a térségben lévő vállalkozások, képző intézmények, települési és megyei önkormányzatok, civil szervezetek, kamarák, egyéb releváns szervezetek – bevonásával valósul meg.

A foglalkoztatási paktumok a koordinált szakmai végrehajtás révén elősegítik a nemzeti foglalkoztatáspolitikai célok elérését, a paktumok és kapcsolódó foglalkoztatási projektek generálását, előkészítését, továbbá a szociális gazdaságban megvalósuló kezdeményezések stratégiai partnerségi támogatását. Mindemellett újabb lehetőségek nyílnak a partnerség keretében a közfoglalkoztatás, a szociális gazdaság és az elsődleges munkaerőpiac közötti átmenetek sikeres menedzselésére is.

A lokális munkaerőpiaci problémák megoldását az önkormányzatok, a munkaügyi szervezet, a helyi vállalkozások és a foglalkoztatási célú nonprofit szervezetek együttműködésében, megerősített intézményi keretek között célszerű végrehajtani. A helyi partnerség koordinálása nélkül a munkahelyteremtési akciók nem képesek elérni céljukat. A vállalkozásbarát kommunikáció és akciók hiányában, illetve szervezetlenség miatt a befektetők nem tudják megszólítani az önkormányzatokat és viszont. A foglalkoztatók bevonása sem eléggé hatékony, jelenleg nincs valódi párbeszéd a munkaadók, az állam végrehajtó intézményei és a fejlesztők, tervezők között. Nagyon fontos lenne, hogy a vállalati igények és a foglalkoztatás fejlesztők, valamint a forrást biztosítók között kialakuljon egy hatékony párbeszéd, és közös álláspont létrehozásával fogalmazzák meg a térségi teendőket. A foglalkoztatási paktumok tevékenysége során a vállalkozók kérésére és közreműködésével folyik az igények felmérése arról, hogy hol, milyen szakmákban, milyen képzettségű szakemberekre lenne szükség, erősítve ezzel a paktumok közvetítő szerepét a képzőintézmények felé. Ugyanakkor a paktum arra is jó, hogy felmérje a vállalkozásoknak milyen elképzeléseik vannak a beruházásösztönzésre, a foglalkoztatottság növelésére.

Napjainkban kiemelkedő fontosságú cél az önfoglalkoztatás és a vállalkozásindítás támogatása, illetve az ezeket megnehezítő gátak (szakmai és üzleti készségek, mentorálási lehetőség hiánya, támogatási forrásokhoz való nehézkes hozzáférés) megszüntetése. A vállalkozást és önfoglalkoztatást ösztönző támogatásoknak azokba a

csoportokba kell irányulnia, melyek a legnagyobb foglalkoztatási potenciált rejtik magukban: tehát a szakképzett munkanélküliek, nők és fiatalok irányába.

A paktumok kiemelten fontos eszközökké válhatnak a hazai szociális gazdaság fejlesztésében is, ugyanis olyan stratégiai keretet nyújtanak egy adott térség foglalkoztatási szereplői számára, amelyben valódi, személyes kapcsolatokon alapuló, élő együttműködéseket alakíthatnak ki egymással átlátható közelségben lévő profitorientált, önkormányzati és civil szervezetek.

A paktum logika és módszertan közvetlen alkalmazása révén az egyes projektek megtervezése az önkormányzati- és vállalkozói szektor szereplőinek egyidejű bevonásával valósul meg, magában hordozva a komplexitás és a valós fenntarthatóság lehetőségét. Az együttműködés keretében az érintett szereplők valós elkötelezettsége és konszenzusa nyilvánul meg, amelynek révén, kormányzati szinten átlátható, a helyi szereplőkre épített, és a központi gazdaságpolitikával hatékonyan összehangolható folyamatok valósulnak meg az ország valamennyi megyéjében.

1.3.3 Szakmapolitikai, jogi háttér

A fejezetben a támogatási kérelem szempontjából releváns európai uniós és haza szakmapolitikai háttérrel ismertetjük, amelyekhez a támogatási kérelem általában kapcsolódik, illetve amelyek befolyásolják az adott támogatási kérelem tartalmának kialakítását. A projekt tervezése során, a projekt céljainak sikeres elérése érdekében szükséges megvizsgálni az egyes tevékenységek megvalósítását szabályozó közösségi és hazai jogi kereteket.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (Szerződés) 107. és 108. cikkében rendelkezik a tagállamok támogatásainak céljáról, módjáról, azok a belső piaccal való összeegyeztethetőségéről. Az európai és tagállami szintű foglalkoztatás növelése céljából, a szerződés értelmében megengedhetők azon térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatások, ahol alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság.

Az Európai Bizottság 651/2014/EU rendelete a Szerződés 109. cikkével összhangban meghatározza, hogy bizonyos feltételekkel az egyes támogatási kategóriák mentesíthetők a bejelentési kötelezettség hatálya alól. Ilyen támogatási kategóriák többek között a kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) nyújtott támogatás, a kutatás-fejlesztés javára nyújtott támogatás, a környezetvédelem javára nyújtott támogatás, a foglalkoztatási és képzési támogatás stb. Az érvényes szabályozás alapján az állam tehát mentesül a bejelentési kötelezettség alól például a hátrányos helyzetű munkavállalók felvételéhez nyújtott támogatás, a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott támogatás és a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával járó többletköltségek ellentételezéséhez nyújtott támogatás esetén is.

Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU Rendelete az Európai Szociális Alapról (ESZA) rendelkezik, amelynek célja, a foglalkoztatási lehetőségek javítása, a társadalmi kohézió erősítése, a szegénység elleni küzdelem, az oktatás, a készségek fejlesztésének és az egész életen át tartó tanulásnak ösztönzése, továbbá aktív, átfogó és fenntartható befogadási politikák kialakítása, tekintettel a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális biztonság biztosítására, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményekre. Az ESZA támogatja a tagállamokat az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó nemzeti foglalkoztatási, szociális, romaintegrációs és esélyegyenlőségi stratégiákban megfogalmazott célok elérésében.

A projekt kidolgozása során az alábbi hazai jogszabályokat is figyelembe vettük:

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény,
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló a 2003. évi CXXV. törvény,
- a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény,
- a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet,
- a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000. (IX. 15.) GM rendeletet,

- a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról 255/2014 (X. 10.) Korm. rendelet,
- a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014 (XI. 5.) Korm. rendelet.

1.3.4 A támogatási kérelem céljainak kapcsolódása a Széchenyi 2020 céljaihoz

Jelen fejezetben mutatjuk be, hogy a támogatási kérelem célrendszere hogyan kapcsolódik a Széchenyi 2020 és a hozzá kapcsolódó tervezési dokumentumok (Partnerségi Megállapodás, egyes operatív programok) célrendszereihez.

A Partnerségi Megállapodás az európai uniós tervezési folyamat nemzeti alapidokumentuma, amely az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban rögzített átfogó és hosszú távú fejlesztési irányok alapján azonosítja Magyarországot legfontosabb kihívásait, és kitűzi fő fejlesztési prioritásait a 2014 és 2020 közötti időszakra – a 10 évre szóló, növekedési és foglalkoztatási fókuszú Európa 2020 stratégiához illeszkedve.

A 2014. szeptember 11-én Magyarország és az Európai Bizottság által aláírt Partnerségi Megállapodás öt nemzeti fejlesztési prioritást határozott meg, amelyek közül jelen felhíváshoz leginkább az 5. prioritás „A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása” kapcsolódik. A prioritás a helyi adottságokra és erőforrásokra építve, célul fogalmazza meg a térségi versenyképesség és a foglalkoztatás növelését, hozzájárulva ezáltal a teljes foglalkoztatottságra és munkaalapú társadalomra vonatkozó nemzeti célokhoz. A prioritás nagy hangsúlyt helyez a helyi gazdaság foglalkoztatási lehetőségeinek kiaknázására, ami esélyt kínál a munkaerőpiacról kiszorult rétegek számára is. A prioritás alapján erősíteni kell a városok térségi gazdaság-szervező erejét, egyúttal településfejlesztési akciók révén javítani kell a városok vonzerejét, a munkába járást, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi megújítását.

Az elsősorban az 5. nemzeti prioritáshoz kapcsolódó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) elsődleges célja a térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés, ezáltal a foglalkoztatás növelése, a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítása. Valamennyi prioritása, intézkedése közvetlenül vagy közvetetten hozzájárul ehhez a célhoz. A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseire biztosít forrásokat, az önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit támogatja. A TOP integrált területi programok alapján nyújt támogatást, a megyék és a megyei jogú városok szintjén összehangolt fejlesztésekre.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív program prioritási tengelyei közül az 5. prioritási tengely kialakításával járul hozzá leginkább az Európa 2020 stratégiája foglalkoztatási, illetve a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzéseinek megvalósulásához – az ESZA támogatásával. A prioritási tengely e célokhoz olyan helyi, területi alapon szervezett programok által kíván hozzájárulni, amelyek szervesen illeszkednek, illetve kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési és városrehabilitációs beavatkozásokat. A humán erőforrás fejlesztés integrált jellegéből adódóan a prioritástengely a 8-as (a foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása), illetve a 9-es (a társadalmi együttműködés segítése és a társadalmi felzárkózás) tematikus célkitűzések megvalósításához járul hozzá.

A TOP 5. prioritás tengelyéhez kapcsolódó TOP-5.1.2-15 Helyi foglalkoztatási együttműködések című felhívás célja, hogy a helyi szinten létrejövő és, vagy már működő foglalkoztatási együttműködések, partnerségek (paktumok) hozzájussanak azon forrásokhoz, amelyek segítségével – kialakított stratégiájuk mentén – képzési és foglalkoztatási programjaikat megvalósíthatják. A felhívás keretében a Kormány támogatja az együttműködések, partnerségek azon tevékenységeit, amelyek munkaerőpiacuk bővítéséhez, célcsoportjaik képzéséhez, elhelyezkedéséhez és a szereplők együttműködésének erősítéséhez szükségesek.

A felhívás keretében megvalósítható fejlesztések hozzájárulnak a Partnerségi Megállapodásban foglalt célok eléréséhez, a területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségek mérsékléséhez és a foglalkoztatási szint emeléséhez. Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához térségi és helyi szintű foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési programok kidolgozásával és megvalósításával járuljon hozzá.

A foglalkoztatási paktumok kétszintű – megyei és helyi/megyei jogú város szintű – beavatkozás keretében kerülnek megvalósításra. A kétszintű támogatási forma célja, hogy megyei szinten átfogó, országos paktum-rendszer jöjjön létre, melynek alapjait a helyi megállapodások alkotják.

A Csengeri járási paktum projektet úgy alkottuk meg, hogy maximálisan megfeleljen a helyi szintű foglalkoztatási együttműködésekre vonatkozó követelményrendszernek, illeszkedjen a felhíváshoz: a járásszékhely önkormányzat hatékony koordinációjával létrejön a járási szintű foglalkoztatási paktum, amely az összes érintett szereplőt összefogja. A paktum egyértelműen hozzájárul a TOP fejlesztéspolitikai céljainak eléréséhez: tartós partnerségre alapozva a térség munkaerő-kínálatának és -keresletének összehangolásával növeli a foglalkoztatási szintet, elősegíti a térség gazdaságának fejlődését.

1.3.5 A támogatási kérelem kapcsolódása a hazai és térségi fejlesztéspolitikához

1.3.5.1 Nemzeti szintű stratégiákhoz való kapcsolódás bemutatása

A 2014-2020 időszakra készült országos szintű Foglalkoztatáspolitikai Stratégia keretében a Kormány olyan specifikus célokat határozott meg, amely a Magyarországon élő, hátrányos helyzetű álláskereső vagy inaktív emberek helyzetének javítása által elősegíti a hazai munkaerő aktivizálását, a foglalkoztatás növelését és a gazdaságfejlesztést.

Kiemelten fontos cél a munka nélkül lévők, azon belül is az inaktívak munkába állásának elősegítése, hiszen ez a csoport képviseli jelenleg legnagyobb kihasználatlan foglalkoztatási potenciált. Napjainkban szintén hátrányos helyzetűeknek tekinthetők munkaerőpiaci szempontból a válságot követően még nehezebb helyzetbe került 25 év alatti fiatalok, pályakezdők, akik Európa-szerte kiemelt célpontjai a foglalkoztatásfejlesztési programoknak, kezdeményezéseknek.

Az aktív munkaerőpiaci szolgáltatások, eszközök hatékonyságának és minőségének, valamint a munkaerő foglalkoztathatóságának javítása olyan cél, amely a gazdaság és a vállalkozások versenyképességének javításának és növekedési lehetőségeik kihasználásának szerves részei. A keresett képzettséggel, tudással, kompetenciákkal rendelkező munkaerő a modern, versenyképes, fejlődő gazdaság elengedhetetlen kritériuma. Ennek feltétele az egész életen át tartó tanulás iránti igény, hiszen napjainkban elengedhetetlen a munkaerőpiaci szempontból releváns készségek, kompetenciák elsajátítása, ami által jelentősen javul a foglalkoztathatóságuk, alkalmazkodóképességük. Ehhez kapcsolódóan fontos a keresletre fókuszáló szak- és felnőttképzési intézményrendszer létrehozása, fejlesztése is.

A szociális gazdaság fejlesztése elengedhetetlen a hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása szempontjából. A cél, hogy a szociális gazdaságban foglalkoztatottak számára megnyíljon az út a nyílt munkaerőpiacra, továbbá fejlesztésük során fenntartható munkalehetőségeket teremtsenek a korábban segélyezett, ill. a közfoglalkoztatásból kikerülő emberek vagy más hátrányos helyzetű személyek részére. Ehhez szükséges a helyi lehetőségekre, vállalkozási ötletek és piaci szükségletekre építő innovatív kezdeményezések támogatása, amely hozzájárul a hatékony és eredményes helyi partnerség kialakításához, fejlesztéséhez is.

A 2014-2020 közötti időszakban az uniós forrásoknak nagy jelentősége van a munkahelyteremtést és a foglalkoztatást motiváló gazdaságfejlesztési intézkedések támogatásában, valamint az aktív munkaerőpiaci politikák megszilárdításában, a szociális gazdaság fejlesztésében, és a gazdaság igényeihez igazodó szak- és felnőttképzési rendszer támogatásában.

A Nemzeti Reform Program kiemelt célja a munkaerő piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok aktivizálását segítő programok támogatása (az aktív munkaerőpiaci program a hátrányos helyzetűek számára munkanélküliek és inaktívak munkába állását segítő intézkedések megerősítése, a fiatalok megfelelő foglalkoztatásának támogatása (Ifjúsági Garancia elemek), valamint a foglalkoztatási szolgálat szolgáltatásainak fejlesztése).

Az Európa 2020 célkitűzéseihez igazodva Magyarország Kormánya hosszú távú reformokat dolgozott ki a foglalkoztatás növelése és a szegénység, társadalmi kirekesztettség mérséklése érdekében. Mindezek érdekében számos intézkedéssel célozta meg a munkaerő aktivizálásának megkönnyítését. A foglalkoztatói oldal ösztönzése érdekében átalakította a munkajövedelmek adóztatásának rendszerét, új munka törvénykönyvet fogadott el, a szociális ellátórendszert elmozdította a munkára ösztönző irányba, továbbá jelentősen kitágította a közfoglalkoztatási programokat. Pozitív eredményei vannak az adórendszer átalakításának a munkavállalói oldalon, illetve a foglalkoztatás költségeit csökkentésének a munkáltatói oldalon a csökkenő adó- és járulékkedvezmény-rendszer miatt, amely többszázezer munkavállaló alkalmazását könnyítette meg. A szakemberhiány megoldása érdekében elindult a szak- és felnőttképzés átalakítása, amely a duális szakképzés elterjesztésével jelentős hatást érhet el a munkaerő-kereslet és -kínálat közelítésében.

Kiemelt célként fogalmazódik meg a fiatalok foglalkoztatási helyzetének erősítése, és annak hosszú távú fenntarthatósága. A 2012-ben indult „Első munkahely garancia” program szerves folytatásaként értékelhető az Ifjúsági Garancia program, mely 2015-től – a fiatalok munkanélküliség leküzdésére irányuló új megközelítés egyik megjelenési formájaként – garantálta, hogy a 25 év alatti fiatalok az iskolai tanulmányaik befejezését vagy a munkanélkülivé válását követő 4 hónapon belül megfelelő színvonalú, konkrét foglalkoztatási vagy továbbképzési ajánlatot kapjanak. Az Ifjúsági Garancia elvét az EU tagállamai támogatásukról biztosították, és a tagállami kiadások mellett az EU is hozzájárul az ifjúsági garanciarendszerek működéséhez az ESZA keretein belül.

Az ifjúsági garanciaprogramok az által tudnak hatékony eredményeket produkálni, hogy működtetésük szoros együttműködést igényel valamennyi érdekelt fél, vagyis a tagállami hatóságok, a foglalkoztatási szolgáltatók, a pályaorientációs tanácsadó irodák, az oktatási és szakképzési intézmények, az ifjúságsegítő szolgáltatók, a gazdasági szereplők, a munkáltatók és a szakszervezetek részéről is. Emiatt jelentős szerepet kapnak a korai beavatkozási és aktivizálási folyamatban, illetve további reformokat is von maga után például a szakképzési és egyéb képzési rendszerek területén.

A fiatalokat, pályakezdőket fontos ösztönözni a munkatapasztalat és a munkavállalási kompetenciák megszerzésére, erre már felsőoktatási tanulmányaik alatt lehetőséget kell biztosítani számukra. A nem keresett szakmák, szakképzések számát csökkenteni kell, viszont lehetőséget kell teremteni a közoktatásban a gazdasági, pénzügyi, munkaerőpiaci ismeretek megszerzésére, tapasztalatszerzésre, továbbá formális és nem formális képzés segítségével támogatni kell a másodgenerációs munkanélküliség által veszélyeztetett fiatalokat a munkakultúra elsajátításában. Támogatni kell a fiatalok vállalkozói kedvének növelését, mindemellett ösztönözni kell a vállalkozásokat a fiatalok részmunkaidős és atipikus foglalkoztatási formákban történő alkalmazására.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv 2013-tól élő célzott kedvezményei keretében a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztatóknak a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létesítése érdekében, szociális hozzájárulási adókedvezményt és szakképzési hozzájárulási kedvezményt nyújtanak a 25 év alatti, 55 év feletti, a szakképzetlen és a kisgyermekes munkavállalók, valamint a tartósan álláskeresőket után. Az akcióterv nemcsak az új alkalmazottakra, hanem a foglalkoztatásban álló munkavállalókra is érvényes.

Magyarország 2017. évi Nemzeti Reform Programja nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a közfoglalkoztatási rendszerből átvezesse a munkavállalókat a nyílt munkaerőpiacra. A Kormány szélesíteni kívánja az munkaerő aktivizálást elősegítő elemeket is, amelynek keretében a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű alacsony iskolai végzettségűek, szakképesítéssel nem vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, illetve kiemelten a közfoglalkoztatottak számára képzési lehetőségek, továbbá a közfoglalkoztatásból való kivezetést elősegítő személyes szolgáltatások nyújtására ad módot.

A szociális gazdaságban tevékenykedő vállalkozások öfenntartó képességének erősítése során a társadalmi vállalkozások ösztönzésével piacképes termékek és szolgáltatások bevezetése valósul meg. Ennek során a hátrányos helyzetű munkavállalók, álláskeresőket „köztes” munkaerőpiaci alkalmazását teszi lehetővé a rendszer, ezzel a későbbiekben a nyílt munkaerőpiaci megjelenéshez is hozzájárulhat, ami mérsékeli a térség munkanélküliségét, valamint hozzájárul a szegénység kockázatának enyhítéséhez.

Az elmúlt években a munkanélküli segélyezési rendszerben bevezetett változtatások fő mozgatórugója az volt, hogy mindenki, aki foglalkoztatható, segély helyett munkából szerezze meg a megélhetéshez szükséges jövedelmet, a szegénységből való kilábalás elsődleges eszköze a munkavégzés legyen. A cél az, hogy a munkavégzés esélyét mindenki számára biztosítsa, átmeneti jelleggel a közfoglalkoztatási programokkal, hosszútávon pedig az elsődleges munkaerőpiacon történő munkavállalás megkönnyítésével.

1.3.5.2 A támogatási kérelem hozzájárulása a megye Integrált Területi Programjában foglaltakhoz

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlése 30/2015. (V. 11.) önkormányzati. határozatával fogadta el Integrált Területi Programját (ITP), amelynek teljes hétéves forráskerete 89,28 milliárd forint. A dokumentum tartalmazza a Területi Kiválasztási Rendszer kritériumait, amelyekhez a tervezett fejlesztéseknek illeszkedniük kell.

A megyei ITP 6 célt tartalmaz, amelyek a következők:

1. Versenyképes megye
2. Élhető megye
3. Szolgáltató megye

4. Zöld megye
5. Proaktív megye
6. Szolidáris megye

Ezen célok közül a paktum pályázat az első és az ötödik cél megvalósulásához járul hozzá közvetlen módon.

Az Irányító Hatóság által meghatározott kötelező feltételeken felül a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat további három szempontot jelölt meg. Az Irányító Hatóság által felállított szempontrendszerhez a Megvalósítási Tanulmány adott fejezeteit egyértelműen hozzárendelhetjük, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat által meghatározott kritériumok teljesítésére vonatkozó információkat pedig az alábbi táblázatban mutatjuk be.

8. táblázat: A projekt Területi Kiválasztási Kritérium Rendszerhez történő illeszkedése a megyei ITP alapján

Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
II.1. Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz	1.3.5.fejezet (részletesen lásd a táblázat alatt)
II.2. Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez	A foglalkoztatási paktum olyan támogatásokat és szolgáltatásokat kínál, amelyek közvetlenül növelik a gazdaság teljesítőképességét: <ul style="list-style-type: none"> ▪ a munkaadók támogatást kaphatnak az elvárásaiknak megfelelő munkaerő képzéséhez és foglalkoztatásához, ezáltal egyfelől nő a termelékenységük, másfelől forrást tudnak felszabadítani a tervezett fejlesztéseik megvalósítására; ▪ a hátrányos helyzetű célcsoport magasabb szintű foglalkoztatásával új társadalmi csoportok jelennek meg a munkaerőpiacon – ez nemcsak egyéni szintű előnyöket jelent, hiszen a bővülő foglalkoztatási térségi szinten növeli a helyben megtermelt és elkölthető jövedelmet, ezáltal a helyi vállalkozások bevételei növekedhetnek.
II.3. Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez	Egy térség gazdasági versenyképességét számos tényező befolyásolja, amelyek közül az egyik legfontosabb a helyben elérhető, a munkaadók elvárásainak megfelelő tudással, tapasztalattal, készségekkel és képességekkel rendelkező munkaerő. A paktum keretében nemcsak szoros együttműködés jön létre a gazdasági fejlődést és a munkaerőpiaci folyamatokat befolyásoló szereplők között, de megvalósul a hátrányos helyzetű, inaktív és/vagy közfoglalkoztatott személyek támogatott képzése és foglalkoztatása is, azaz közvetlen és közvetett módon is hozzájárul új munkahelyek teremtéséhez.

Forrás: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Integrált Területi Program 2014-2020, saját szerkesztés

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió és Program 2014-2020 – Konceptió

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlése 49/2014. (VII. 3.) számú önkormányzati határozatával fogadta el területfejlesztési programját. A dokumentum három átfogó célt határozott meg, amelyek közül a foglalkoztatási paktum az első, az *Aktív megye, értékteremtő foglalkoztatás* és az *aktivitás növelése* nevű átfogó célhoz járul hozzá leginkább. A célon belül kiemelt hangsúlyt kap a munkaerőpiaci helyzet javítása, továbbá a vállalkozások és a szakképző intézmények együttműködése, amelynek keretét biztosít a foglalkoztatási paktum.

A négy tematikus stratégiai cél kijelöli azokat az ágazatokat (1. *Versenyképes élelmiszergazdaság*, 2. *Zöld megye*, 3. *Proaktív megye*, 4. *Képzett megye*), amelyekre a megye fejlődését hosszú távon építeni kell. Mivel a gazdasági fejlődés egyik alapja a nagy számban elérhető, megfelelően képzett munkaerő, ezért a helyi paktum mindegyik cél eléréséhez hozzájárul.

A területi célok közül egy-egy külön foglalkozik a járásközpontokkal, illetve a külső perifériákkal:

6. Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok – a megyei gazdasági decentrumok és járásközpontok funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése
7. Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák – a megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése.

Ahhoz, hogy az érintett térségek fejlődése, illetve felzárkózása folytatódjon, egyértelműen szükségesek olyan összehangolt munkaerőpiaci beavatkozások, amelyek a paktum keretében megvalósításra kerülnek.

A három horizontális cél közül a *Befogadó növekedés* célkitűzés tartalmaz olyan beavatkozásokat, amelyekre a paktum is irányul. A megyei paktum a célokhoz kapcsolódó programszintű indikátorok közül az alábbiakhoz tud érdemben hozzájárulni:

- megyei foglalkoztatási ráta alakulása,
- megyei aktivitási ráta alakulása,
- átlagos jövedelem alakulása megyei szinten,
- a szegénységi küszöb alatt élők száma megyei szinten,
- foglalkoztatási ráta a leszakadó térségekben,
- átlagos jövedelem alakulása a leszakadó térségekben,
- életminőség alakulása megyei szinten,
- megyei élelmiszeripari cégek exportjának alakulása,
- térségi szintű foglalkoztatási ráta alakulása a céltérségekben,
- jövedelmi szint alakulása a céltérségekben,
- népességcsökkenés alakulása a céltérségekben.

1.3.5.3 A megye egyéb fejlesztési dokumentumaihoz való kapcsolódás bemutatása

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Koncepció és Program 2014-2020 – Stratégiai és Operatív Program

A megye átfogó jövőképét, valamint célrendszerét a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés a 27/2013. (IV. 24.) számú önkormányzati határozatával fogadta el. A koncepció keretében a célok elérését támogató prioritások meghatározása és a prioritások keretében a beavatkozások javasolt fókusza került kijelölésre.

9. táblázat: A Stratégiai és Operatív Program releváns prioritásai és intézkedései a paktumprojekt szempontjából

Prioritás megnevezése	Intézkedés
1. prioritás: A megyei élelmiszergazdaság piacororientált megerősítése	1. A megyei élelmiszergazdaság piacororientált megerősítése
	2. Erős helyi termékpolitika kialakítása
	3. Az agrárgazdaság versenyképes ágazatainak fejlesztése, professzionális megszervezése termelési integrációk keretében
3. prioritás: Komplex megyei menedzsment és marketing tevékenység megvalósítása	1. Aktív megyei befektetés-ösztönzés
	4. Vállalkozásfejlesztés
4. prioritás: A megye gazdasági fejlődését elősegítő oktatási és innovációs rendszer kialakítása	2. Piacororientált szak és felnőttoktatás kialakítása, élethosszig tartó tanulás feltételeinek fejlesztése
	3. Gyermekjóléti alapellátás, valamint óvodai ellátás fejlesztése
	6. Versenyképes felsőfokú oktatás feltételeinek megteremtése
	7. Foglalkoztathatóság javítása
7. prioritás: A megye járásközpontjainak és kisvárosainak funkcióbővítő fejlesztése	2. Helyi gazdaság fejlesztése
	5. A megye járásközpontjainak és kisvárosainak gazdasági megerősítése a helyi gazdaságfejlesztésre fókuszálva
8. prioritás: Élhető vidéki térségek megteremtése	6. A vidéki térségek önellátó szerepének erősítése
	7. Szociális gazdaság fejlesztése a rurális térségekben
9. prioritás: A külső perifériák felzárkóztatása	1. Alternatív helyi gazdaságfejlesztés a Szatmár-beregi térségben
	2. A Szatmár-beregi kultúrtáj turisztikai célú fejlesztése

Prioritás megnevezése	Intézkedés
10. prioritás: A leszakadó rétegek – ezen belül a romák – felzárkóztatása	1. Alternatív helyi foglalkoztatás erősítése
	4. A hátrányos helyzetű csoportok illetve térségek foglalkoztatási helyzetének javítása

Forrás: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió és Program 2014-2020

1.3.5.4 A fejlesztés hozzájárulása a megye gazdasági, foglalkoztatási, társadalmi helyzetének javításához és a vidékfejlesztéshez

A támogatási kérelemben megfogalmazott tevékenységek kétféle módon járulnak hozzá a járás és ezáltal a megye gazdasági, foglalkoztatási, társadalmi helyzetének javításához és a vidékfejlesztéshez.

A projekt tevékenységeinek (a projekt költségvetés) jelentős részét a célcsoport képzésére és foglalkoztatására irányuló programelemek alkotják, amelyek már rövid- és középtávon:

- jelentős mértékben növelik a foglalkoztatást;
- javítják a bevont személyek képzettségi szintjét;
- lehetővé teszik az érintett vállalkozásoknak, hogy működési költségeik egy részét bevételnövelő vagy kiadáscsökkentő fejlesztésekre fordítsák – növelve ezáltal a versenyképességüket és hatékonyságukat;
- erősítik a társadalmi kohéziót azáltal, hogy hátrányos helyzetű személyeket integrált munkakörnyezetben helyeznek el;
- a térségi sajátosságok figyelembevételével, valamint a potenciális munkaadók és munkavállalók egyenlő esélyű bevonásával hozzájárul a vidéki térségek felzárkózásához és a kiegyensúlyozott területi fejlődéshez;

Hosszú távon a paktum által létrejövő és megerősödő együttműködés, valamint a paktum keretében nyújtott munkaerőpiaci szolgáltatások segítik:

- a munkaerőpiaci kereslet és kínálat, valamint a felmerülő képzési igények térségi szintű összehangolását;
- a közös munkaerőpiaci kezdeményezések felszínre kerülését és megvalósítását;
- térségi és megyei szintű együttműködési hálózatok létrehozását és megerősítését;
- a gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési tapasztalatok összegyűjtését és megosztását az érintett gazdasági, képzési és egyéb szereplők, valamint a helyi paktumok között;
- a szociális gazdaság fejlesztését.

2 A TÁMOGATÁSI KÉRELEM CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

2.1 A TÁMOGATÁSI KÉRELEM CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA

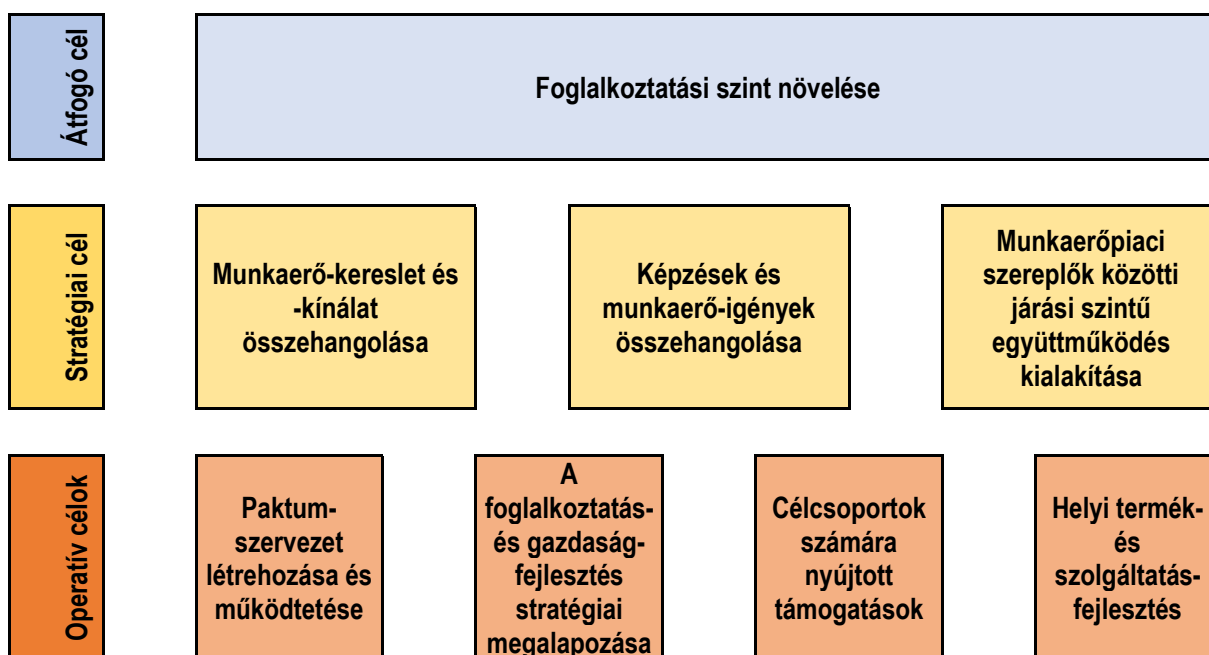
A Felhívás célja, hogy a helyi szinten létrejövő és/vagy már működő foglalkoztatási együttműködések, partnerségek (paktumok) hozzájussanak azon forrásokhoz, melyek segítségével – kialakított stratégiájuk mentén – képzési és foglalkoztatási programjaikat megvalósíthatják. A felhívással a Kormány támogatja az együttműködések, partnerségek azon tevékenységeit, amelyek munkaerőpiacuk bővítéséhez, célcsoportjaik képzéséhez, elhelyezkedéséhez és a szereplők együttműködésének erősítéséhez szükségesek.

Az intézkedés közvetlen célja helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) képzési és foglalkoztatási programjainak támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskeresőkhöz munkához juttatása.

Helyi szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések keretében, programszerű és integrált, a helyi együttműködés földrajzi területére kiterjedő, a gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési együttműködések támogatása és célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó program valósul meg.

Ezekhez a magasabb szintű célokhoz egyértelműen illeszkedik a paktumprojekt célrendszere, azok teljesítéséhez hozzájárul. A helyzetelemzésben azonosított fő kihívásokra és problémákra reagáló célokat az alábbi ábra foglalja össze.

16. ábra: A támogatási kérelem célrendszere

Forrás: saját szerkesztés

Átfogó cél

Foglalkoztatási szint növelése:

A térségi szereplők együttműködésének, az átgondolt foglalkoztatás- és gazdaságfejlesztési tevékenységeknek, valamint a képzési és bértámogatásoknak, a munkaerőpiaci szolgáltatásoknak köszönhetően a munkaerőpiac igényeire reagálni tudó kínálati oldal alakul ki a térségben, melynek eredményeként emelkedni fog a foglalkoztatási szint a járásban. Mivel a helyzetelemzés alapján a járásban nagy arányban vannak jelen olyan személyek, csoportok, amelyek munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűek, ezért a foglalkoztatottság emelését elsősorban az ő (re)integrációjukkal lehet és kell elérni.

Stratégiai célok:

1. Munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolása:

Az együttműködő partnerek összefogása, szoros együttműködése révén a munkaerőpiaci szükségletek, valamint a térségben rendelkezésre álló munkaerő-kapacitások egymáshoz közelítése, összehangolása történik meg – mindezt igényfelméréssel lehet alátámasztani, továbbá az összehangolásra lehetőséget biztosít a Foglalkoztatási Fórum, illetve a munkaerőigény folyamatos jelzése a paktumiroda és a járási hivatal felé.

2. Képzések és munkaerő-igények összehangolása:

A paktum térségben együttműködő partnerektől nyert adatok, a munkaerőpiaci szükségletekre vonatkozó információk alapján szükséges a helyi képzési, szakképzési rendszer olyan átalakítása, megújítása, melynek köszönhetően a piaci igényeknek megfelelő, a foglalkoztatói igényeket kielégítő képesítések megszerzése elérhetővé válik a térségben. Az elsősorban gyakorlat-orientált képzéseknek köszönhetően az elhelyezkedési esélyek javulnak, biztosítható a munkaerő-utánpótlás, csökkenthető a szakemberhiány a térségben.

3. Munkaerőpiaci szereplők közötti járási szintű együttműködés kialakítása:

A Csengeri járás területén lévő munkaerőpiaci szereplők közötti hatékony, szoros szakmai együttműködés kialakítása szükséges. A rendszeres szakmai egyeztetések, találkozók, folyamatos információáramlás megteremtése elengedhetetlen annak érdekében, hogy a másik két megfogalmazott stratégiai cél elérhetővé váljon.

Operatív célok:

1. Paktumszervezet létrehozása és működtetése

A széleskörű partnerség biztosításának, a vállalt tevékenységek megvalósításának, a munkaerőpiaci (vállalkozói) igények kielégítésének elengedhetetlen eleme egy megfelelően működő, hatékony és célorientált paktumszervezet kialakítása a szükséges szervezeti egységekkel (paktumiroda, Foglalkoztatási Fórum, Irányító Csoport).

2. A foglalkoztatás- és gazdaságfejlesztés stratégiai megalapozása

Annak érdekében, hogy a Csengeri járásban komplex és átgondolt módon lehessen megvalósítani a munkaerőpiaci és gazdaságfejlesztési beavatkozásokat, mindenképpen szükséges egy térségi szintű foglalkoztatási stratégia és a legfontosabb beavatkozási területekre vonatkozó akcióterv készítése – illeszkedve a megyei szintű foglalkoztatási célokhoz.

3. Célcsoportok számára nyújtott támogatások

A munkáltatói igények és a potenciális helyi munkaerő-tartalék összehangolását teszik lehetővé a célcsoportok számára nyújtott munkaerőpiaci szolgáltatások, képzési és foglalkoztatási támogatások – mindezek egyértelműen növelik a foglalkoztatási szintet a járásban.

4. Helyi termék- és szolgáltatásfejlesztés

A helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése, a hazai és nemzetközi joggyakorlatok megismerése/megismertetése a helyben előállított termékek fogyasztására ösztönzi a lakosságot, mely szintén hozzá tud járulni munkahelyek megőrzéséhez, újak teremtéséhez, a foglalkoztatás növeléséhez a térségben.

2.2 A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE

A Csengeri járási foglalkoztatási együttműködések célcsoportjai, érintettjei három fő kategóriába sorolhatók.

- A közvetlen célcsoportok a támogatási kérelem megvalósítása során létrejött eredmények közvetlen használói, tehát azon személyek, akik a projekt keretében nyújtott szolgáltatások végső felhasználóinak, kedvezményezetteinek tekinthetők. A közvetlen célcsoporton belül két kategóriát lehet megkülönböztetni:
  - a felhívás által definiált közvetlen célcsoportot (az adott térségben munkát vállalni szándékozó, álláskereső hátrányos helyzetű személyek, inaktívák és közfoglalkoztatottak – célcsoportni személyek),

- valamint a program eredményeit szintén közvetlenül használó munkáltatókat, akik esetében enyhül a munkaerőhiány, és pénzügyi forrásaikból nagyobb összeget tudnak fejlesztésekre fordítani.
- A közvetett célcsoport azon személyek/szervezetek köre, akik/amelyek nem a támogatási kérelem eredményeinek közvetlen használói, de összetett mechanizmusokon keresztül a támogatási kérelem eredményei és hatásai helyzetüket befolyásolják:
  - települési önkormányzatok: az érintett 11 településen javul a népesség képzettségi szintje, bővülnek a munkalehetőségek, csökken a munkanélküliség, ami javítja egyfelől a népességmegtartó erőt, másfelől közvetett módon – a saját bevételek növekedésével – hozzájárulhat az önkormányzatok kiegyensúlyozott gazdálkodásához,
  - képzésbe, foglalkoztatásba bevont személyrel egy háztartásban élők: Azáltal, hogy a közvetlen célcsoport tagjai rendezett anyagi körülmények közé kerülnek, a velük egy háztartásban élők anyagi, társadalmi helyzetében szintén kedvező változások következhetnek be.
- A támogatási kérelemben érintettek körét pedig azon csoportok alkotják, akik a támogatási kérelem eredményeit nem használják, azonban a támogatási kérelem kidolgozásában, tervezésében és működtetésében (az eredmények fenntartásában) kulcsfontosságú szerepet játszanak:
  - a projekt tervezésében és megvalósításában aktív szerepet játszó konzorciumi partnerek – Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal – tekintettel arra, hogy az együttműködésük és a projektben vállalt szerepük hosszas előkészítő és egyeztető munka eredménye azzal a céllal, hogy hozzásegítsék a járást a munkaerőpiaci helyzet javulásához,
  - a Csengeri járási paktum tagjai (lásd az 1.2.15 fejezetet): aktív részvételükkel hozzájárulnak a projekt eredményes megvalósításához, partnerségük révén segítik a gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési célok elérését.

A fentiek közül külön kell foglalkozni a felhívás deklarált célcsoportjával, az ún. célcsoporti személyekkel. A projekt munkaerőpiaci tevékenységeibe a Csengeri járás településein (Csenger, Csengersima, Csengerújfalva, Komlódtótfalu, Pátyod, Porcsalma, Szamosangyalos, Szamosbecs, Szamostatárfalva, Tyukod, Ura) lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező, álláskereső hátrányos helyzetű személyek, inaktív és közfoglalkoztatottak vonhatók be. A TOP-5.1.2-15 Helyi foglalkoztatási együttműködések című felhívás alapján hátrányos helyzetű célcsoportnak minősülnek azok a személyek, akik:

- alacsony iskolai végzettségűek,
- 25 év alatti fiatalok,
- 30 év alatti pályakezdő álláskereső (gyakornoki program),
- 50 év feletti,
- GYED-ről vagy GYES-ről visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelők,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők,
- tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek,
- megváltozott munkaképességű személyek,
- roma nemzetiségű személyek.

A Megvalósíthatósági Tanulmány 1. fejezete (Helyzetértékelés) részletesen bemutatja a térség munkaerőpiaci helyzetét, a gazdaságilag aktív és inaktív népesség összetételét, valamint a regisztrált álláskereső összetételét – a tevékenységek (mindenekelőtt a munkaerőpiaci szolgáltatások, a képzések és a bértámogatások) egyértelműen azt a célt szolgálják, hogy – összhangban a felhívás és a projekt céljaival – munkaerőpiaci helyzetük javuljon (a tevékenységek részletes leírását a 2.3.2 fejezet tartalmazza, míg a pozitív munkaerőpiaci hatásoka a 4.1.3 fejezetben mutatjuk be).

Az alábbi táblázatban a legfontosabb adatokat foglaljuk össze a célcsoportokról a rendelkezésre álló információk alapján.

10. táblázat: A célcsoporti személyek fő adatainak összefoglalása

Célcsoport megnevezése	Főbb adatok
Legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezik	369 fő (2016. dec.)
25. életévét nem töltötte be	246 fő (2016. dec.)
30 év alatti pályakezdő álláskereső	n.a.
50. életévét betöltötte	164 fő (2016. dec.)
Legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőtt	n.a.
GYES-ről, GYED-ről, ápolási díjról visszatérő	n.a.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők	180 fő (2016. dec.)
Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek	130 fő (2016. dec.)
Megváltozott munkaképességű személyek	n.a.
Roma nemzetiséghez tartozó személyek	1704 fő (teljes népességen belül a 2011. évi népszámlálás alapján)
Inaktívak: a programba való bevonás előtt nem dolgoztak, nem volt rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk, és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni	4955 fő (inaktív keresők száma 2011-ben)
Közfoglalkoztatottak	1404 fő (2016. havi átlagos létszám)

Forrás: TOP 5.1.2 felhívás, KSH, saját szerkesztés

2.3 AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

2.3.1 Konzorcium és partnerség

A konzorciumot kötelező jelleggel minimum két szervezet alkotja:

- a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás a konzorcium vezetőjeként létrehozza a paktumirodát, ellátja a működtetését, elkészíti a paktum dokumentumokat, illetve biztosítja a paktum megvalósítása során a széles körű nyilvánosságot,
- a célcsoportot érintő támogatások, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatások biztosítása a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal feladata.

A konzorcium tagjai az alábbiakban bemutatott, jól elhatárolható tevékenységeket végzik a projekt megvalósítása során. A tevékenységeket a Felhívás előírásaival összhangban jelöljük és mutatjuk be, konzorciumi partnerenként.

2.3.2 Tevékenységek bemutatása konzorciumi partnerenként

A paktumprojekt keretében végrehajtandó tevékenységeket úgy határoztuk meg, hogy azok

- elősegítsék a magasabb rendű célok elérését (részletesen lásd az 1.3.5 fejezetben),
- koherenciában legyenek az 1.3.5 fejezetben részletezett országos szintű munkaerőpiaci intézkedésekkel,
- illeszkedjenek a Felhívásban megjelölt célokhoz és tevékenységekhez,
- reagáljanak a megye és a térség gazdasági és foglalkoztatási adottságaira, erőforrásaira,
- hozzájáruljanak a megye és a térség munkaerőpiaci helyzetének javításához (a hatások részletes bemutatását a 4.1.3 fejezet tartalmazza), hosszú távú megoldásokat kínáljanak a munkaerőpiaci problémákra és kihívásokra,
- elősegítsék a költséghatékony megvalósítást,
- valós hozzáadott értékkel bírjanak a partnerség működtetéséhez és fenntartásához (ilyen tevékenységek többek között a részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása, az igényfelmérések, a paktumiroda működtetése, a figyelemfelkeltés, a partnerségépítés – részletes leírásukat a 2.3.2.1 fejezet tartalmazza),
- biztosítsák a TOP-GINOP-EFOP foglalkoztatási programok összhangját az alábbi módon szervezeti, eljárásrendi és módszertani szempontból egyaránt:
  - A TOP által támogatott paktumprojektek keretében a munkáltatói elvárásokra építve a hátrányos helyzetű álláskeresőket, inaktívak és közfoglalkoztatottak fejlesztése, képzése, foglalkoztatása valósul meg. A foglalkoztatási szint növelését célzó projektek célcsoportja az álláskereső, mint potenciális munkavállaló.
  - A GINOP 5. prioritása közvetlenül hasonló célcsoportra épít, azonban közvetlenül a vállalkozásokat vagy a vállalkozni szándékozókat támogatja. Célja a foglalkoztatási szint fenntartása, a munkahelyteremtés, és figyelmet kell fordítani a vállalati felelősségvállalásra, tudatformálás szükségességére is. A 6. prioritás abban különbözik a TOP felhívásoktól, hogy lehetőség van a meglévő munkaerő képzésére is.
  - Az EFOP 3. és 4. prioritása mindenekelőtt az iskola rendszerű oktatás fejlesztésére fókuszál, célja a jelenlegi munkaerő utánpótlása, amely során figyelembe veszik az aktuális munkaerőpiaci folyamatokat, szükségleteket. Az EFOP felhívások célcsoportjai és eszközei csak minimális átfedésben vannak a TOP és GINOP támogatási lehetőségeivel.

Kiemelt szempont az 1. és 2. főtevékenység egymásra épülése, kapcsolódási pontjainak feltárása, amelyet az alábbi táblázatban részletezünk.

11. táblázat: Az 1. és 2. főtevékenység kapcsolódási pontjai

1. főtevékenység keretében végrehajtandó tevékenységek	Kapcsolódási pontok a 2. főtevékenységgel
a) Foglalkoztatási paktum létrehozása, valamint foglalkoztatási helyzetelemzés elkészítése	A szoros és jól működő partnerség megalapozza a hosszú távú fenntarthatóságot, és kiépíti a bizalmat a munkáltatókban a Kormányhivatal, a paktumiroda és a képzőintézmények iránt. Ezáltal biztosítható, hogy a munkaadók jelezzék munkaerőigényüket vagy a paktumiroda vagy a járási hivatal felé, amit a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban kell kielégíteni.
e) Foglalkoztatási együttműködés, irányító csoport, menedzsment szervezet és paktumiroda felállítása és működtetése (munkaterv, ügyrend és részletes költségvetés kidolgozása)	
f) Együttműködési megállapodás aláírása	
b) Részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása	A stratégia komplex módon meghatározza a térség gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési irányait, az akcióterv pedig konkrét intézkedéseket fogalmaz meg – ezeket a 2. főtevékenység során is figyelembe kell venni.
c) Munkaprogram és projekttervek kidolgozása	A munkaprogram részletezi a paktumprojekt – ezen belül a 2. főtevékenység – keretében végrehajtandó feladatokat. A

1. főtevékenység keretében végrehajtandó tevékenységek	Kapcsolódási pontok a 2. főtevékenységgel
	projekttervek csak részben érintik a 2. főtevékenységet, ezekben inkább olyan területek érintünk, amelyek kiemelten fontosak a térség gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztése szempontjából, de nem feltétlenül a paktumprojekt keretében valósítjuk meg őket.
d) Munkaerőpiaci igényfelmérések készítése	Az igényfelméréseknek köszönhetően pontos képet kapunk az aktuális munkaerőpiaci igényekről – erre építhetők a 2. főtevékenység képzési és bértámogatásai.
g) Paktum működési tapasztalatainak összegyűjtése és megosztása	A szakmai tapasztalatcsere hatékonyabbá teszi a projekt megvalósítását és a vállalt tevékenységek végrehajtását.
h) Teljes projekt folyamat részletes dokumentálása	A 2. főtevékenység szempontjából ez mindenképp az indikátorvállalások miatt fontos.
i) Minősítés megszerzése	A paktum sztenderdek betartását a projekt teljes folyamán szem előtt tartjuk – ezek az előírások csak közvetetten befolyásolják a 2. főtevékenység végrehajtását.
j) Figyelemfelkeltés	Az 1. főtevékenység keretében végrehajtandó figyelemfelkeltés döntő jelentőséggel bír a 2. főtevékenység szempontjából, ugyanis ezáltal érhetőek el a legfontosabb célcsoportok: a munkáltatók és a potenciális munkaadók.
k) Megvalósíthatóság Tanulmány (MT) elkészítése	Jelen Megvalósíthatósági Tanulmány a projektet szakmailag megalapozó dokumentum, amelyben a 2. főtevékenység részleteit is bemutatjuk.
l) A megyei és a helyi, valamint a megyei jogú város által létrehozott paktumok tevékenységeinek összehangolása	Az összehangolt tervezés, ütemezés és végrehajtás alapvető a 2. főtevékenység vonatkozásában, mert valamennyi érintett paktumnál kiemelt szempont a képzési és foglalkoztatási tevékenységek hatékony megvalósítása, az indikátorok teljesítése és a hosszú távon érvényesülő pozitív gazdasági és munkaerőpiaci hatások elérése.

Forrás: saját szerkesztés

Emellett nagyon fontos, hogy a 2. főtevékenység végrehajtása során folyamatosan visszacsatolást lehet és kell adni az 1. főtevékenység megvalósítói számára, hogy a tapasztalatok beépülhessenek a paktumszervezet működésébe.

2.3.2.1 Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás

12. táblázat: A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás, mint konzorciumvezető tevékenységei

3.1.2 Önállóan támogatható és kötelezően megvalósítandó tevékenységek	A. Foglalkoztatási megállapodások (paktumok) programrész – 1. főtevékenység	a) Foglalkoztatási paktum létrehozása, valamint foglalkoztatási helyzetelemzés elkészítése
		b) Részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása
		c) Munkaprogram és projekttervek kidolgozása
		d) Munkaerőpiaci igényfelmérések készítése
		e) Foglalkoztatási együttműködés, irányító csoport, menedzsment szervezet és paktumiroda felállítása és működtetése (munkaterv, ügyrend és részletes költségvetés kidolgozása)
		f) Együttműködési megállapodás aláírása
		g) Paktum működési tapasztalatainak összegyűjtése és megosztása
		h) Teljes projekt folyamat részletes dokumentálása
		i) Minősítés megszerzése

		j) Figyelemfelkeltés
		k) Megvalósíthatóság Tanulmány (MT) elkészítése
		l) A megyei és a helyi, valamint a megyei jogú város által létrehozott paktumok tevékenységeinek összehangolása
3.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek	Munkaerőpiaci programokhoz, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó programrész (2. főtevékenység)	b) A célcsoportot érintő egyéb munkaerőpiaci tevékenységek
3.1.3 Önállóan nem támogatható, de kötelezően megvalósítandó tevékenységek		a) Gyermekellátási szolgáltatások területi helyzetének és humán erőforrás igényeinek bemutatása
		b) Kötelező nyilvánosság biztosítása
		c) Projektmenedzsment feladatok ellátása
3.1.4 Önállóan nem támogatható, választható, kiegészítő tevékenységek		A. Helyi termék- vagy szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó kiegészítő ESZA tevékenységek – 1. kiegészítő tevékenység
		C. Befektetésösztönzéshez, ágazati gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek – 3. kiegészítő tevékenység

Forrás: TOP 5.1.2 felhívás, saját szerkesztés

3.1.2 – ÖNÁLLÓAN TÁMOGATHATÓ ÉS KÖTELEZŐEN MEGVALÓSÍTANDÓ TEVÉKENYSÉGEK

A. FOGLALKOZTATÁSI MEGÁLLAPODÁSOK (PAKTUMOK) PROGRAMRÉSZEHEZ (1. FŐTEVÉKENYSÉG) KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK

a) Foglalkoztatási paktum létrehozása, valamint foglalkoztatási helyzetelemzés készítése

A foglalkoztatási paktum az adott térség szereplőinek lehető legszélesebb együttműködésére épít. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a térség munkaerőpiaci, területfejlesztési és egyéb szereplőinek bevonására kerül sor. A paktumpartnerek formálisan azok a szereplők, akik a paktum céljaival egyetértenek, azok megvalósulását az együttműködési szerződés aláírásával is támogatják. Tartalmi szempontból paktumpartnereknek azok tekinthetők, akik a paktum munkájában és döntéseiben aktívan részt vesznek.

A partnerség felállítása nagyon fontos lépés. Egy hatékony és hosszú távú partnerség kialakítása sok gondolkodást, kommunikációt és együttműködést igényel a partnerek részéről. A partnereket érdemes különböző szektorokból bevonni, ismerniük kell egymást és kölcsönös egyetértésnek kell lenni a kitűzött célokban. A sokszínűség különböző érdekeket, képességeket és ismereteket hoz a partnerségbe, de ezzel egyidőben előítéletekkel és bizalmatlansággal is járhat.

A foglalkoztatási paktum létrehozása során az első teendő a foglalkoztatás területén releváns újabb szereplők megkeresése és bevonása a foglalkoztatási megállapodásba a paktum sztenderdekben foglaltaknak megfelelően. Célszerű a térségi munkaerőpiac releváns szereplői közül azokat meghívni az előkészítésbe, akiknek felkészültsége, szakmai tekintélye, a helyi társadalomban betöltött szerepe képessé teszi őket arra, hogy területükön mozgósító erővel rendelkezzenek, képesek társaikat megszólítani, illetve szerepük a munkaerőpiac adott szegmensén meghatározó. A tagok az együttműködési megállapodás aláírásával fejezik ki elköteleződésüket, aktív részvételüket a projekt célkitűzéseit és megvalósítását illetően. **A paktumtagok kiválasztása során az alábbi fő szempontokat vettük figyelembe:**

- a megelőző időszakban is aktívan részt vettek térségi vagy települési szintű partnerségekben, együttműködésekben,
- meghatározó szerepet töltenek be a térség gazdasági, munkaerőpiaci, képzési folyamataiban,
- széleskörű kapcsolati hálójával rendelkeznek, képesek aktivizálni a hasonló szervezeteket,
- bekapcsolódtak a partnerségi és igényfelmérési folyamatba,

- aláírták a szándéknyilatkozatot a paktumhoz való csatlakozásról.

Fontos a meghívottak, potenciális partnerségi tagok tájékoztatása a helyi, járási hatókörű paktumban rejlő lehetőségekről, amelyre találkozó szervezése keretében nyílik lehetőség. A paktum partnerség kialakításán, fejlesztésén keresztül új munkakapcsolatok alakulhatnak ki a helyi gazdaság, társadalom résztvevői között, amelynek közvetve a térség haszonélvezője lesz egyéb területeken is. A foglalkoztatási fórum a partnerség legfontosabb szervezeti kerete, amely működéséről rendelkezni kell az együttműködési megállapodásban is. Fontos meghatározni annak legfontosabb feladatait, a találkozók gyakoriságát, a paktum Irányító Csoportjának összetételét és feladatait, hatáskörét, valamint a projektmenedzsment szervezet felállításának, a paktumiroda létrehozásának részleteit.

2017-ben 3 partnerségi-igényfelmérési rendezvény lebonyolítása történt meg, amelyek nagymértékben hozzájárultak a paktum helyi elfogadtatásához is:

- május 23-án egy nyitórendezvényt tartottunk, amelyben bemutattuk a paktumprojekt kereteit és a
- június 8-án a célcsoport bevonásával valósítottunk meg egy fókuszcsoportos beszélgetést,
- június 23-án került sor a paktumot megalapító együttműködési megállapodás ünnepélyes aláírására.

Foglalkoztatási helyzetelemzést tartalmaz a Megvalósíthatósági Tanulmány, amely bemutatja a csengeri járás demográfiai, társadalmi, munkaerőpiaci és gazdasági helyzetét konkrét adatokkal alátámasztva.

b) Részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása

A paktum partnerek által elfogadott, a helyzetfeltárásból logikusan következő, térségi gazdaságfejlesztési célokhoz szorosan kötődő, helyi foglalkoztatási stratégia és akciótervnek illeszkednie kell az európai uniós, nemzeti szintű és a megyei szakpolitikai dokumentumokhoz, valamint a megyei paktum keretében készülő foglalkoztatási stratégiához. Ennek érdekében a stratégiaalkotási folyamatot a megyei önkormányzattal szoros együttműködésben kell végrehajtani.

A térségi gazdaságfejlesztési célokhoz szorosan kötődő, a foglalkoztatást és munkanélküliség elleni küzdelmet fókuszbba állító, megyei és állami munkaügyi politikájával összhangban álló paktum stratégia partnerségi rendezvények megszervezésével, a nyilvánosság bevonásával készül. A partnerség tagjai konszenzusos módszerrel fogadják el annak tartalmát, közös céljait, és amelyek megvalósításának segítése a paktumszervezet feladata lesz.

A stratégia kidolgozásával együtt a gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési akciótervet is el kell készíteni, amely a tényleges prioritásokat és intézkedéseket tartalmazza. Az akciótervet a projekt időtartamára javasolt kidolgozni. Ügyelni kell arra, hogy olyan területeken tervezzünk fejlesztéseket, ahol a paktum partnerség sikeresen fel tud lépni, mindig igyekezni kell a partnerség és a célcsoportok, kiemelten a helyi/térségi vállalkozások számára legfontosabb területekre koncentrálni a végrehajtás során is.

c) Munkaprogram és projekttervek kidolgozása

A munkaprogram részletesen meghatározza a végrehajtandó feladatokat – ütemezés és felelősök megjelölésével együtt –, amelyek paktumprojekt és/vagy az akciótervben foglaltak megvalósításához szükségesek. A munkaprogram teljesítését évente nyomon kell követni és szükség esetén módosítani. A projektterveket olyan, a versenyképesség erősítése és a foglalkoztatás bővítése szempontjából meghatározó beavatkozásokra kell kidolgozni, amelyek alapvetően meghatározzák a Csengeri járás gazdasági életét, folyamatait. A projekttervek keretében részletesen meghatározhatók a tervezett tevékenységek, a résztvevő partnerek, a finanszírozási igény és a lehetséges forrás is.

d) Munkaerőpiaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerő igényfelmérések

A projekt keretében a stratégia megalapozásához konkrét kérdőíves munkaerőpiaci felmérést folytattunk le, ezen kívül folyamatosan lehet majd jelezni a felmerülő munkaerőigényeket a paktumirodánál, illetve a Csengeri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán. Ez alapozza majd meg a konkrét képzéseket és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatásokat.

e) Foglalkoztatási együttműködés, irányító csoport, menedzsment szervezet és paktumiroda felállítása és működtetése (munkaterv, ügyrend és részletes költségvetés kidolgozása)

A foglalkoztatási együttműködés szervezeti kereteit pontosan meg kell határozni: azonosítani kell a legfontosabb szervezeti egységeket (Foglalkoztatási Fórum, Irányító Csoport, paktumiroda) és azok fő feladatait, másrészt pontosan szabályozni kell a működés feltételeit a szükséges dokumentumok (pl. ügyrend, működési kézikönyv) kidolgozásával. A részletes költségvetést a pályázati adatlap, valamint jelen Megvalósíthatósági Tanulmány már tartalmazza.

A paktum tevékenységek végrehajtására a szervezetnek paktumirodát kell felállítania. Megfelelő szakmai felkészültségű munkatárs felvételével, valamint az iroda szolgáltatási körének igény szerinti kialakításával lehet biztosítani, hogy az iroda által nyújtott szolgáltatások elérhetőek legyenek a paktum partnereinek, célcsoportjainak és egyéb foglalkoztatás fejlesztésben érintett közreműködő partnereknek. A paktumiroda a paktumszervezet titkársági feladatait látja el és egyéb szakmai tevékenységeket végez, amelyek hozzájárulnak a helyi vállalkozások működési környezetének erősödéséhez és új beruházások generálásához – a paktum szervezeti és működési szabályzata alapján ezek az alábbiak:

- koordinálja a Paktumban folyó közös munkát;
- foglalkoztatáshoz, képzéshez kapcsolódó munkáltatói igényeket fogadja, feldolgozza, előterjeszti az Irányító Csoport felé;
- a Foglalkoztatási Fórumokat előkészíti, lebonyolítja és dokumentálja – a Fórumokon lehetőség van gazdasági-vállalkozási témák megvitatására is;
- az Irányító Csoport üléseit előkészíti, lebonyolítja és dokumentálja – az Irányító Csoport meghatározhatja a térség gazdaságfejlesztési, befektetésösztönzési irányvonalait is;
- tájékoztatás nyújtása a vállalkozók számára támogatási lehetőségekről;
- információt gyűjt és szolgáltat a paktumterület gazdasági és foglalkoztatási helyzetéről, valamint a paktum keretében elérhető támogatásokról, szolgáltatásokról;
- gondozza a paktum külső és belső kapcsolatait, ezen belül folyamatosan kapcsolatot tart a partnerekkel és a vállalkozókkal,
- ellát minden olyan egyéb tevékenységet, amellyel az Irányító Csoport megbízza.

f) Együttműködési megállapodás aláírása

A paktumok fenntartható működésére is garanciákat nyújtó paktumot alapító együttműködési megállapodás megkötése, amelyet a támogatási szerződés hatályba lépését követő 6. hónap végéig kell aláírni. A partnerség-építési folyamat során azonosítani kell az egyes partnerszervezetek érdekeit, lehetséges szerepét, vállalásait. A paktum tagjai deklarálják, hogy érdekeltek és együttműködnek a kitűzött célok megvalósításában. A paktum megalapításakor kijelölik annak vezetőjét és szervezeti egységeit. Az együttműködés időhorizontja rugalmas, de legalább a projekt fizikai befejezéséig tart. Az együttműködési megállapodás a következő elemeket tartalmazza: célok, a foglalkoztatási paktum szervezete, finanszírozás, a megállapodás időtávja és felülvizsgálata, csatlakozás és kilépés rendje, résztvevő partnerek.

g) Működési tapasztalatok összegyűjtése, megosztása

A paktum projektmenedzsment szervezete és a paktumiroda folyamatosan együttműködik a Kormányhivatallal a szakmai tapasztalatok megosztása, terjesztése érdekében, továbbá tervezi részvételét a létrehozás alatt álló országos paktum platformban a paktum eredményeinek, jó gyakorlatainak országos megosztása érdekében. A helyi-megyei paktumok koordinációs tevékenysége keretében megvalósul a helyi, MJV és megyei paktumok folyamatos együttműködése és az összegyűjtött tapasztalatok cseréje, megosztása.

h) Részletes dokumentáció

A projekt tervezési, előkészítési és megvalósítási folyamat részletes dokumentációja tartalmazza a partneri egyeztetések jelenléti íveit, fotóit, emlékeztetőit, az elkészült dokumentumok megfelelő nyilvántartását a paktumprojekthez és magához a paktumszervezethez kapcsolódóan is. Ebben a folyamatban a

projektmenedzsment és a paktumiroda szorosan együttműködik. A projekt valamennyi tevékenységének folyamatos, napra kész dokumentálását egészen a projekt fizikai zárásáig kötelező jelleggel el kell végezni.

i) Minősítés megszerzése

A projekt zárásának feltétele a minősítés megszerzése a megadott sztenderdek alapján. A paktumprojekt felépítése a közzétett sztenderdek alapján történik, figyelembe vesszük az abban megfogalmazott elvárásokat. A minősítési eljárást a paktum megvalósításában résztvevő munkatársak koordinálják, és készítik elő az ehhez szükséges dokumentációt már a projekt megvalósítása alatt.

j) Figyelemfelkeltés

A széles körű partnerség megteremtése és a paktum ismertségének megteremtése érdekében a figyelemfelkeltés kötelezően ellátandó feladat az együttműködési hálózatban érintett partnerek, valamint a szélesebb nyilvánosság körében. Fontos, hogy ez a figyelemfelkeltés nem egyenlő a kötelező nyilvánossággal: míg előbbi egyértelműen a Csengeri járási paktumra, annak eredményeire fekteti a hangsúlyt, utóbbi kizárólag a projekttel kapcsolatos információkat közvetíti a nyilvánosság felé.

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás a közvetlen és közvetett célcsoportok és érintettek minél eredményesebb elérése érdekében marketingkommunikációs tevékenységet folytat a projekt során. A cél a lakosság körében a növekedés üzenetének erősítése, népszerűsítése, és a helyi cégekben rejlő potenciálok bemutatása, a pozitív kép, image megerősítése a potenciális külső befektetők felé. A marketingkommunikációs tevékenység a térségi lakosságot is megszólítja, elsősorban azokat, akik potenciális munkavállalóként alkalmasak lehetnek a vállalkozások által meghatározott üres álláshelyek betöltésére.

A tevékenység során a helyi és megyei média bevonásával valósul meg a paktum folyamatos és interaktív jelenléte a nyilvánosság előtt. A megfogalmazott üzenetek célszemélyekhez történő hatékony eljuttatásának érdekében a marketingkommunikációs tevékenységbe szükséges bevonni a térség meghatározó személyiségeit, továbbá fontos a tevékenységben a paktumpartnerek aktív (részben informális) közreműködése is.

A célközönségnek szánt üzenetekben meg kell fogalmazni a felmért vállalkozói munkaerő- és képzési igényeket, a célcsoportok munkaerőpiaci integrációjához kapcsolódó nehézségeinek beazonosítása során felszínre került problémák megoldása céljából megfogalmazott feladatokat, illetve a paktum által biztosított előnyöket és fejlődési lehetőségeket.

A kommunikációs tevékenység során folyamatosan hírt kell adni a paktum létrehozásáról és működésének részleteiről, az elért eredményekről, érthető formában információt nyújt a képzésekről, álláslehetőségekről és a bekapcsolódás lehetőségeiről, ami hatékony segítséget biztosít a célcsoport elérésében és mozgósításában is. A rendszeres médiamegjelenések erősítik a paktum által kommunikálni kívánt információkat, üzeneteket, amelyek biztosítják a nyilvánosság figyelmének felkeltését. A kommunikációs feladatokat részletesen az 5. fejezet mutatja be.

k) Megvalósíthatóság Tanulmány (MT) elkészítése

Az Irányító Hatóság által kiadott egységes útmutató alapján elkészül a Megvalósíthatósági Tanulmány, amely széles körű gazdasági és társadalmi partnerséggel, a paktumterület önkormányzatainak és a helyi szereplők bevonásával készül el. Az MT fő funkciója a projektelőkészítés, azaz a paktumprojekt által megvalósítandó tevékenységek szükségességének indoklása, részletes bemutatása, végrehajtásának ütemezése és finanszírozási igénye. A Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítésével a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás külső vállalkozót bízott meg, melyet a támogatási szerződés megkötését követően, a 2. mérföldkő határidejéig kell elkészíteni és benyújtani.

l) A megyei és a helyi, valamint a megyei jogú városok által létrehozott paktumok tevékenységeinek összehangolása

A megyei, helyi, valamint a megyei jogú városok által létrehozott paktumoknak szinergiában kell működniük, ellentétes hatást kiváltó mechanizmusokat a különböző szintű paktumok nem alkalmazhatnak. A helyi paktumoknak követniük kell a megyei paktumok legfontosabb módszertani sajátosságait. A helyi paktumba kötelező bevonni a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzatot és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát.

A konzorcium a paktum előkészítése és a megvalósítása során folyamatos együttműködésre törekszik a fenti két szervezettel. Már a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megtörtént a különböző területi szinten működő paktumok földrajzi lehatárolása, valamint a megyei és helyi paktumok közötti feladatkörök megosztása. A paktum megvalósítása során, a végrehajtásai tapasztalatok tükrében is rendszeres egyeztetés lesz az érintettek között. Fontos, hogy a megyei szintű foglalkoztatási stratégia már elkészült – erre építve lehet és kell a helyi (köztük a Csengeri járási) paktumok céljait, fő beavatkozásait meghatározni.

Kiemelt szereppel bír a Kormányhivatal – elsősorban az indikátorteljesítések nyomon követésében, emellett a paktumirodák között biztosítani kell a folyamatos kapcsolattartást a megyei paktumiroda koordinálásával. **Mindez alapot nyújt a 2. főtevékenység megyei szintű összehangjának biztosításához, valamint a már működő paktumok tapasztalatainak beépítéséhez és adaptálásához** – az alábbiak szerint.

A megyei és a helyi paktumok összehangoltságát az is biztosítja, hogy a megyei paktum ernyőszerkezeti szerepet tölt be – ennek keretében

- megalkotja a közös megyei szintű stratégiát,
- kialakítja a megyei szintű partnerség mechanizmusát,
- ösztönzi a helyi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket,
- biztosítja a foglalkoztatási együttműködések megyei szintű koordinációját,
- monitoring tevékenységet végez a helyi paktumok vonatkozásában,
- megyei gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési koordinációt végez,
- összehangolja a megyében elérhető gazdaságfejlesztési szolgáltatásokat,
- aktív kapcsolatot tart a megyei munkaerőpiac szereplőivel,
- segíti a szociális gazdaság fejlődését,
- támogatja a helyi paktumok kommunikációját.

A megyei szintű Megvalósíthatósági Tanulmány alapján a következők jellemzik a megyei és helyi paktumok közötti koordinációt és szinergiát:

„A megyei koordináció célja a megyei és a helyi, valamint a megyei jogú város által létrehozott paktumoknak tevékenységeinek összehangolása, a paktumok közötti szinergiák megteremtése, illetve az ellentétes hatások kiszűrése. A megyei és helyi paktumok közötti ellentétes hatások kiküszöbölését leginkább az teremti meg, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal az összes projektben konzorciumi tagként van jelen, így az esetleges felmerülő anomáliákat ő szűrheti ki leghamarabb.”³

Az együttműködés és a koordináció a helyi paktumok és a megyei paktum azért fontos, mert a helyi paktumoknak követniük kell a megyei paktumok legfontosabb módszertani sajátosságait, továbbá a helyi paktumok stratégiájának figyelembe kell vennie a megyei stratégiát, valamint **össze kell hangolni a megyei és helyi paktumokban tervezett tevékenységek ütemezését** – ez főként az indikátorteljesítésekben esetlegesen bekövetkező anomáliák megelőzése miatt fontos. A **megyei és a helyi paktum összehangolt ütemezése és szinergikus végrehajtása** érdekében több területre is kiemelt hangsúlyt helyezünk:

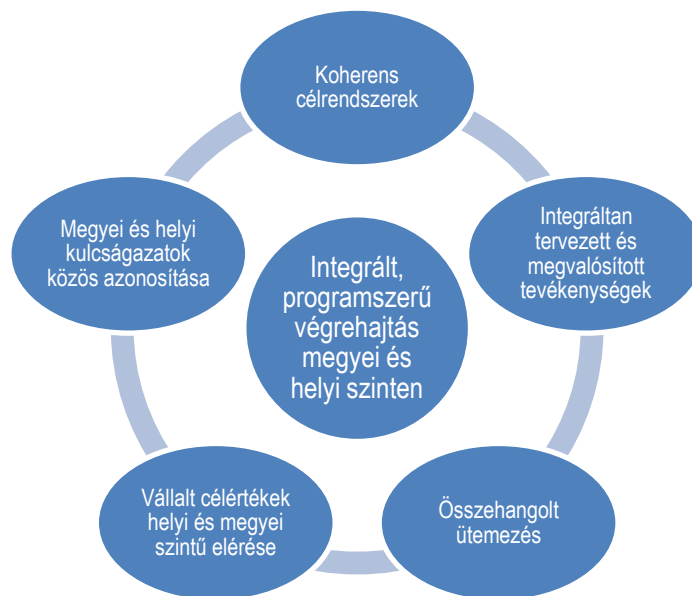
- a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat egyaránt tagjai a megyei és a helyi paktumoknak, ezáltal mindenhol megjeleníthetik a kijelölt megyei munkaerőpiaci és gazdasági célkitűzéseket és irányelveket;
- a Csengeri járásra vonatkozó foglalkoztatási stratégia és akcióterv később került kidolgozásra, ennek köszönhetően figyelembe tudtuk venni a megyei dokumentumok tartalmát, ezáltal a helyi paktum nemcsak illeszkedik az abban meghatározott stratégiai irányokhoz és intézkedésekhez, hanem a különböző szintű paktumok pozitív hatásai össze is adódhatnak;

---

³ „Foglalkoztatási együttműködések Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében” című TOP-5.1.1-15-SB1-2016-00001 azonosítójú projekt Megvalósíthatósági Tanulmánya

- a megyei és a helyi paktumszervezet tagsága részben átfedést mutat, emiatt a különböző partnerségi rendezvények szervezésénél figyelembe vesszük a megyei ülések és fórumok időpontját – ezzel garantálható a megfelelő létszám, illetve biztosítható a paktumtagok elhivatottsága és motiváltsága mindkét paktumban;
- a munkaerőpiaci szolgáltatások, képzések és bértámogatások ütemezését helyi szinten úgy határoztuk meg, hogy azok összhangban legyenek a hasonló megyei tevékenységekkel – kedvező, hogy a megyei tevékenységek hamarabb elkezdődnek, így az ottani tapasztalatok már beépíthetők a helyi paktum végrehajtásába;
- a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal felelőssége, hogy a jelentkező munkaerőigényeket a területileg és időbelileg is minél hatékonyabban lehessen kielégíteni a megye területén megvalósuló valamennyi paktum esetében – ez biztosíték arra, hogy a munkaerőkereslet és -kínálat összehangoltsága ne csak helyi, hanem megyei szinten is elérhetővé és fenntarthatóvá váljon;
- ha a benyújtott munkaerőigényt a Kormányhivatal nem tudja kielégíteni, akkor képzéseket fog szervezni – méghozzá megyei szinten összehangolva, azaz ha például a Csengeri járási paktumban csak két mezőgazdasági dolgozó képzésére van szükség, míg a megyei paktumban húsz személy képzését tervezik, akkor lehetőség van a képzés közös lebonyolítására;
- mindez lehetővé teszi, hogy a Kormányhivatal nyomon kövesse és összehangolja az indikátorok vállalt célértékeiknek teljesítését valamennyi paktum esetében.

17. ábra: A megyei és helyi paktumok közötti szinergia és integráltság összetevői

Forrás: saját szerkesztés

3.1.1 – ÖNÁLLÓAN TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

b) A célcsoportot érintő egyéb munkaerőpiaci tevékenységek

Munkaerőpiaci szolgáltatásokat a megyei kormányhivatalon kívüli, egyéb szervezetek is elláthatnak. A Szabolcs 05. Társulás korábban több olyan projektben közreműködött, amelyek keretében pályaaorientáció és HR-klub valósult meg. Ezeket a jó gyakorlatokat fenn kívánja tartani a paktum keretében is.

3.1.3 – ÖNÁLLÓAN NEM TÁMOGATHATÓ, DE KÖTELEZŐEN MEGVALÓSÍTANDÓ TEVÉKENYSÉGEK:

a) Gyermekellátási szolgáltatások területi helyzetének és humán erőforrás igényeinek bemutatása

A foglalkoztatási stratégia, illetve a megvalósításra kerülő akcióterv egy külön fejezetében ki kell fejteni a gyermekellátási szolgáltatások helyzetét a térségben, továbbá azok humán erőforrás igényét is. A TOP/ERFA

források által támogatott gyermekellátási fejlesztések során kialakuló humán erőforrás kapacitások támogatására képzési és foglalkoztatási támogatás nyújtható a jelen projekt keretein belül – ezt hangsúlyosan figyelembe fogjuk venni a képzési és munkaerőigénylések elbírálásánál. A paktumiroda munkatársa az Irányító Csoport számára összeállítandó döntés-előkészítő anyagban külön jelöli az ilyen jellegű megkereséseket, az Irányító Csoport pedig ez alapján hozza meg a döntését az aktuális képzési és munkaerőigényekről. Ezen kívül a Társulás folyamatosan nyomon követi a térség nyertes gyermekellátási projektjeit, és jelzi azok megvalósítóinak, hogy amennyiben a fejlesztések eredményeként új munkaerő felvétele szükséges, akkor a paktum forrásai erre a célra felhasználhatók.

b) Nyilvánosság biztosítása

Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás a projekt megvalósítása során eleget tesz a jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek. A nyilvánosság biztosításának költségei a Széchenyi 2020 Kedvezményezett Tájékoztatási Kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyv „KTK 2020” című melléklet elemei esetében a Felhívás „Kommunikációs csomagok egységárai” című mellékletében meghatározott egységárak alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolhatók el.

A kötelező nyilvánosság érdemben hozzájárul a projekt szakmai sikeréhez is. A kommunikációs tevékenység célja, hogy a projektet és annak eredményeit minél többen megismerjék, valamint hogy a kommunikációs eszközök segítségével a támogatást igénylő minél szélesebb körű tájékoztatást nyújtson a szakmai nyilvánosság, a döntéshozók és a célcsoportok számára a megvalósult fejlesztésekről, és arról a tényről, hogy a támogatási kérelem EU támogatásból valósul meg. A nyilvánosság és a kommunikációs tevékenység további célja, hogy elősegítse a projekt átfogó és specifikus céljainak megvalósulását, illetve biztosítsa, hogy a projekt előrehaladásáról, eredményeiről a projekt közvetett és közvetlen célcsoportjai, a tágabb környezet és a projekt finanszírozásában közreműködő szervezetek megfelelő tájékoztatásban részesüljenek.

c) Projektmenedzsment

A projektmenedzsment szolgáltatást a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás munkatársai végzik. A projektmenedzsment szervezet a 272/2014 (XI. 5.) Kormányrendelet 5.sz. mellékletének 3.8.2. pontjában, a közszféra szervezetekre vonatkozó speciális előírások figyelembevételével végzi munkáját. A kiválasztott munkatársak több éves tapasztalattal rendelkeznek projektmenedzsment, projektmegvalósítás és projekt fenntartás terén. A Társulás által koordinált projektek esetében a teljes körű lebonyolítással kapcsolatos projektmenedzszeri és adminisztratív tevékenységeket, az elszámolásokat, illetve beszámolókat készítését, valamint a projektfenntartási jelentések elkészítését és az ehhez szükséges folyamatos utánkövetést a Társulás munkatársai fogják végezni.

A projektmenedzsment fő feladatai:

- feladatok megtervezése, nyomon követése: feladat- és ütemterv készítése; feladatok végrehajtásának biztosítása; TSZ-ben vállaltak teljesítése (határidő, mérföldkő, indikátor);
- beszerzés: közreműködés a beszerzések megtervezésében, nyomon követésében;
- adminisztráció, dokumentáció: pénzügyi terv készítése; dokumentumok, számlák nyilvántartása; előleg igénylése; kifizetés-igénylések; jelentések összeállítása;
- módosítások kezelése: TSZ-módosítás kezdeményezése; változás-bejelentések előkészítése, kezelése;
- kommunikáció: kapcsolattartás a KSZ-szel, IH-val; kapcsolattartás a konzorcium döntéshozóival (döntés-előkészítés, tájékoztatás); partnerség biztosítása; kommunikáció rendjének kialakítása; projektülések szervezése, lebonyolítása.

3.1.4 – ÖNÁLLÓAN NEM TÁMOGATHATÓ, VÁLASZTHATÓ, KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A. HELYI TERMÉK- VAGY SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTŐ ESZA TEVÉKENYSÉGEK – 1. KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉG:

A helyi termékek és szolgáltatások iránti igény nagyarányú növekedésnek indult az elmúlt évtizedben. A hagyományos módon, helyi alapanyagokból előállított termékek kiegészítő turisztikai funkcióval is bírnak. A rövid ellátási lánc kialakításával a helyben megteremtett és visszaforgatható az itt megtermelt jövedelem, továbbá mérsékelhető a szállításból származó környezetszennyezés. A Csengeri járás területén jelenleg is nagy figyelmet

fordítanak a helyi termékek előállítására és értékesítésére, amit a projekt keretében erősíteni lehet. Ennek érdekében feltárjuk a hazai és nemzetközi jógyakorlatokat a helyi termékek és szolgáltatások előállítása és értékesítése terén. A megismert jógyakorlatok disszeminációja a helyi tudásbázis bővülésének eszköze, segítségével megismerhető más térségek, szakemberek gyakorlata, valamint továbblépési, fejlődési lehetőségek azonosíthatóak, nem utolsósorban pedig erősíthető a térségi szereplők közötti gazdasági kapcsolat. A helyi termék- és szolgáltatási piac bővülése hozzájárul a munkahelyteremtéshez is, mivel a hatékonyabb termelésnek és értékesítésnek köszönhetően jobb gazdasági helyzetbe kerülnek az érintett gazdasági szervezetek. A tevékenység ellátásában fontos szerepet játszik a paktumiroda partnerségi koordinátora is.

C. BEFEKTETÉS-ÖSZTÖNZÉSHEZ, ÁGAZATI GAZDASÁGFEJLESZTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK – 3. KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉG:

A befektetések meghatározó szerepet játszanak egy térség gazdasági fejlődésében. Ahhoz, hogy a Csengeri járás területén a vállalkozói érdeklődés erősödjön, a vállalkozások számára vonzóvá lehessen tenni a térséget, a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás koordinálni kívánja a járásba irányuló beruházói megkereséseket, továbbá egységes elvek és mechanizmusok mentén alakítja ki a befektetésösztönzési tevékenységeket a paktumiroda partnerségi koordinátora részvételével (ezen belül lehetséges például a járás gazdasági célú ingatlanjainak feltárása, promotálása, ágazati „munkamegosztás” meghatározása a települések között).

Mindezekhez kapcsolódva a Szabolcs 05. Társulás beszerzi a feladatok ellátásához szükséges eszközöket, immateriális javakat és külső szakértői szolgáltatásokat a Felhívás 5.5 Az elszámolható költségek köre című fejezetben foglaltaknak és a vonatkozó közbeszerzési jogszabályoknak megfelelően.

2.3.2.2 Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal

13. táblázat: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, mint konzorciumi tag tevékenységei

3.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek	B. Főtevékenység: Munkaerőpiaci programokhoz, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó programrészhez - 2. főtevékenység	a) A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek
		b) A célcsoportot érintő egyéb munkaerőpiaci tevékenységek

Forrás: TOP 5.1.2 felhívás, saját szerkesztés

3.1.1 ÖNÁLLÓAN TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

B. FŐTEVÉKENYSÉG: MUNKAERŐPIACI PROGRAMOKHOZ, A CÉLCSOPORT KÉPZÉSÉHEZ, FOGLALKOZTATÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ PROGRAMRÉSZHEZ (2. FŐTEVÉKENYSÉG) KAPCSOLÓDÓAN:

a) A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó, alábbi tevékenységek, melyek kizárólag a megyei kormányhivatalok megvalósításával, azok szakmai szabályozása szerinti mértékben és időtartamban támogathatók:

A Kormányhivatal három kiemelt feladatot lát el az a) tevékenységen belül, amelyek részleteit az alábbiakban mutatjuk be:

- I. Foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása,
- II. Elhelyezkedést segítő támogatások,
- III. Képzési alkalmassági vizsgálatok és költségeinek megtérítése.

I. Foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása:

1. képzési költség támogatása (csoportos);
2. a képzéshez kapcsolódó (helyközi) utazás támogatása;
3. a képzés idejére szóló keresetpótló juttatás és járulékainak biztosítása;

4. a képzés alatt igénybe vett gyermekfelügyelet vagy más hozzátartozó ápolásának/gondozásának támogatása

A program keretében az álláskereső személyeknek, adott üres álláshely betöltését fókuszba állító, célzott képzése és/vagy foglalkoztatása valósulhat meg, azzal, hogy álláskeresők munkaerőpiaci képzése csak az adott térségben meglévő vagy feltárt munkaerő igényekhez mérten támogatható (megfelelő létszám esetén). A képzések fókuszára vonatkozóan a 2017. május-június hónapokban lefolytatott kérdőíves felmérés is nyújt támpontot. A válaszadók az alábbi szakképzettségeket jelölték meg legkeresettebbként:

- informatikus: 9 szavazat
- bolti eladó: 7 szavazat
- betanított munkás: 6 szavazat
- mezőgazdasági: 5 szavazat
- traktoros: 5 szavazat
- ügyintéző: 4 szavazat
- titkárnő: 4 szavazat
- villanyszerelő: 3 szavazat
- kőműves: 3 szavazat
- kertész, udvaros-kertész: 2 szavazat
- cipő készítő, cipőfelsőrész készítő szakmunkás: 2 szavazat
- ács: 2 szavazat
- ápolás-gondozás, ápolónő: 2 szavazat
- szociális szakképzettséggel rendelkező szakember, szociális munkás: 2 szavazat
- targoncás: 2 szavazat
- sofőr, kamionsofőr: 2 szavazat
- gyógytornász: 2 szavazat

Ezekre az igényekre, valamint a paktumiroda és a járási hivatal felé folyamatosan beérkező munkaerőigényekre lehet és kell építeni a 2017-ben tervezett képzéseket – illeszkedve Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei 2017. évi képzési jegyzékéhez (lásd a mellékletben). A paktumprojekt további éveiben is csak olyan képzéseket fog a Kormányhivatal megszervezni, amelyekre egyértelmű munkáltatói igény jelentkezik, és azt a nyilvántartott álláskeresők közül nem tudja kielégíteni – a lehetséges szakmacsoportok listáját a mellékletek tartalmazzák.

II. Elhelyezkedést segítő támogatások:

1. bértámogatás nyújtása;
2. munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása;
3. a munkába járáshoz, munkatapasztalat-szerzéshez kapcsolódó utazás támogatása
4. mobilitás támogatása (lakásbérleti hozzájárulás és a heti ingázás kezdeti nehézségeit megkönnyítő, ideiglenes támogatás).

A célcsoport min. 6, max. 12 hónapos, folyamatos, támogatott, vagy nem támogatott foglalkoztatása, vagy önfoglalkoztatás támogatása az NGM által kidolgozott módszertani útmutató alapján. A célcsoport továbbfoglalkoztatását a támogatott foglalkoztatást követő legalább a támogatott időszak felével megegyező ideig folyamatosan szükséges biztosítani a bértámogatást igénybe vevő munkáltatónál, majd a támogatást követő 6 hónap végén monitorozni.

A foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesítjük a TOP/GINOP ERFA forrásból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybe vevő vállalkozások, valamint a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztések humánerőforrás igényeit kiszolgáló kérelmeket. Ezt alapvetően a paktumiroda és a Járási Hivatal tudja biztosítani, mivel ide érkeznek a munkaerő- és képzési igények. Az Irányító Csoport számára összeállítandó döntés-előkészítő anyagban külön kell jelölni az ilyen jellegű megkereséseket, az Irányító Csoport pedig ez alapján hozza meg a döntését a képzési és munkaerőigényekről.

Az alábbi TOP/GINOP ERFA felhívások esetében **folymatosan nyomon kell követni a nyertes projekteket, valamint a munkaerőigények regisztrálásakor külön ki kell térni arra, hogy TOP/GINOP ERFA forrásból van-e az érintett munkaadónak olyan támogatott projektje, amely munkahely-bővítéssel jár.** Az alábbiakban bemutatjuk az érintett felhívásokat és kapcsolódásukat a paktumprojekthez

- Vállalkozásfejlesztés: a Csengeri járásban kiemelten fontos, hogy a helyi vállalkozói szféra megerősödjön, mivel kiemelt szerepet játszanak a térség felzárkózásában gazdasági és munkaerőpiaci szempontból. A támogatott projektek számára a 2. főtevékenység keretében célzott támogatást lehet nyújtani. Különösen fontos a termék- és szolgáltatásfejlesztés, mivel ez kiegészítő tevékenységként a paktumprojektben is megjelenik.
  - GINOP-1.2.1 Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése
  - GINOP-1.2.2 Mikro-, kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása
  - GINOP-1.3.1 Mikro-, kis-, és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása
  - GINOP-2.1.7 Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés
- Üzleti környezet fejlesztése: az üzleti infrastruktúra minősége és elérhetősége alapvető tényező a vállalkozói döntések meghozatalakor – legyen szó akár helyi, akár betelepülni szándékozó cégekről. Az alábbi felhívások ezek fejlesztésére fókuszálnak, és indirekt módon hozzájárulnak új munkahelyek teremtéséhez – a jelentkező munkaerőigényeket a paktum keretében ki lehet elégíteni.
  - TOP-1.1.1 Ipari parkok, iparterületek fejlesztése
  - TOP-1.1.2 Inkubátorházak fejlesztése
  - TOP-1.1.3 Helyi gazdaságfejlesztés
- Turisztikai fejlesztések: a szatmári térségben fontos szerepet tölt be a természeti, a kulturális és a falusi turizmus, ezért a paktum keretében erre is hangsúlyt helyezünk (az 1. főtevékenység keretében kidolgozandó projekttervek egyike is ezzel a területtel foglalkozik). Amennyiben a fejlesztéssel érintett attrakciók munkahelybővítéssel kárnak, a paktum 2. főtevékenysége keretében megoldható a szükséges humánerőforrás támogatott képzése és foglalkoztatása.
  - TOP-1.2.1 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
- Közlekedési fejlesztések: a járásban a munkavállalás egyik nehezítő tényezőjét a nem megfelelő közlekedési feltételek jelentik, ami miatt a potenciális munkavállalók részben nehezen tudnak eljutni munkahelyükre. AZ ezt segítő közlekedési beavatkozások és a paktumprojekt között csak közvetett a kapcsolat, de munkaerőpiaci szempontból ezek a fejlesztések meghatározóak.
  - TOP-3.1.1 Fenntartható városi közlekedésfejlesztés
  - TOP-1.3.1 Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
- Közszolgáltatások fejlesztése: a paktumprojekt ki tudja elégíteni az egészségügy, szociális és egyéb, a munkába állást segítő intézmények fejlesztése révén jelentkező munkaerőigényeket (lásd 2.3.2.1. fejezet, önállóan nem támogatható, de kötelezően megvalósítandó tevékenységek a) pontja).
  - TOP-1.4.1 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése
  - TOP-4.1.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése
  - TOP-4.2.1 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

- Városrehabilitációs beavatkozások: az integrált városfejlesztési projektek komplexen kezelik a városok gazdasági, társadalmi és környezeti problémáit – ezáltal közvetett módon új munkahelyeket generálhatnak, amelyekhez a paktumprojekt támogatást nyújthat. Külön érdemes megemlíteni a szociális városrehabilitációt, amelynek célcsoportja részben megegyezik a paktumprojekttel.
  - TOP-2.1.1 Barnamezős területek rehabilitációja
  - TOP-2.1.2 Zöld város kialakítása
  - TOP-4.3.1 Leromlott városi területeinek rehabilitációja
  - TOP-5.2.1 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

A paktumprojekt keretében a 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet 11. § (2) bekezdése alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat szervezeti egységei bértámogatást azon álláskeresőkhelyezkedése érdekében nyújthatnak, akik

- legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezik vagy
- 25 életévét nem töltötte be vagy
- 50. életévét betöltötte vagy
- a járási hivatal legalább hat hónapja álláskeresőként nyilván tartja vagy
- saját háztartásában egy vagy több eltartott személlyel egyedül élő felnőtt, vagy
- 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesült, vagy
- nappali tagozatos tanulmányait legalább két éve fejezte be, és még nem állt rendszeres fizetett alkalmazásban.

A bértámogatás kizárólag a 651/2014/EU bizottsági rendelet I-II. fejezetében és 32-33. cikkében foglaltakkal összhangban nyújtható.

b) a célcsoportot érintő egyéb munkaerőpiaci tevékenységek

A célcsoportot érintő olyan egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások tartozhatnak ide, amelyeket a Járási Hivatal szakmai megvalósítói fognak biztosítani – ezek többek között az alábbiak lehetnek:

- munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtása a hatályos jogszabályokkal összhangban, azokra építve: a szolgáltatási tevékenység és díjának megtérítése;
- a célcsoport elérése, bevonása, a projektbe bevont személyek kiválasztása; álláskeresőkhumánfejlesztése a képzéseken és a foglalkoztatásban való sikeres részvétel érdekében;
- munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtása a projekt célcsoportja részére, ezen belül például munkaerőpiaci információk átadása, helyi információs pontok létesítése és működtetése, tevékenység motivációt elősegítő tréning, személyiségfejlesztés, mentorálás, önfoglalkoztatásra való felkészítés, a szolgáltatás alatt igénybe vett gyermekfelügyelet biztosítása);
- munkavállalókkal, munkahelyi beilleszkedésükkel kapcsolatos tanácsadások (munkahelyi mentor) támogatása. A tevékenység olyan eszközöket foglal magában, amelyek támogatják a célcsoport önállóságát és munkahelyi környezethez való alkalmazkodását azáltal, hogy a segítők elkísérik a munkavállalót a szociális és adminisztratív ügyeik intézésére, valamint megkönnyítik a munkaadóval folytatott kommunikációt és konfliktuskezelést.

Emellett a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal beszerzi a feladatok ellátásához szükséges eszközöket és immateriális javakat a Felhívás 5.5 Az elszámolható költségek köre című fejezetben foglaltaknak és a vonatkozó közbeszerzési jogszabályoknak megfelelően.

2.4 KÖTELEZŐ VÁLLALÁSOK, MONITORING MUTATÓK

A Felhívás tartalmazza a kötelezően előírt monitoring mutatók körét, továbbá azok számítási módját az indikátordefiníciós adatlapokban. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal ennek megfelelően

számította ki az indikátorok célértékét a rendelkezésre álló megyei források, a hazai célértékek és a korábbi széleskörű projektmegvalósítási tapasztalatainak megfelelően. **A Kormányhivatal évek óta hasonló jellegű munkaerőpiaci programokat hajt végre, így a költségvetésből kiindulva a meghatározott célértékek reálisak**, teljesíthetők és megfelelnek a központilag meghatározott módszertannak, továbbá igazolják, hogy a projekt az elvárható mértékben hozzájárul a Felhívás céljainak eléréséhez, a megyei és térségi szintű fejlesztési irányvonalak érvényesítéséhez, a munkaerőpiaci problémák kezeléséhez.

Az alábbi táblázat igazolja, hogy **a projekt hozzájárul a megye Integrált Területi Programjában vállalt indikátorok teljesítéséhez.**

14. táblázat: A projekt keretében meghatározott monitoring mutatók teljesítése

Kapcsolódó cél	Monitoring mutató megnevezése	Mérték-egység	Kiindulási érték	Cél-érték	Céldátum	Az adatforrás megnevezése
Kimenet						
Munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolása	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	0	40	2018.10.31.	Munkaerőpiaci szolgáltatás igénybevételeit igazoló hiteles dokumentum, hiteles dokumentumok alapján készített kimutatás, adatbázis.
				155	2021.02.28.	
<p>Az indikátor alatt a foglalkoztatási paktum fejlesztését célzó projekt keretében megvalósult, az álláskereső munkába állását segítő munkaerőpiaci programokban résztvevők számát értjük. A munkaerőpiaci program alatt értendő:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ képzési és foglalkoztatást elősegítő támogatás és szolgáltatás; ▪ bértámogatás – és/vagy járuléktámogatás, keresetpótló támogatás; ▪ egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások: pl. hr-klub, mentálhigiénés tanácsadás, pályorientációs tanácsadás, motivációs tréning, egyéb tanácsadás, szolgáltatás. 						
Eredmény						
Munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolása	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma	fő	0	20	2018.10.31.	Foglalkoztatási megállapodás dokumentációja Munkaszerződés, önfoglalkoztatást igazoló okmány
				70	2021.02.28.	
<p>A foglalkoztatási paktum helyi szinten, a térség foglalkoztatási viszonyainak javítása, foglalkoztatás bővítése érdekében létrejött, többszereplős, az adott térség gazdasági-társadalmi szereplőinek formalizált együttműködése. A foglalkoztatási megállapodás átfogó célja az életszínvonal javítása a foglalkoztatási szint emelésén keresztül. Az indikátor a foglalkoztatási paktumok keretében, vagy annak hatására elhelyezkedett munkavállalók számát méri.</p>						
Munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolása	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma	fő	0	3	2018.10.31.	Foglalkoztatási megállapodás dokumentációja Munkaszerződés, önfoglalkoztatást igazoló okmány.
				23	2021.02.28.	
<p>A foglalkoztatási paktum helyi szinten, a térség foglalkoztatási viszonyainak javítása, foglalkoztatás bővítése érdekében létrejött, többszereplős, az adott térség gazdasági-társadalmi szereplőinek formalizált együttműködése. A foglalkoztatási megállapodás átfogó célja az életszínvonal javítása a foglalkoztatási szint emelésén keresztül. Az indikátor az foglalkoztatási paktumok keretében, vagy annak hatására elhelyezkedett és a támogatás után 6 hónappal állással rendelkező munkavállalók számát méri.</p>						
Képzések és munkaerő-igények összehangolása	Munkáltatói igényeken alapuló munkaerőpiaci képzésben résztvevők száma (nem kötelező indikátor)	fő	0	26	2021.02.28.	Képzési megállapodás
<p>A foglalkoztatási paktum lehetővé teszi képzések szervezését, amennyiben nem áll rendelkezésre a munkaadói igényeknek megfelelő szakképzett munkaerő.</p>						

Forrás: TOP 5.1.2 felhívás, saját szerkesztés

3 TÁMOGATÁSI KÉRELEM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

3.1 A TÁMOGATÁST IGÉNYLŐ ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA

3.1.1 A támogatást igénylő bemutatása

A támogatás igénylője a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás. A társulás gazdálkodási formakódja GFO 327. Alaptevékenysége: „A kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről” szóló 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet alapján a Társulás a tagok által átruházott feladat- és hatásköröket lát el. A Területfejlesztési Társulás a jogszabályban meghatározott 841105 Helyi önkormányzatok és társulások igazgatási tevékenysége körbe tartozó feladatokon belül az alábbi feladatokat látja el:

15. táblázat: Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás feladatai

Funkció száma	Kormányzati funkció megnevezése
015010	Általános közszolgáltatásokkal kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
041140	Területfejlesztés igazgatása
041237	Közfoglalkoztatási mintaprogram
042130	Növénytermesztés, állattenyésztés és kapcsolódó szolgáltatások
042150	Mezőgazdasági öntözőrendszer építése, fenntartása, üzemeltetése
044210	Feldolgozóipar igazgatása és támogatása
045120	Út, autópálya építése
047120	Piac üzemeltetése
047320	Turizmusfejlesztési támogatások és tevékenységek
047450	Szektorhoz nem köthető komplex gazdaságfejlesztési projektek támogatása
047460	Kis- és középvállalkozások működési és fejlesztési támogatásai
047470	Működőtöke-beruházások komplex támogatásai
048010	Gazdasági ügyekkel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
049010	Máshova nem sorolt gazdasági ügyek
049020	K+F tevékenységekhez kapcsolódó innováció
052080	Szennyvízcsatorna építése, fenntartása, üzemeltetése
054020	Védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása
055010	Környezetvédelemmel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
056010	Komplex környezetvédelmi programok támogatása
061040	Telepszerű lakókörnyezetek felszámolását célzó programok
062020	Településfejlesztési projektek és támogatásuk
063080	Vízellátással kapcsolatos közmű építése, fenntartása, üzemeltetése
065010	Lakás- és közműellátással, településfejlesztéssel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
074054	Komplex egészségfejlesztő, prevenció programok
101270	Fogyatékossgal élők társadalmi integrációját és életminőségét segítő programok, támogatások
102050	Az időskorúak társadalmi integrációját célzó programok
104060	A gyermekek, fiatalok és családok életminőségét javító programok
107080	Esélyegyenlőség elősegítését célzó tevékenységek és programok
107090	Romák társadalmi integrációját elősegítő tevékenységek, programok

Forrás: Megállapodás a Szabolcs 05 Önkormányzati Területfejlesztési Társulás létrehozásáról

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulást Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 44 települése hozta létre azzal a céllal, hogy az alapító települések közös területfejlesztési célkitűzéseit meghatározza, illetve azok megvalósításán dolgozzon. A Társulás elé kitűzött célok között szerepel többek között a helyi gazdaság fejlesztése, a társadalom és a gazdaság megújulását elősegítő, a térségi erőforrásokat hasznosító fejlesztéspolitikai kidolgozása, összehangolása és érvényesítése, valamint EU-s, hazai vagy egyéb finanszírozási forrású pályázati lehetőségek felkutatása, a pályázatok elkészítése, megvalósításuk teljes körű menedzselése. Ezek a célok teljes mértékben összhangban állnak a jelen pályázat keretében tervezett tevékenységgel.

A projekt megvalósításáért felelős személyek a Társulás elnöke, dr. Hanusi Péter, valamint dr. Felföldi Botond, önkormányzati főtanácsadó.

3.1.2 A megvalósításban részt vevő partnerek, konzorciumi tagok bemutatása

A projekt keretében a támogatást igénylő konzorciumi partnere a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, amit a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter javaslatára a miniszterelnök által kinevezett kormány megbízott vezet. A kormányhivatal hivatalszervezetét a főigazgató vezeti, aki a kormány megbízottat távolléte vagy akadályoztatása esetén helyettesíti. A főigazgató munkáját általános helyettesként az igazgató segíti. A kormányhivatal közvetlenül a kormány megbízott vezetése alatt álló szervezeti egységekből, főosztályokból és járási hivatalokból áll. A főosztályok és járási hivatalok osztályokra tagolódnak.⁴

A Kormányhivatal – a jogszabályoknak és a kormány döntéseinek megfelelően – összehangolja és elősegíti a kormányzati feladatok területi szintű végrehajtását. Államigazgatási hatósági jogkört gyakorol, melynek keretében a különböző ügyekben (pl. építésügy, gyámügy, adóügyek) első vagy másodfokon jár el. Ellátja a helyi önkormányzatok és kisebbségi önkormányzatok törvényességi ellenőrzését, valamint a kistérségi fejlesztési tanács, a megyei területfejlesztési tanács, a térségi fejlesztési tanács és a regionális fejlesztési tanács működésének törvényességi felügyeletét is. Ellenőrzi a területi illetékességgel államigazgatási jogkörben eljáró, illetve az ilyen feladatokat ellátó szerveket.

A Kormányhivatal közreműködik egyes szervezési feladatok ellátásában, mint pl. katasztrófák elleni védekezés, illetve a közigazgatási képzések és továbbképzések területén vizsgáztatási és vizsgaszervezési tevékenységet végez. Gondoskodik a területi koordináció fórumának, a megyei államigazgatási kollégiumnak létrehozásáról, működéséről, valamint közreműködik a közigazgatás korszerűsítésével és az elektronikus közigazgatás kialakításával kapcsolatos feladatok összehangolásában és szervezésében.

A projektben a konzorcium partner feladatait a Foglalkoztatási Főosztályán, valamint a Csengeri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül látja el. Feladatait a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rend határozza meg.

A Kormányhivatal projekttel kapcsolatos humán erőforrás kapacitását a 3.1.3.2. fejezetben mutatjuk be részletesen.

3.1.3 A támogatást igénylő és partnereinek a támogatási kérelemhez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása

A fejezetben ismertetjük a támogatást igénylő és konzorciumi partnere támogatási kérelem megvalósításához kapcsolódó tapasztalatait, a partnerek szakmai együttműködését, valamint bemutatásra kerül, hogy milyen más, lényeges fejlesztések zajlanak a megvalósításban együttműködő partnerek szervezeteinél, ezek megvalósítása milyen hatással lehet jelen támogatási kérelemre.

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás folyamatban lévő projektjei

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás korábban még nem valósított meg projekteket. A TOP-5.1.2-15-SB1 kódszámú pályázati felhívás keretében azonban összesen 3 db támogatott projekttel rendelkeznek. A Társulást alkotó településekre vonatkozóan – földrajzi átfedés nélkül – a Csengeri járás projektjén kívül megkezdődött a megvalósítása a „Mátészalka és térsége helyi foglalkoztatási paktuma”, valamint a „Baktalórántháza és térsége helyi foglalkoztatási paktuma” című projektek megvalósítása.

---

⁴ A Kormányhivatal 2017. január 1-től hatályos szervezeti ábrája az alábbi helyen elérhető:
<http://www.kormanyhivatal.hu/download/0/a1/43000/%C3%A1bra.pdf>

A Társulás a Széchenyi 2020 keretében több mint 100 támogatási kérelmet nyújtott be a társulást alkotó önkormányzatok fejlesztési elképzeléseinek megvalósítása céljából. Valamennyi projekt esetében biztosítani tudja a menedzsment feladatok ellátásához szükséges humán erőforrást az érintett önkormányzatokkal együttműködve.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal projektjei

A konzorciumi partner Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal az elmúlt években több sikeres pályázatot nyújtott be, melyeket a következő táblázatban ismertetünk.

16. táblázat: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal által megvalósított vagy folyamatban lévő releváns projektek

Projekt címe	TÁMOP-1.1.2-11/2012-0001 A hátrányos helyzetűek foglalkoztatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)
Projekt indokltsága (megoldandó problémák és/vagy kihasználni kívánt lehetőségek)	Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében alacsony a foglalkoztatási szint, amely egyes, munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok alacsony foglalkoztatottságára vezethető vissza. Ezen csoportok nyílt munkaerőpiacra történő tartós visszavezetése hagyományos eszközökkel és módszerekkel már nem hatékony, az eredményességhez személyre szabott szolgáltatást, támogatást és forrást kell mozgósítani együttesen különböző munkaerőpiaci programok által.
Projekt célja(i)	A projekt célja az alacsony iskolai végzettségűeknél a szakképzés megszerzése. Fiatalok, 50 éven felüliek esetében képességek pótlásával, foglalkoztatásuk támogatásával segítjük elő az elhelyezkedést. A munkaerőpiacra visszatérni kívánók, tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett álláskereső, a bérpótló juttatásban részesülők esetében a szükséges ismeretpótlással és a foglalkoztatásuk támogatásával kívánjuk megteremteni a hosszú távú foglalkoztatás lehetőségét. A program megvalósítása hosszú távon elősegítheti a megye versenyhátrányának csökkenését és gazdasági felemelkedését, a válság okozta munkaerőpiaci tendenciák javítását.
Megvalósítás kezdete-vége (év)	2011-2015.
Támogatás összege	15,026 milliárd Ft
Önerő összege	-
Projektben ellátott feladatok	A projektben a projektmenedzsment a projekt pénzügyi és szakmai irányítását végzi, amíg a projekt megvalósítók a projekt ügyfeleit és projekt keretében támogatott foglalkoztatást igénylő munkáltatókat tájékoztatják a projekt által kínált lehetőségekről, kérelmet vesznek át, megállapodást/hatósági szerződést kötnek, pénzügyi elszámolásokat bonyolítanak.
Megvalósítás mérföldkövei (legfontosabb tevékenységek)	A projekt szakmai megvalósítása 2015.10.31
Célcsoportok	1. Alacsony iskolai végzettségűek 2. Pályakezdők és 25 év alatti fiatalok 3. 50 éven feletti 4. GYES-ről, GYED-ről, vagy ápolási díjról visszatérők 5. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, illetve arra jogosultak 6. Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek
Eredmények, hatások	A projekt megvalósítása során a munkavállalók versenyképességük kialakításához és fenntartásához szükséges kulcskompetenciákat sajátítanak el. A projekt lebonyolítása eredményeképpen, a fenntartható fejlődés feltételei javulnak. A bekövetkező gazdasági szerkezetváltozás igényeit kielégítő, a gazdálkodó szervezetek tartós versenyképességéhez szükséges humán erőforrás rendelkezésére állásához is hozzájárul a projekt. Eredményként a munkaképes korban lévő munkavállalók gazdasági aktivitása növekszik, a megye álláskeresőinek száma csökken, illetve a regisztrációból kikerülő álláskereső szakképzettsége és/vagy szakmai kompetenciája bővül.

Projekt címe	GINOP-5.2.1-14-2015-00001 Ifjúsági Garancia
Projekt indokoltsága (megoldandó problémák és/vagy kihasználni kívánt lehetőségek)	A gazdasági válság egyik súlyos és tartós hatása – uniós és hazai szinten is – a fiatalok munkaerőpiaci helyzetének jelentős romlását eredményezte, ezért 2013. áprilisában az Európai Tanács kezdeményezésére hazánk is bevezette az Ifjúsági Garancia Rendszert.
Projekt célja(i)	Az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló projekt hosszú távú célja a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű fiatalok foglalkoztathatóságának javítása, elsősorban nyílt munkaerőpiacra való be- illetve visszasegítése komplex, személyre szabott – szolgáltatásokat és támogatásokat egyéni fejlesztési tervbe rendező – programok révén. A projekt közvetlen célja, hogy a fiatalok minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben, inaktivásban vagy tanulás nélkül. A fiatalok munkához kapcsolódó alapvető kompetenciáinak készségi szintű elsajátítása humánszolgáltatások nyújtásával, piacképes szakképesítés és/vagy munkatapasztalat megszerzése, melynek eredményeképp a versenyszférában történő elhelyezkedés megvalósulhat.
Megvalósítás kezdete-vége (év)	2015-2017.
Támogatás összege	5,404 milliárd Ft
Önerő összege	-
Projektben ellátott feladatok	A projektben a projektmenedzsment a projekt pénzügyi és szakmai irányítását végzi, amíg az Ifjúsági tanácsadók a fiatalokat és projekt keretében támogatott foglalkoztatást igénylő munkáltatókat tájékoztatják a projekt által kínált lehetőségekről, kérelmet vesznek át, megállapodást/hatósági szerződést kötnek, pénzügyi elszámolásokat bonyolítanak.
Megvalósítás mérföldkövei (legfontosabb tevékenységek)	Célcsoport bevonás, 2016. 06.30. A projekt szakmai megvalósítása 2017.12.31.
Célcsoportok	E kiemelt projekt célcsoportját a 15-24 éves nem tanuló és nem dolgozó fiatalok alkotják: - kevesebb mint 6 hónapja munkanélküli 25 év alatti (betöltött 15 és nem betöltött 25 közötti) fiatalok, - legalább hat hónapja munkanélküli 25 év alatti (betöltött 15 és nem betöltött 25 közötti) fiatalok, - 25 év alatti (betöltött 15 és nem betöltött 25 közötti) inaktív fiatalok. A projekt közvetett célcsoportját alkotják azok a vállalkozások, gazdálkodó és civil szervezetek akik a megyékben tevékenykednek. Ezen szervezetek a projekt révén költséghatékony módon jutnak jól képzett, friss szaktudással rendelkező, motivált munkaerőhöz. A közvetlen célcsoportok számára képzést, vagy mentori- és humánszolgáltatást nyújtó szervezetek is részt vesznek a projekt megvalósításában.
Eredmények, hatások	A projekt megvalósítása során a fiatalok versenyképességük kialakításához és fenntartásához szükséges kulcskompetenciákat sajátítanak el. Ezen túlmenően a folyamatos gazdasági szerkezet változás igényeit kielégítő, a gazdálkodó szervezetek tartós versenyképességéhez szükséges humánerőforrás rendelkezésére állásához is hozzájárul a projekt.

Projekt címe	GINOP-5.1.1-15-2015-00001 Út a munkaerőpiacra
Projekt indokoltsága (megoldandó problémák és/vagy kihasználni kívánt lehetőségek)	A javuló munkaerőpiaci tendenciák ellenére továbbra is alacsony a megyei foglalkoztatási szint, amely egyes, munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok alacsony foglalkoztatottságára vezethető vissza. Ezen csoportok nyílt munkaerőpiacra történő tartós visszavezetése hagyományos eszközökkel és módszerekkel már nem hatékony, az eredményességhez személyre szabott szolgáltatást, támogatást és forrást kell mozgósítani együttesen különböző munkaerőpiaci programok által. Akiknek a versenyszféra vagy a szociális gazdaság nem kínál munkalehetőséget, részükre hathatós segítséget a közfoglalkoztatás nyújt, ami átmeneti, határozott idejű munkalehetőséget biztosít, mivel önálló álláskeresésük hosszú ideig eredménytelen volt. Az alacsony iskolai végzettségű, szakképzettség nélküli, mentálisan sérült, többnyire tartósan álláskereső munkába történő visszavezetése lehetőséget kínál a versenyszféra növekvő munkaerőigényeinek kielégítésére.
Projekt célja(i)	A projekt hosszú távú célja az álláskereső foglalkoztathatóságának javítása, elsősorban nyílt munkaerőpiacra való be- illetve visszasegítése komplex, személyre szabott – szolgáltatásokat és támogatásokat egyéni fejlesztési tervbe rendező –programok révén. Az alacsony aktivitás, a foglalkoztatás, valamint az alacsony munkaerő-kereslet helyzetének javítása.
Megvalósítás kezdete-vége (év)	2015-2018.

Támogatás összege	12,79 milliárd Ft
Önerő összege	-
Projektben ellátott feladatok	A projektben a projektmenedzsment a projekt pénzügyi és szakmai irányítását végzi, amíg a projekt megvalósítók a projekt ügyfeleit és projekt keretében támogatott foglalkoztatást igénylő munkáltatókat tájékoztatják a projekt által kínált lehetőségekről, kérelmet vesznek át, megállapodást/hatósági szerződést kötnek, pénzügyi elszámolásokat bonyolítanak.
Megvalósítás mérföldkövei (legfontosabb tevékenységek)	Célcsoport bevonás, 2018. 09.30. A projekt szakmai megvalósítása 2018.12.31.
Célcsoportok	1. célcsoport: 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresőök 2. célcsoport: 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresőök 3. célcsoport: Alacsony iskolai végzettségű (ISCED 1-2) álláskeresőök 4. célcsoport: Gyermekgondozás vagy hozzátartozó ápolását követően a munkaerőpiacra visszatérő álláskeresőök 5. célcsoport: Tartós (legalább 6 hónapja) álláskeresőként nyilvántartottak 6. célcsoport: 50 feletti álláskeresőök 7. célcsoport: A közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők
Eredmények, hatások	A kiemelt projekt hosszú távú eredménye az álláskeresőök foglalkoztathatóságának javulása, elsősorban nyílt munkaerőpiacra való be- illetve visszasegítése. Az alacsony aktivitás, a foglalkoztatás, valamint az alacsony munkaerő-kereslet helyzetének javulása.

Forrás: saját szerkesztés

A megvalósításban együttműködő partnerek korábbi szakmai együttműködésének bemutatása

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal között a szakmai együttműködés újkeletű, kifejezetten a paktumprojekt előkészítésére és megvalósítására hozták létre a konzorciumot. A Társulást alkotó önkormányzatok azonban a települések munkaerőpiaci helyzetével, munkaerő-állományának alakulásával vagy a közfoglalkoztatással kapcsolatos kérdésekben eddig is együttműködtek a Kormányhivatallal, illetve annak Járási Hivatalával.

3.2 A MEGVALÓSÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE

A paktum létrehozásáért és működtetéséért felelős döntéshozó és végrehajtó szervezet az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

17. táblázat: A paktum létrehozásáért és fenntartásáért felelős szervezet

Paktum Konzorcium	Paktum Irányító Csoport	Paktumiroda	Projektmenedzsment
Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal hivatalos képviselőjére jogosult személyek által alkotott konzorcium, amely meghatározza a projekt stratégiai irányait és a szakmai, pénzügyi és egyéb felelős döntéseket hozza.	A projekt szakmai minőségét biztosító szakemberek csoportja, akik megszabják a projekt tevékenységeinek, illetve a paktum projektben meghatározott feladatok szakmai irányait, ellenőrzik a pénzügyi és szakmai teljesítést, közreműködnek a szerződések létrehozásának folyamatában. Az irányító csoportot a konzorciumi tagok és a paktumiroda munkatársai, alkotják.	A konzorciumvezetőhöz, Szabolcs 05. Önkormányzat Területfejlesztési Társuláshoz rendelt munkatársak. A paktumiroda felelősségi és jogköre egyrészt a konzorciumvezető felé terjed, másrészt a projekt teljes egészére kihatással van, kapcsolódik a többi szakmai csoport munkájához, illetve saját hatáskörben szakmai koordináló szereppel is bír.	A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás látja el a projektmenedzsment feladatokat.

Forrás: saját szerkesztés

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás által biztosított humán erőforrás

A projektmenedzsment szolgáltatást a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás nyújtja. A projektmenedzsment szervezet a 272/2014 (XI. 5.) Kormányrendelet 5.sz. mellékletének 3.8.2. pontjában, a közszféra szervezetekre vonatkozó speciális előírások figyelembevételével végzi munkáját. A kiválasztott munkatársak több éves tapasztalattal rendelkeznek projektmenedzsment, projektmegvalósítás és projekt fenntartás terén. Fő feladataikat a 2.3.2.1 fejezet mutatja be részletesen.

A projekt megvalósítása keretében kötelező paktumiroda működtetése, amihez lehetőség van teljesen bútorozott, a járásközpont településen, a városközpontban lévő akadálymentesített épületben iroda bérlésére és a szükséges eszközök beszerzésére. A paktumiroda alkalmazottja 1 fő partnerségi koordinátor, aki többek között szervezi és adminisztrálja a paktummal kapcsolatos tevékenységeket, fogadja a képzési és munkaerőigényeket, valamint közreműködik a befektetésösztönzési és helyi termékfejlesztési tevékenységek ellátásában.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal biztosított humán erőforrás

A szakmai megvalósító részéről a munkakörök kialakítása a világos felelősségi viszonyok, a helyettesítések megoldhatósága, a költséghatékonyság szempontjainak figyelembe vételével történik. A projekt munkatársainak foglalkoztatása az állami tisztviselőkről szóló törvény szabályai szerint történik. A projekt belső létszámának meghatározása a fejlesztésben meghatározott feladatok nagyságához és időbeli lefolyásához, valamint a felhívás előírásaihoz igazodik. A kialakításnál törekedünk arra, hogy minden egyes szakmai területnek gazdája legyen, valamint az összetartozó és egymást kiegészítő tevékenységek szakmai kontrollja biztosítva legyen. A munkaköröket olyan személyekkel kívánjuk betölteni, akik az adott szakmai területen dolgoztak vagy európai uniós programok lebonyolításában gyakorlati ismereteik vannak, valamint megfelelő kapcsolatrendszerrel bírnak a fejlesztéssel érintett térség munkáltatói és a bevonandó célcsoportok körében.

A Kormányhivatal részéről a projekt működtetéséhez szükséges fizikai infrastruktúra (irodák, immateriális javak és egyes tárgyi eszközök) egy része rendelkezésre áll. A feladatok ellátása saját tulajdonú ingatlanokban történik, a Csengeri járási hivatal foglalkoztatási osztálya alkalmas a projekttel érintettek befogadására. A beszerezni kívánt eszközök vásárlása indokolt a szakmai megvalósítók által ellátandó hatékony és elvárt minőségű munkavégzés érdekében.

18. táblázat: A projekt humán erőforrása

Szakmai megvalósításban/ projektmenedzsmentben résztevő személy neve	Projektben betöltött szerep	Képzettség	Munkatapasztalat/ szervezetnél eltöltött idő (év)	Foglalkoztatási jogviszony	Tervezett heti munkaidő ráfordítás (óra)	Szakmai tapasztalat	Elszámolt bruttó bér (Ft/hó)
Katona István	Partnerségi koordinátor	érettségi	5 év / ?	főállású munkaviszony	40		208.197 Ft
Pankotai László	Projektmenedzser			megbízási jogviszony	10		56.517.-Ft/hó megbízási díj
Vargáné Reszler Erika	Pénzügyi vezető	Pénzügyi- és Számviteli Főiskola	22 év / ?	megbízási jogviszony	10 óra	államháztartási területen, költségvetési támogatásból megvalósuló pályázatok bonyolítása	56.517.-Ft/hó megbízási díj

Forrás: A Társulás adatszolgáltatása

4 A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE

4.1 A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

4.1.1 A megvalósulás helyszíne

A támogatási kérelemhez benyújtott adatlap kitöltési útmutatójának iránymutatásai alapján a megvalósítás fő helyszíne a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal székhelye (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.) – a képzésekkel, munkaerőpiaci szolgáltatásokkal, bértámogatásokkal foglalkozók, szakmai megvalósításban résztvevők ezen a címen, illetve a Csengeri Járási Hivatalban dolgoznak (4765 Csenger, Ady Endre u. 14-16.). A paktumiroda 4765 Csenger Ady Endre út 7-11. címen működik. A projekt menedzsment tevékenységeket a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás székhelyén (4700 Mátészalka, Hősök tere 9.) végzi.

4.1.2 Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása

19. táblázat: Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó támogatható tevékenységek konzorciumi partnereként

TEVÉKENYSÉGEK	Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
3.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek		
B. Főtevékenység: Munkaerőpiaci programokhoz, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó programrészhez - 2. főtevékenység		
a) A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek		
b) A célcsoportot érintő egyéb munkaerőpiaci tevékenységek		
3.1.2 Önállóan támogatható és kötelezően megvalósítandó tevékenységek		
A. Foglalkoztatási megállapodások (paktumok) programrész – 1. főtevékenység		
a) Foglalkoztatási paktum létrehozása, valamint foglalkoztatási helyzetelemzés elkészítése		
b) Részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása		
c) Munkaprogram és projekttervek kidolgozása		
d) Munkaerőpiaci igényfelmérések készítése		
e) Foglalkoztatási együttműködés, irányító csoport, menedzsment szervezet és paktumiroda felállítása és működtetése (munkaterv, ügyrend és részletes költségvetés kidolgozása)		
f) Együttműködési megállapodás aláírása		
g) Paktum működési tapasztalatainak összegyűjtése és megosztása		
h) Teljes projekt folyamat részletes dokumentálása		
i) Minősítés megszerzése		
j) Figyelemfelkeltés		
k) Megvalósíthatóság tanulmány (MT) elkészítése		
l) A megyei és a helyi, valamint a megyei jogú város által létrehozott paktumok tevékenységeinek összehangolása		
3.1.3 Önállóan nem támogatható, de kötelezően megvalósítandó tevékenységek		
a) Gyermekellátási szolgáltatások területi helyzetének és humán erőforrás igényeinek bemutatása		
b) Kötelező nyilvánosság biztosítása		
c) Projektmenedzsment feladatok ellátása		
3.1.4 Önállóan nem támogatható, választható, kiegészítő tevékenységek		

TEVÉKENYSÉGEK	Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
A. Helyi termék- vagy szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó kiegészítő ESZA tevékenységek – 1. kiegészítő tevékenység		
C. Befektetésösztönzéshez, ágazati gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek – 3. kiegészítő tevékenység		

Forrás: saját szerkesztés

Az előkészítés és a megvalósítás részletes feladatait a 2.3 és a 4.2.1 fejezetek tartalmazzák.

4.1.3 A fejlesztés hatásainak elemzése

4.1.3.1 Társadalmi és gazdasági hatások, esélyegyenlőség

A fejezetben hatásviselő rendszerek szerinti bontásban részletesen elemzésre kerülnek a lehetséges hatások. A konkrét közvetlen és közvetett hatások számszerűsítése a 2.4. fejezetben került bemutatásra.

Foglalkoztatás, munkaerőpiac, gazdaság

Az alábbiakban összefoglaljuk, hogy a tervezett tevékenységek hogyan járulnak hozzá

- a térség gazdasági és foglalkoztatási helyzetének javításához,
- a megyei munkaerőpiac védelméhez,
- a helyi gazdasági szektor erősödéséhez, új beruházások generálásához és a vállalkozások javuló működési környezetéhez,
- nem utolsósorban pedig a munkaerő növekvő foglalkoztatottságához.

Pozitív hatásként értékelhető, hogy mind helyi, mind megyei szinten közismertté és követhetővé válnak a munkaerőpiaci folyamatok. Nemcsak az elmúlt időszak folyamatainak nyomon követése történik meg, hanem – az alapos igényfelmérések alapján – világos tendenciák mutathatók ki a munkaerő-kínálat és -kereslet szempontjából egyaránt.

A képzési projektelem eredményeként nő a népesség képzettségi szintje, és olyan tudásra tesznek szert a résztvevők, amelyek alkalmassá teszik őket az elsődleges munkaerőpiacon történő munkavállalásra.

A térség gazdasági és foglalkoztatási sajátosságaira reagáló foglalkoztatási projektelem egyértelműen hozzájárul új munkahelyek teremtéséhez, amely több szinten is kifejti hatását:

- az érintett munkaadók teljesítő képessége növekszik, így képessé válnak több és színvonalasabb termék előállítására, több és minőségibb szolgáltatás biztosítására – ennek következtében nő a fejlesztésre fordítható bevételek mértéke, javul a foglalkoztatók fizetőképességük és erősödik a versenyképességük;
- helyi és megyei szinten a munkahelyteremtésnek köszönhetően bővül a foglalkoztatás és csökken a munkanélküliség, ami növeli az elégedettséget a lakosság és a vállalkozások körében is;
- a települési önkormányzatok esetében megnövekszik a helyi iparüzési adóból származó bevételek, míg megyei szinten a GDP emelkedése jelentkezik egyértelmű előnyként;
- a célzott támogatásokkal megerősödhetnek a szinten kiemeltnek tartott húzóágazatok.

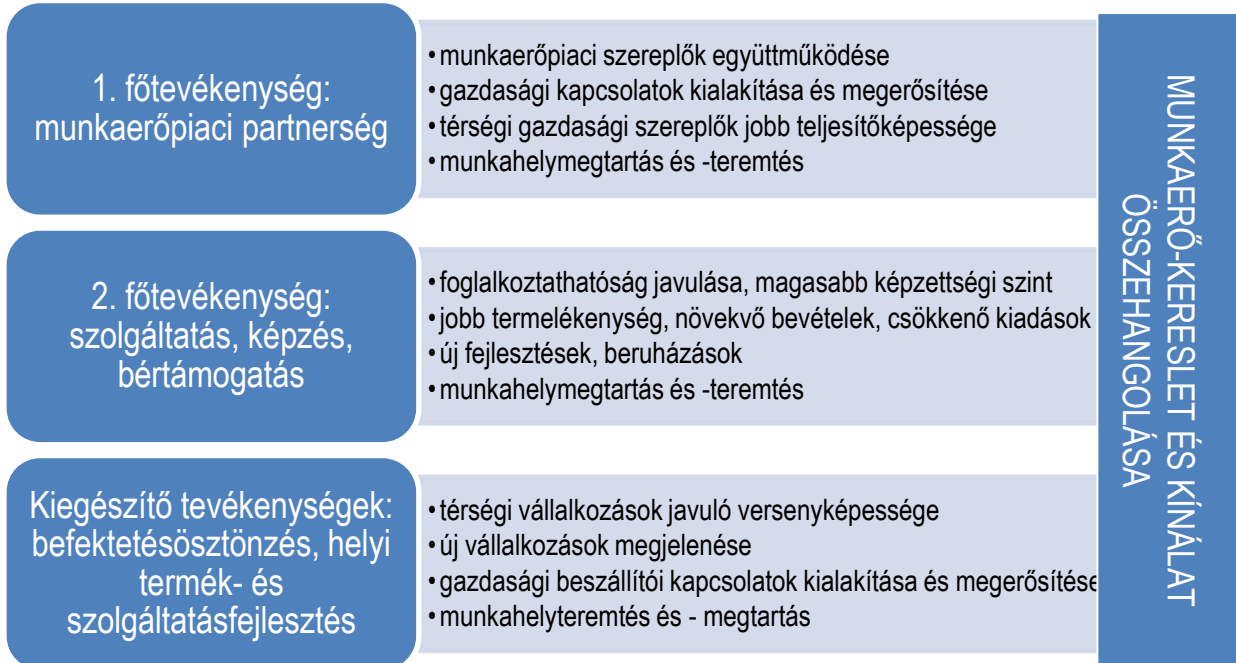
A foglalkoztatás elősegítő támogatások odaítélésénél előnyben kell részesíteni a TOP/GINOP ERFA forrásból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybe vevő vállalkozásokat, valamint a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztésének humán erőforrás igényeit kiszolgáló kérelmeket. Mindez járulékos pozitív hatást okoz a munkaerőpiacon, hiszen egyfelől javítja az üzleti infrastruktúra kihasználását, a vállalkozások betelepülését, másfelől a kisgyermekes szülők munkaerőpiaci reintegrációját is könnyebbé teszi.

A megyei paktum tervezett beavatkozásai és a Csengeri járási paktumprojekt megvalósításának ütemezése során igazodik egymáshoz, így erőteljesebben érvényesülhetnek a szinergikus hatások a megye teljes területén.

Negatív hatásként megemlítendő, hogy azok a vállalkozások vagy esetleg ágazatok, amelyek nem vagy kevésbé részesülnek a foglalkoztatási paktum által elérhető előnyökből, versenyhátrányba kerülhetnek a többi hasonló szereplővel szemben, ami elsősorban helyi szinten feszültséget okozhat.

Az egyes tevékenységek konkrét gazdasági és munkaerőpiaci hatásait mutatja be az alábbi ábra.

18. ábra: A paktum hozzájárulása a térség gazdasági, munkaerőpiaci helyzetének javításához

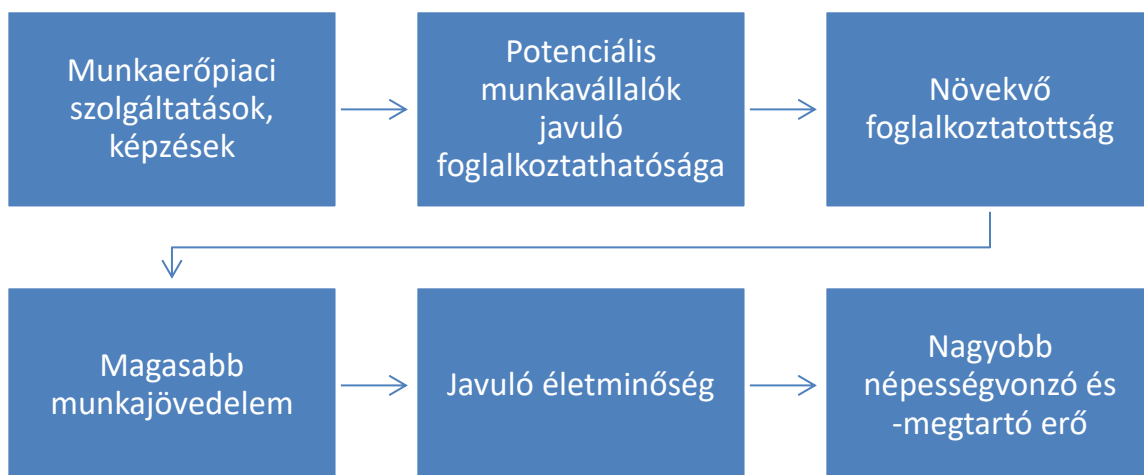

Forrás: saját szerkesztés

Népességmegtartás, letelepedés, életminőség, munkaképesség fenntartása, munkakörülmények

Az alábbi ábra összefoglalja, hogy a paktumprojekt komplex módon segíti elő a népességmegtartó és -vonzó erő javítását.

19. ábra: A paktumprojekt hozzájárulása a népességmegtartáshoz

Forrás: saját szerkesztés

Emellett fontos, hogy a támogatás eredményeként megjelenő költségcsökkenésből, illetve bevételnövekedésből fakadóan az érintett munkaadóknál lehetőség nyílik a munkakörülmények javítására, hiszen felszabadulnak olyan többlet pénzügyi források, amelyeket fejlesztésekre tudnak fordítani. A potenciális munkaadókkal való

egyeztetések során kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy csak olyanok kaphassanak foglalkoztatási célú támogatást, amelyek megfelelő munkakörülményeket biztosítanak munkavállalók számára.

Társadalmi integráció és különleges társadalmi csoportok védelme

Mivel elsősorban olyan lehetséges munkavállalók kerülnek bevonásra a képzési és a foglalkoztatási projektelembe, akik valamilyen szempontból hátrányos helyzetűnek tekinthetők, ezért társadalmi integrációjukhoz egyértelműen hozzájárul a foglalkoztatási paktum sikeréhez – többek között az alábbi módon:

- a mélyszegénységben élők és az alacsony képzettségűek olyan munkaerőpiaci kulcskompetenciákat és szakmákat sajátíthatnak el, amelyek segítik a munkaerőpiacra való kilépésüket;
- a paktum tanácsadási tevékenysége lehetőséget nyújt arra, hogy mind a munkáltatók, mind a munkavállalók ismerjék meg a kisgyermekes munkavállalók és az idősek alkalmazásából származó előnyöket, ezáltal elősegítve a nők gyermekvállalás utáni visszatérését a munka világába, illetve az idősebb korosztály tapasztalatának megfelelő értékelését;
- a munkatapasztalat-szerzés a pályakezdők lehetőségeit javítja;
- a mozgósítás és bevonás során lehetőség van kiemelt figyelmet fordítani a fogyatékkal élők és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására is.

Összegezve elmondható, hogy az említett társadalmi csoportok munkaerőpiaci és össztársadalmi integrációját nagymértékben elősegíti a foglalkoztatási paktum, hiszen tudatosítja az előnyöket egyéni, szervezeti és állami szinten egyaránt, valamint pénzügyi oldalról is biztosítja az érintettek képzését és foglalkoztatását.

Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség szempontjából érintett célcsoportok (nők, gyes-ről/gyed-ről visszatérők, pályakezdők, idősek, fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, mélyszegénységben élők, romák) hatékony munkaerőpiaci (re)integrációja csak úgy valósulhat meg, ha arra minden érintett fél megfelelően fel van készítve. Az esélyegyenlőségi célcsoportok felkészítésére a képzés, a munkatapasztalat-szerzés és a foglalkoztatás során kiemelt hangsúlyt fognak fektetni, továbbá egyenlő eséllyel fogják biztosítani az érintett célcsoportok hozzáférését a foglalkoztatási paktum által biztosított szolgáltatásokhoz. A bevonás és kiválasztás átláthatósága azért is kiemelten fontos, mert az elutasítás negatív pszichológiai hatást válthat ki az egyébként is hátrányos helyzetűnek tartott csoporthoz tartozó személy esetében, illetve helyi szinten akár feszültséget is okozhat a célcsoportok tagjai között.

A támogatási kérelem konkrét esélyegyenlőségi vállalásai:

- a konzorcium vállalja, hogy a képzés és a foglalkoztatás során az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe veszi, nem kirekesztő egyetlen társadalmi csoporttal szemben sem, nem hoz olyan rendelkezést, amely során hátrányos megkülönböztetésben részesül bárki vagy bármilyen társadalmi csoport neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzetiséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozása, egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt⁵;
- a foglalkoztatás során kiemelt figyelmet fordítanak az egyenlő bánásmód követelményére (2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról, 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről 12. §);
- a partnerség kialakítása során egyenlő eséllyel nyújt lehetőséget a részvételre és a bekapcsolódásra az érintett szervezetek és személyek számára (a kiválasztási szempontokat a 2.3.2.1 fejezetben mutatjuk be a kötelező tevékenységek a) pontjában);

---

5 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 8. §

- a projektmenedzsment és a paktumiroda munkatársainak toborzása és kiválasztása átlátható folyamatként, hátrányos megkülönböztetés nélkül megy végbe (lásd az első bekezdést);
- a potenciális munkaadókkal lefolytatott egyeztetések, tanácsadások során kiemelik az esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozó személyek foglalkoztatásának előnyeit és esetleges hátrányait;
- a jogszabályi kötelezettségből fakadóan esélyegyenlőségi tervvel rendelkező konzorciumi tagok vállalják, hogy a projekt megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítanak az esélyegyenlőségi tervben foglaltak betartására.

Területi kiegyenlítődség, a tágabb térség adottságainak figyelembe vétele

A tevékenységek tervezése és megvalósítása során a konzorcium kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a projekt kedvező hatásai a teljes paktumterületen érezhetőek legyenek. A források teljesen kiegyensúlyozott eloszlása nem elvárható és nem vállalható, mivel mind a munkaerő-kereslet, mind a munkaerő-kínálat területileg koncentráltan jelentkezik, de biztosítani kell, hogy minden érintett szereplő – legyen szó akár munkavállalóról, akár munkaadóról – egyenlő eséllyel vegyen részt a programban, ami lehetőséget nyújt arra, hogy a különböző gazdasági, társadalmi és munkaerőpiaci mutatókban⁶ kirajzolódó területi különbségek csökkenjenek a járásokon belül. (A belső területi kiegyenlítődséghez való hozzájárulás megyei szinten a megyei ITP Területi Kiválasztási Kritérium Rendszerének egyik kritériuma.)

Fontos azonban, hogy a területi kiegyenlítődséget nem csak járási szinten lehet és kell értelmezni, hanem figyelembe kell venni a szomszédos járások fejlesztéseit, adottságait is. A Szabolcs 05 Önkormányzati Területfejlesztési Társulás két másik paktumprojektet is megvalósít működési területén belül – ezekkel a szinergia megteremtése szintén nagyon fontos annak érdekében, hogy egységes legyen az egész térség gazdasági és munkaerőpiaci fejlődése. Alapvetően a paktumok közötti lehatárolás a célcsoport lakcíme alapján történik, azaz gyakorlatilag bármely térség munkaadójánál el lehet helyezni az érintett munkavállalókat, de a cél az, hogy először a járáson belüli munkaerőigényeket elégítsük ki, ezt követi a Szabolcs 05 Társulás területe, majd a megye. Ha jelentős fejlesztések, beruházások valósulnak meg a szomszédos térségekben vagy a megyében, akkor azok munkaerőigényének kielégítéséhez a Csengeri járás paktuma is hozzá tud járulni.

Személyhez és családhoz kötődő jogok és lehetőségek védelme

Magyarország Alaptörvényének XII. cikke alapján

„(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.”

„(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.”

Magyarország Alaptörvényének VI. cikke alapján

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”

A megyei foglalkoztatási paktum többek között az alábbi eszközök alkalmazásával járul hozzá, hogy a fentebb idézett alapvető jogok minden potenciális érintett számára biztosítottak legyenek:

- igény esetén támogatja a képzés vagy munkaerőpiaci szolgáltatás alatt igénybe vett gyermekfelügyeletet vagy más hozzátartozó ápolását/gondozását;
- igény esetén támogatja a mobilitást az elhelyezkedés segítése érdekében;
- elemzi a paktum-terület gyermekellátási szolgáltatásait és annak lehetőségét, hogy a TOP TC8 ERFA forrásaiból (1. prioritás) fejlesztett új gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek

---

⁶ A legfontosabb érintett mutatók a paktum vonatkozásában a következők: munkavállalási korú népesség aránya, népességszám változása, nyilvántartott álláskeresők száma, 360 napnál régebb óta nyilvántartott álláskeresők száma, aktivitási ráta, foglalkoztatási ráta, munkanélküliségi ráta.

támogatására milyen formában nyújthatóak munkaerőpiaci szolgáltatások (képzési és foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatások) a paktum keretein belül.

4.1.3.2 Fenntartható gazdasági működés és környezeti fenntarthatóság

Fenntartható gazdasági működés

A fenntartható gazdasági működésre vonatkozóan a 4.1.6 fejezet tartalmaz részletes információkat.

Környezeti fenntarthatóság

A helyi foglalkoztatási paktum hatása a környezeti fenntarthatóságra a projekt jellegéből kifolyólag viszonylag korlátozott. A projekt keretében alapvetően soft jellegű beavatkozásokra fog sor kerülni, amelyek hatása a környezeti elemekre elhanyagolható, számszerűsítésük nem lehetséges. Az alábbi táblázat rövid áttekintést ad, hogy a foglalkoztatási paktum keretében megvalósítandó fő tevékenység típusok okoznak-e bármilyen környezeti hatást az egyes környezeti elemek vonatkozásában.

20. táblázat: A foglalkoztatási paktum főbb tevékenység típusainak környezeti hatásai

		Fő tevékenységek			
		Képzés	Foglalkoztatás	Eszközbeszerzés	Szolgáltatások igénybevétele
Környezeti elemek	Talaj-föld				
	Víz				
	Levegő				
	Zaj-rezgés				
	Természeti, táji rendszerek				
	Települési rendszerek – épített környezet				

Jelmagyarázat:

potenciális környezeti hatás

nincs környezeti hatás

Forrás: saját szerkesztés

A helyi foglalkoztatási együttműködés keretében megvalósuló tevékenységek közül a képzés és a foglalkoztatás során jelentkezhetnek opcionálisan környezeti hatások:

- amennyiben a képzéseken résztvevők lakóhelye és a képzés helyszíne különböző településen található, a közlekedésből eredő ártalmak levegő- és zajszennyezés léphetnek fel kedvezőtlen környezeti hatásként – tekintettel azonban az érintettek viszonylag alacsony számára és a képzés korlátozott időtartamára, a hatás elhanyagolható;
- szintén mobilitásból fakadó terhelés következhet be a lakóhely és a munkahely közötti ingázás miatt – a hatás mértéke az előbbiekhöz hasonlóan szintén csekély;
- a foglalkoztatással kapcsolatos felmerülő kedvezőtlen környezeti hatások előfordulási valószínűsége, iránya és mértéke pontosan nem jelezhető előre, ez ugyanis attól függ, hogy a támogatott foglalkoztatásban részesülő munkaadó milyen ágazatban tevékenykedik (e hatások többsége a paktum megvalósításától függetlenül is fennáll);
- a tevékenységek megvalósulása jelentős mértékben nincs hatással a beavatkozási terület környezeti állapotára;
- térség foglalkoztatási, helyi munkaerőpiaci környezetében bekövetkező pozitív változások a későbbiekben közvetve kedvezően hathatnak a paktum terület környezeti fenntarthatóságára is.

A támogatási kérelem konkrét vállalásai a környezeti fenntarthatóság vonatkozásában a következők:

- a környezettudatos menedzsment és szervezés keretében a papíralapú kommunikáció és irattározás minimális, észszerű szintre mérséklése – a természeti erőforrások felhasználásának csökkentése érdekében;

- a támogatási kérelemmel kapcsolatos közbeszerzések során annak mérlegelése, hogy milyen mértékben és formában lehet alkalmazni a zöld közbeszerzési alapelveket;
- a projektmenedzsment és a paktumiroda kialakítása során az energiafogyasztás csökkentését szolgáló beavatkozások tervezése (pl. alacsony energiafogyasztású eszközök beszerzése), valamint a szelektív hulladékgyűjtés alapvető feltételeinek biztosítása;
- a potenciális munkaadókkal kapcsolatos egyeztetések során annak felmérése, hogy mennyire nyitottak a távmunka bevezetésére.

4.1.4 Pénzügyi terv

Jelen fejezetben bemutatjuk a paktumprojekt költségvetését az MT útmutatóban foglalt tartalomnak megfelelően. Az egyes költségvetési sorok leírását a pályázati e-ügyintézési felület pontosan és részletesen tartalmazza.

Módszertan és pénzügyi elemzés

A projekt költségvetését úgy állítottuk össze, hogy megfeleljen a méretgazdaságosság elvének, a felhívás mellékleteként meghatározott arányoknak és korlátoknak – ezek közül a legfontosabb, hogy az összköltség több mint 70%-át közvetlen munkaerőpiaci fejlesztést eredményező és a célcsoporthoz köthető tevékenységre fordítjuk, továbbá a célcsoport esetében az egy főre jutó valamennyi szolgáltatás összege nem haladja meg a 3.000.000 forintot. Így a pénzügyi tervezés egyensúlyt mutat, és a vállalt indikátorok biztonsággal megvalósíthatók.

A projekt megvalósítása során végzett tevékenység alapvetően közhasznú tevékenységnek minősül, jövedelmet nem termel, bevétele a megvalósítási- és fenntartási időszak alatt sem a projektgazdának, sem a konzorciumi partnernek nem keletkezik. A fenti okokból kifolyólag a pénzügyi terv által vizsgált időszak a projekt megvalósításának időszakára terjed ki.

A pályázó által igényelhető támogatás a pályázati felhívás 5.3 pontja értelmében az elszámolható költség 100%-a, a tervezett projekt önerőt nem igényel.

Vállalkozási tevékenységet sem a projektgazda, sem a konzorciumi partner nem végez, emellett a projektben megvalósuló tevékenységek sem minősülnek vállalkozási tevékenységnek.

A projekt működtetése és fenntartása a projekt kedvezményezettjeinek és szakmai együttműködő partnereinek a feladata.

A projekt tevékenységei között nem terveztünk a felhívás által nem támogathatónak minősített tevékenységet, ezáltal el nem számolható költségek sem találhatóak a költségvetésben.

Az amortizáció kezelése: a projektben amortizáció elszámolásával nem terveztünk.

Jóllehet, a projektgazda és a konzorciumi partner egyaránt alanya az ÁFA-nak, de a támogatási kérelemben megjelölt, támogatásból finanszírozott tevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségeikre vonatkozóan adólevonási jog nem illeti meg őket, ezért a költségvetésben az ÁFA-val növelt (bruttó) összeg kerül figyelembevételre.

21. táblázat: A projekt költségvetése

Tevékenység	Szabolcs 05 Önkormányzati társulás			SZSZBMKH			Teljes költség		
	Nettó	Áfa	Bruttó	Nettó	Áfa	Bruttó	Nettó	Áfa	Bruttó
Projektelőkészítés	9 800 000	2 646 000	12 446 000	-	-	-	9 800 000	2 646 000	12 446 000
Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége	9 800 000	2 646 000	12 446 000	-	-	-	9 800 000	2 646 000	12 446 000
Megvalósíthatósági Tanulmány	7 950 000	2 146 500	10 096 500	-	-	-	7 950 000	2 146 500	10 096 500
Partnerségi rendezvények szervezése	1 850 000	499 500	2 349 500	-	-	-	1 850 000	499 500	2 349 500
Közbeszerzés	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beruházáshoz kapcsolódó költségek	400 000	108 000	508 000	606 316	163 705	770 021	1 006 316	271 705	1 278 021
Eszközbeszerzés költségei	343 000	92 610	435 610	395 450	106 771	502 221	738 450	199 381	937 831
Eszközbeszerzés a Szabolcs 05 Társulás részére	343 000	92 610	435 610	-	-	-	343 000	92 610	435 610
Számítógép, nyomtató, monitor, pendrive 2 fő részére	-	-	-	395 450	106 771	502 221	395 450	106 771	502 221
Immateriális javak beszerzésének költsége	57 000	15 390	72 390	210 866	56 934	267 800	267 866	72 324	340 190
Szoftverbeszerzés	57 000	15 390	72 390	210 866	56 934	267 800	267 866	72 324	340 190
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei	8 364 000	2 258 280	10 622 280	-	-	-	8 364 000	2 258 280	10 622 280
Képzéshez kapcsolódó költségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb szakértői Szolgáltatás	7 350 000	1 984 500	9 334 500	-	-	-	7 350 000	1 984 500	9 334 500
Foglalkoztatási Stratégia és Akcióterv	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projekttervek	3 350 000	904 500	4 254 500	-	-	-	3 350 000	904 500	4 254 500
Működési és Monitoring kézikönyv	2 000 000	540 000	2 540 000	-	-	-	2 000 000	540 000	2 540 000
Paktumműködés segítése	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Helyi termék- és szolgáltatásfejlesztés	2 000 000	540 000	2 540 000	-	-	-	2 000 000	540 000	2 540 000
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	920 000	248 400	1 168 400	-	-	-	920 000	248 400	1 168 400
Tudatosító kommunikációs kampány	560 000	151 200	711 200	-	-	-	560 000	151 200	711 200
Paktum partnerségi rendezvények szakmai lebonyolítása	360 000	97 200	457 200	-	-	-	360 000	97 200	457 200
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	94 000	25 380	119 380	-	-	-	94 000	25 380	119 380
Kötelező nyilvánosság	94 000	25 380	119 380	-	-	-	94 000	25 380	119 380
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb szolgáltatási költségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	12 192 000	-	12 192 000	40 659 179	-	40 659 179	52 851 179	-	52 851 179
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (kivéve 2. főtevékenység)	12 192 000	-	12 192 000	-	-	-	12 192 000	-	12 192 000
Partnerségi koordinátor munkabére	9 993 456	-	9 993 456	-	-	-	9 993 456	-	9 993 456
Partnerségi koordinátor járulék	2 198 544	-	2 198 544	-	-	-	2 198 544	-	2 198 544
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.a tevékenység)	-	-	-	21 910 400	-	21 910 400	21 910 400	-	21 910 400
Szakmai megvalósító munkabér	-	-	-	13 996 800	-	13 996 800	13 996 800	-	13 996 800
Szakmai megvalósító szochó	-	-	-	3 079 296	-	3 079 296	3 079 296	-	3 079 296
Célfeladat kitűzés 1 fő részére, évente 2 alkalommal	-	-	-	2 880 000	-	2 880 000	2 880 000	-	2 880 000
Célfeladat szochó	-	-	-	633 600	-	633 600	633 600	-	633 600
Egyéb személyi jellegű juttatás	-	-	-	1 300 704	-	1 300 704	1 300 704	-	1 300 704
Munkaköri alkalmassági vizsgálat	-	-	-	20 000	-	20 000	20 000	-	20 000
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.b főtevékenység)	-	-	-	18 252 800	-	18 252 800	18 252 800	-	18 252 800
Szakmai megvalósító munkabér	-	-	-	13 996 800	-	13 996 800	13 996 800	-	13 996 800

Tevékenység	Szabolcs 05 Önkormányzati társulás			SZSZBMKH			Teljes költség		
	Nettó	Áfa	Bruttó	Nettó	Áfa	Bruttó	Nettó	Áfa	Bruttó
Szakmai megvalósító szochó		-	-	3 079 296	-	3 079 296	3 079 296	-	3 079 296
Egyéb személyi jellegű juttatás		-	-	1 156 704	-	1 156 704	1 156 704	-	1 156 704
Munkaköri alkalmassági vizsgálat		-	-	20 000	-	20 000	20 000	-	20 000
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	-	-	-	495 979	-	495 979	495 979	-	495 979
Útiköltség, kiküldetési költség	-	-	-	495 979	-	495 979	495 979	-	495 979
Célcsoport támogatásának költségei	14 048 112	3 792 990	17 841 102	156 819 856	-	156 819 856	170 867 968	3 792 990	174 660 958
Célcsoport személyi jellegű ráfordításai	-	-	-	124 147 200	-	124 147 200	124 147 200	-	124 147 200
Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatás 15 fő hátrányos helyzetű álláskereső részére	-	-	-	15 372 000	-	15 372 000	15 372 000	-	15 372 000
Bérek támogatás 11 fő részére	-	-	-	16 104 000	-	16 104 000	16 104 000	-	16 104 000
Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatás 39 fő hátrányos helyzetű álláskereső részére	-	-	-	39 967 200	-	39 967 200	39 967 200	-	39 967 200
Bérek támogatás 33 fő részére	-	-	-	48 312 000	-	48 312 000	48 312 000	-	48 312 000
90 napos munkatapasztalat szerző támogatás 8 fő részére	-	-	-	4 392 000	-	4 392 000	4 392 000	-	4 392 000
Célcsoport lakhatási- és útiköltsége	-	-	-	2 798 814	-	2 798 814	2 798 814	-	2 798 814
Lakhatási támogatás 3 fő részére, 8 hónapra	-	-	-	2 400 000	-	2 400 000	2 400 000	-	2 400 000
Utazási támogatás 2 fő részére	-	-	-	398 814	-	398 814	398 814	-	398 814
Célcsoport képzési költségei	-	-	-	29 793 842	-	29 793 842	29 793 842	-	29 793 842
8 hónapos képzés költsége vizsgadíjjal (26 fő)	-	-	-	11 696 802	-	11 696 802	11 696 802	-	11 696 802
Képzéshez kapcsolódó alkalmassági vizsgálat (26 fő)	-	-	-	98 800	-	98 800	98 800	-	98 800
Képzéshez kapcsolódó helyközi utazási támogatás (26 fő)	-	-	-	1 040 000	-	1 040 000	1 040 000	-	1 040 000
Képzéshez kapcsolódó keresetpótló juttatás (26 fő)	-	-	-	16 958 240	-	16 958 240	16 958 240	-	16 958 240
Célcsoport által igénybe vett munkaerőpiaci szolgáltatások költségei	14 048 112	3 792 990	17 841 102	80 000	-	80 000	14 128 112	3 792 990	17 921 102
Gyermekfelügyelet, hozzátartozó gondozása a képzés ideje alatt	-	-	-	80 000	-	80 000	80 000	-	80 000
Egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások	14 048 112	3 792 990	17 841 102	-	-	-	14 048 112	3 792 990	17 841 102
Projektmenedzsment költség	6 500 000	-	6 500 000	-	-	-	6 500 000	-	6 500 000
Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása	6 500 000	-	6 500 000	-	-	-	6 500 000	-	6 500 000
Projektmenedzsment bérek támogatás	5 425 632	-	5 425 632	-	-	-	5 425 632	-	5 425 632
Projektmenedzsment szochó	1 074 368	-	1 074 368	-	-	-	1 074 368	-	1 074 368
Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb projektmenedzsment költség	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Általános (rezsi) költség	-	-	-	1 292 568	348 993	1 641 562	1 292 568	348 993	1 641 562
Egyéb általános (rezsi) költség	-	-	-	1 292 568	348 993	1 641 562	1 292 568	348 993	1 641 562
Postaköltség	-	-	-	302 362	81 638	384 000	302 362	81 638	384 000
Bélyegző készítés, toner, papír, irodaszer	-	-	-	990 206	267 356	1 257 562	990 206	267 356	1 257 562
Összesen	51 304 112	8 805 270	60 109 382	199 377 919	512 699	199 890 618	250 682 031	9 317 969	260 000 000

22. táblázat: Belső arányoknak való megfelelés

Tevékenység	Költségminimum		Költségmaximum		Tervezett költség	Megfelel Igen/Nem
	%	Összeg	%	Összeg		
Projektelőkészítés	0%	-	6,0%	15 600 000	12 446 000	Igen
Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége	0%	-	5,0%	13 000 000	12 446 000	Igen
Közbeszerzés költsége	0%	-	1,0%	2 600 000	-	Igen
Beruházáshoz kapcsolódó költségek	0%	-	2,0%	5 200 000	1 278 021	Igen
Eszközbeszerzés költségei	0%	-	2,0%	5 200 000	937 831	Igen
Immateriális javak beszerzésének költsége	0%	-	2,0%	5 200 000	340 190	Igen
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei	0%	-	8,0%	20 800 000	10 622 280	Igen
Képzéshez kapcsolódó költségek	0%	-	8,0%	20 800 000	-	Igen
Egyéb szakértői szolgáltatás	0%	-	8,0%	20 800 000	9 334 500	Igen
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei (honlap is)	0%	-	1,0%	2 600 000	1 168 400	Igen
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	0%	-	0,5%	1 300 000	119 380	Igen
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj	0%	-	8,0%	20 800 000	-	Igen
Egyéb szolgáltatási költségek	0%	-	8,0%	20 800 000	-	Igen
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	15%	39 000 000	35,0%	91 000 000	52 851 179	Igen
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (kivéve 2. főtevékenység)	0%	-	5,0%	13 000 000	12 192 000	Igen
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.a főtev.)	3%	6 500 000	10,0%	26 000 000	21 910 400	Igen
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.b főtev.)	3%	6 500 000	20,0%	52 000 000	18 252 800	Igen
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	0%	-	100,0%	260 000 000	495 979	Igen
Célcsoport támogatásának költségei	70%	182 000 000	100,0%	260 000 000	192 913 758	Igen
Célcsoport személyi jellegű ráfordításai				260 000 000	124 147 200	
Célcsoport lakhatási- és útiköltsége	50%	130 000 000	100,0%	-	2 798 814	Igen
Célcsoport képzési költségei				-	29 793 842	
Célcsoport által igénybe vett munkaerő-piaci szolgáltatások költségei	3%	6 500 000	20,0%	52 000 000	17 921 102	Igen
Projektmenedzsment költség	0%	-	2,5%	6 500 000	6 500 000	Igen
Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása	0%	-	2,5%	6 500 000	6 500 000	Igen
Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	0%	-	0,5%	1 300 000	-	Igen
Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja	0%	-	2,5%	6 500 000	-	Igen
Egyéb projektmenedzsment költség	0%	-	0,5%	1 300 000	-	Igen
Általános (rezsi) költség	0%	-	1,0%	2 600 000	1 641 562	Igen
Egyéb általános (rezsi) költség	0%	-	1,0%	2 600 000	1 641 562	Igen

23. táblázat: Az elszámolható költségek ütemezése

Tevékenység	2017				2018				2019				2020				2021
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév
Projektelőkészítés	-	12 446 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége	-	12 446 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Közbeszerzés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beruházáshoz kapcsolódó költségek	-	1 278 021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eszközbekzerzés költségei	-	937 831	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Immateriális javak beszerzésének költsége	-	340 190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei	-	-	7 150 100	2 540 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	812 800	119 380
Képzéshez kapcsolódó költségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb szakértői Szolgáltatás	-	-	6 794 500	2 540 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	-	-	355 600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	812 800	-
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119 380
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb szolgáltatási költségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	1 037 033	3 520 299	3 081 099	3 520 299	3 091 099	3 520 299	3 081 099	3 520 299	3 091 099	3 520 299	3 081 099	3 520 299	3 091 099	3 520 299	3 081 099	3 520 299	2 054 066
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (kivéve 2. főtevékenység)	254 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	762 000	508 000
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.a tevékenység)	387 850	1 587 750	1 148 550	1 587 750	1 153 550	1 587 750	1 148 550	1 587 750	1 153 550	1 587 750	1 148 550	1 587 750	1 153 550	1 587 750	1 148 550	1 587 750	765 700
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.b főtevékenység)	384 850	1 139 550	1 139 550	1 139 550	1 144 550	1 139 550	1 139 550	1 139 550	1 144 550	1 139 550	1 139 550	1 139 550	1 144 550	1 139 550	1 139 550	1 139 550	759 700
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	10 333	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	30 999	20 666
Célcsoport támogatásának költségei	-	9 416 453	11 626 719	15 718 488	15 249 501	16 440 026	9 956 778	11 109 678	13 028 997	13 428 053	11 256 533	6 194 220	9 669 412	8 235 000	5 490 000	17 841 102	-
Célcsoport személyi jellegű ráfordításai	-	6 588 000	6 954 000	12 407 400	13 121 100	16 415 100	9 882 000	11 034 900	10 046 700	7 795 800	4 282 200	4 117 500	7 777 500	8 235 000	5 490 000	-	-
Célcsoport lakhatási- és útiköltsége	-	649 852	974 778	974 778	-	24 926	74 778	74 778	24 926	-	-	-	-	-	-	-	-
Célcsoport képzési költségei	-	2 162 601	3 685 941	2 336 310	2 128 401	-	-	-	2 941 371	5 608 253	6 962 333	2 076 720	1 891 912	-	-	-	-
Célcsoport által igénybe vett munkaerő-piaci szolgáltatások költségei	-	16 000	12 000	-	-	-	-	-	16 000	24 000	12 000	-	-	-	-	17 841 102	-
Projektmenedzsment költség	135 417	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	-	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	270 833
Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása	135 417	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	406 250	270 833
Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projektmenedzsmenthez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb projektmenedzsment költség	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Általános (rezsi) költség	34 199	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	68 398
Egyéb általános (rezsi) költség	34 199	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	102 598	68 398
Összesen	1 206 649	27 169 620	22 366 765	22 287 634	18 849 447	20 469 172	13 546 724	15 138 824	16 628 943	17 457 199	14 846 479	10 223 366	13 269 358	12 264 146	9 079 946	22 683 048	2 512 678

24. táblázat: Likviditási terv

Benyújtás dátuma		Felmerülő költség összege	Támogatás igénylés összege				Előleg elszámolás összege	Előleg elszámolással csökkentett igényelt támogatás összege	Likviditás	
év	negyedév		Mérföldkő	Finanszírozási mód	Igényelt előleg összeg	Igényelt kifizetés összege			Negyedéves	Halmozott
2017	1	1 206 649			260 000 000			260 000 000	258 793 351	258 793 351
	2	27 169 620	1., 2.	Utófinanszírozás		2 403 298	2 403 298	-	-27 169 620	231 623 731
	3	22 366 765	3.	Utófinanszírozás		25 972 971	25 972 971	-	-22 366 765	209 256 966
	4	22 287 634	4.	Utófinanszírozás		22 366 765	22 366 765	-	-22 287 634	186 969 332
2018	1	18 849 447				22 287 634	22 287 634	-	-18 849 447	168 119 885
	2	20 469 172	5.	Utófinanszírozás			-	-	-20 469 172	147 650 713
	3	13 546 724		Utófinanszírozás		39 318 619	39 318 619	-	-13 546 724	134 103 989
	4	15 138 824	6., 7.	Utófinanszírozás		18 446 599	18 446 599	-	-15 138 824	118 965 165
2019	1	16 628 943				10 238 949	10 238 949	-	-16 628 943	102 336 222
	2	17 457 199	8.	Utófinanszírozás			-	-	-17 457 199	84 879 023
	3	14 846 479				34 086 142	34 086 142	-	-14 846 479	70 032 543
	4	10 223 366	9.	Utófinanszírozás			-	-	-10 223 366	59 809 177
2020	1	13 269 358				25 069 846	25 069 846	-	-13 269 358	46 539 819
	2	12 264 146	10.	Utófinanszírozás			-	-	-12 264 146	34 275 672
	3	9 079 946				25 533 505	25 533 505	-	-9 079 946	25 195 726
	4	22 683 048	11.	Utófinanszírozás			-	-	-22 683 048	2 512 678
2021	1	2 512 678	12.	Utófinanszírozás		34 275 672	34 275 672	-	-2 512 678	0

4.1.5 Kockázatelemzés

A foglalkoztatási paktum előkészítése, megvalósítása és működtetése szempontjából fontos, hogy azokat a kockázatokat, amelyek esetleges bekövetkezése az eredmények elérését és fenntartását veszélyezteti a projekt tervezése során előre beazonosítsuk. A fejezet a projektszintű kockázatok beazonosítása mellett súlyozza és megbecsüli a bekövetkezés valószínűségét (alacsony, közepes, magas) és hatásának mértékét (alacsony, közepes, jelentős), valamint minden egyes kockázat esetében meghatározza a kockázatkezelési intézkedéseket is.

A projekt sikeres megvalósítását veszélyeztető kockázatok különböző területeken jelentkezhetnek – a módszertani útmutatónak megfelelően a jogi, intézményi, társadalmi, szakmai, pénzügyi-gazdasági fenntarthatósági és abszorpciós szempontból kerültek azonosításra azok a nehézségek, amelyek akadályozhatják a paktum céljainak elérését. A kockázatok több szempont alapján is csoportosíthatók:

1. Belső és külső kockázatok: az adott kockázat bekövetkezése, illetve megelőzése konzorciumi hatáskörbe tartozik-e, vagy sem;
2. A projekt-életciklus fázisait tekintve:
  - előkészítéshez kapcsolódó kockázatok: a legfontosabb kockázatot az eredményes együttműködési modell és az együttműködésben részt vevő partnerek motiváltságának felkeltése és fenntartása jelentheti;
  - megvalósításhoz kapcsolódó kockázatok: a legfőbb nehézséget a tervezett projekt végrehajtásával kapcsolatos pénzügyi és partnerségi problémák okozhatják, amelyek bekövetkezési valószínűsége és hatása megfelelő előkészítési tevékenységekkel csökkenthetők;
  - fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok: a tervezés és megvalósítás mellett kiemelt figyelmet kell fordítani az elért eredmények fenntartásának módjára, finanszírozhatóságára és szervezeti hátterére.

4.1.5.1 Pénzügyi kockázatok elemzése

25. táblázat: A foglalkoztatási paktum főbb pénzügyi kockázatai

Kockázat megnevezése	Kockázat szöveges leírása	Valószínűség	Hatás mértéke	Kockázatmegelőzés és -kezelés részletes bemutatása
Pénzügyi kockázatok				
A projekt finanszírozásában tervezett kifizetések megérkezésének elhúzódása	A projekt megvalósítása során előfordulhat, hogy a tervezett kifizetések késnek.	közepes	alacsony	A támogatási szerződés megkötése után lehívható lesz a támogatási előleg, amely gyors igénylésével csökkenthető a likviditási probléma kockázata
A projektben tervezett tevékenységeinek esetleges időbeni elhúzódása esetén nem teljesül a pénzügyi ütemterv	A projekt megvalósítása során előfordulhat, hogy a tervezett tevékenységek ütemezése elcsúszik, ezáltal nem teljesül az előre megtervezett pénzügyi terv megvalósulása.	közepes	alacsony	A projekt megvalósítása során folyamatos monitoring szükséges, a projekt tervezéskor tartalékidőszakokat kell képezni
A TOP támogatások időben való elszámolása és a támogató általi kiegyenlítése	-	nagy	alacsony	A partnerek felkészítése az elszámolásokra, folyamatos monitoring alkalmazása. Tartalék összegek felszabadítása igény esetén, vagy a projekt átütemezése
(Köz)beszerzési eljárások elhúzódása, sikertelensége	A projekt során számos esetben lesz szükség külső szolgáltató igénybevételére. A közbeszerzési eljárások elhúzódása és esetleges sikertelensége veszélyeztetheti a tervezett mérföldkövek teljesítését.	közepes	közepes	Az eljárásrendet szigorúan be kell tartani minden érintettnek. Megfelelő időben el kell indítani a szolgáltatások és eszközök beszerzését, a kapcsolódó ajánlatkéréseket.
A tevékenységek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	A gondos előkészítés és tervezés ellenére elképzelhető, hogy az egyes tevékenységekre allokált források nem lesznek elegendők a megvalósításra.	közepes	közepes	Részletes akciótervvel és pontos költségvetéssel minimálisra csökkenthetők a pénzügyi kockázatok a projektmegvalósítás során. Mivel a felhívás nem engedélyezi tartalékkeret tervezését, célszerű a konzorcium tagjainak felkészülnie az esetleges saját forrás biztosítására.
Likviditási nehézségek	A megvalósítás időtartama alatt jelentkezhetnek időszakos pénzügyi nehézségek	alacsony	közepes	A konzorcium tagjainál tapasztalt pénzügyi vezető és pénzügyi asszisztens látja el az érintett feladatokat. A cash flow folyamatos figyelemmel kísérése és aktualizálása segít mérsékelni a pénzügyi bizonytalanságból fakadó kockázatokat. A konzorciumi partnereknek célszerű megfelelő tartalékkal rendelkeznie az utófinanszírozás biztosításához.
Működési források előteremtése	A paktum fenntartását és a paktumiroda működését a projekt-megvalósítást követően is biztosítani kell, ami kis mértékben megterhelheti az érintett szervezetek költségvetését.	közepes	közepes	A hosszú távú működéshez a paktum tagjai arányos hozzájárulás vállalásával biztosíthatják a szükséges saját forrást, mivel annak mértéke nem lesz jelentős. Az alternatív forráslehetőségek felkutatására is érdemes hangsúlyt fektetni (pl. térítésses szolgáltatások biztosítása), úgy, hogy azok ne csökkentsék jelentősen a paktum eredeti céljainak megvalósítására fordítható időt.

4.1.5.2 Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok

26. táblázat: A foglalkoztatási paktum főbb megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatai

Kockázat megnevezése	Kockázat szöveges leírása	Valószínűség	Hatás mértéke	Kockázatmegelőzés és -kezelés részletes bemutatása
Jogi kockázatok				
Hiányos jogszabályi megalapozottság	A foglalkoztatási paktumok létrehozása, működtetése és szervezeti keretei jogilag nem szabályozottak, ami bizonytalanságot rejt a jövőbeli működés vonatkozásában. A felhívás és mellékletei tartalmazzák ugyan az elvárt sztenderdeket, de jogszabályi megalapozottság hiányában ezek kevésbé kérhetők számon, illetve bármikor – előzetes egyeztetés nélkül – megváltoztathatók.	magas	közepes	A partnerek által egyöntetűen elfogadott, jogilag megfelelő, hosszú távon is fenntartható működési formát kell találni és kialakítani, amely akkor is működőképes marad, ha a szabályozási és/vagy a finanszírozási környezet, illetve a partnerek köre módosul. Proaktív módon, jogszabályi javaslatok megfogalmazásával elérhető, hogy a paktumok a foglalkoztatáspolitikai meghatározó szereplői legyenek és maradjanak tartósan.
A jogszabályi környezet kedvezőtlen irányú változása	Alakulhatnak úgy a jogszabályok, hogy azok a paktumok jelenlegi formában tervezett működését kedvezőtlenül befolyásolják, esetleg ellehetlenítik.	alacsony	közepes	A paktum tagjainak (elsősorban a járásszékhely önkormányzatnak, a kormányhivatalnak, illetve a paktumirodának) folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a jogszabályi változások. Olyan szervezeti, működési formát kell kialakítani, amely rugalmas, gyors reagálást tesz lehetővé megváltozott jogszabályi körülmények esetén. Proaktív módon, jogszabályi javaslatok megfogalmazásával elérhető, hogy a paktumok a foglalkoztatáspolitikai meghatározó szereplői legyenek és maradjanak tartósan.
Intézményi kockázatok				
A paktum partnersége nem teljes körű	A paktum működésének eredményességét és hatékonyságát kedvezőtlenül befolyásolhatja, ha nem vesz részt benne minden olyan partner, amely fontos a megvalósítás szempontjából.	közepes	jelentős	A paktumsztenderdek figyelembevételével pontosan meghatározható az a szervezeti kör, amelyeknek mindenképpen részt kell vennie a partnerségben a célok elérése érdekében. Ezt követően megfelelő egyeztetéseket kell folytatni annak érdekében, hogy minden érintett fél elkötelezett legyen és aktívan részt vegyen a paktum működésében.
Paktumpartnerek feladat- és hatáskörének változása	A paktum kötelező partnerei jelenleg a megyei önkormányzat, az illetékes kormányhivatal, valamint a kereskedelmi és iparkamara. A partner szervezetek feladat- és hatásköre az elmúlt időszakban jelentős változáson ment keresztül, és hasonló folyamatok nem tekinthetők kizártnak a jövőben sem. Amennyiben az érintett szereplők központilag meghatározott foglalkoztatáspolitikai hatásköre csökken, az befolyásolhatja a paktum működésének eredményességét is.	alacsony	jelentős	Elengedhetetlen, hogy a paktumban részt vevő partnerek a külső körülményektől függetlenül is szakmailag elkötelezettek legyenek. Ehhez a partnerség során részletesen be kell mutatni a paktumból származó előnyöket minden érintett számára (paktumtagok, települési önkormányzatok, vállalkozók, közvetett célcsoport), továbbá egyértelműen meg kell fogalmazni az elvárásokat az egyes szereplők felé annak érdekében, hogy a paktum fenntartható maradjon akkor is, ha a feladat- és hatáskörök megváltoznak.
Konfliktus a paktumon belül	Szakmai, de akár személyi konfliktus is felmerülhet a paktum tagjai, illetve azon belül a projektet megvalósító konzorcium tagjai között, amelyek alapvetően befolyásolhatják a paktum eredményességét.	alacsony	jelentős	A kiegyensúlyozott partnerség, a szakmai egyetértés és a szoros együttműködés alapjait már az előkészítés során le kell fektetni. Pontosán meg kell határozni az egyes partnerek által ellátandó feladatokat, ki kell jelölni

Kockázat megnevezése	Kockázat szöveges leírása	Valószínűség	Hatás mértéke	Kockázatmegelőzés és -kezelés részletes bemutatása
				a felelősöket, meg kell teremteni a megfelelő kommunikációs platformot, rendszeres – szükség esetén ad hoc – egyeztetéseket kell tartani.
Lehatárolás a megyei, a megyei jogú városi és a helyi paktumok között	A projektelőkészítés jelen fázisában megtörtént egy szakmailag megalapozott lehatárolás a megyei, a megyei jogú városi és a helyi paktumok között, azonban az csak a megvalósítás során derül majd ki, hogy ez a lehatárolás ténylegesen megfelelően működik-e, illetve hogyan szolgálja a célok és az indikátorok elérését.	alacsony	közepes	Részletekbe menő egyeztetés szükséges minden érintett partnerrel a lehatárolás különböző szempontjairól, az egyes alternatívák előnyeiről és hátrányairól. A megvalósítás során biztosítani kell egyfajta rugalmasságot a rendszerben, amely lehetőséget nyújt a lehatárolás módosítására abban az esetben, ha a kitűzött célok elérését a lehatárolás egyértelműen kedvezőtlenül befolyásolja. Az előkészítés, a megvalósítás és a fenntartás során is folyamatos egyeztetés szükséges a különböző szinten szerveződött paktumok között.
Paktumban érintett szakemberek személyének változása	Ilyen hosszú projekt esetében nem ritka a szakemberek cseréje akár a kedvezményezettekénél, akár az IH/KSZ oldalán. Ez egyfelől okozhatja a szakmai súlypontok eltolódását, a feladatok másfajta értelmezését, másfelől kedvezőtlenül alakíthatja az elkötelezettséget is.	közepes	közepes	Törekedni kell arra minden érintett szervezet esetében, hogy a paktum működését minél kevésbé érintsék személycserék, megőrizve ezáltal egyfajta állandóságot a szakmaiság tekintetében. Amennyiben mégis elkerülhetetlen a személycsere, akkor az új szakemberek alapos felkészítése szükséges.
A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	Mivel a paktum tevékenysége rendkívül szerteágazó és sok feladatot magában foglal, nagyszámban lesz szükség megfelelő szakemberekre minden konzorciumi partnernél. Ezek rendelkezésre állása nehézséget okozhat, illetve túlterheltséget eredményezhet az egyes szervezeteknél.	alacsony	közepes	A konzorciumi partnerek időben tudnak gondoskodni a megfelelő szakmai háttér biztosításáról – szükség esetén továbbképzésekkel, új munkavállalók felvételével. A paktum létrehozásában és működésében érintett legfontosabb személyek képzésen vesznek részt, amely során részletes ismereteket és gyakorlati tanácsokat kapnak feladataik eredményes ellátásához.
Társadalmi kockázatok				
Célcsoportok motiválatlansága	Jóllehet mind a munkáltatók, mind a munkavállalók számára egyértelműen előnyt jelent a paktum által biztosított szolgáltatások és támogatások igénybevétele, ettől függetlenül elképzelhető, hogy nehezen lehet valóban mozgósítani és motiválni mind a munkáltatókat, mind a munkavállalókat az aktív részvételre.	alacsony	alacsony	Részletes kommunikációs ütemtervet kell összeállítani, majd az abban foglalt tevékenységeket megvalósítani, így minden érintett megfelelő módon értesülhet a paktum tevékenységéről. A helyzetelemzés, valamint az előzetes munkáltatói igényfelmérések alapján nem okozhat nagy problémát a nyitott munkaadók és a munkát kereső személyek megtalálása és kiválasztása. A célcsoporttal kapcsolatos minden kommunikációs tevékenység során ugyanakkor elengedhetetlen – a kötelezettségek mellett – az előnyök részletes bemutatása is, hogy a paktumban történő részvétel vonzóvá váljon az érintettek számára.
Szakmai kockázatok				
Szakupolitika változása	A foglalkoztatáspolitikai irányelvek európai uniós és hazai szinten is többnyire állandónak tekinthetők (a minél magasabb foglalkoztatottsági szint elérése), azonban az ezek eléréséhez megfelelőnek tartott eszközök köre időről időre változik, és	alacsony	közepes	A projekt eredményes megvalósítása és a paktum hatékony működtetése nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a paktum mint foglalkoztatáspolitikai eszköz meghatározó alakítója legyen a hazai munkaerőpiaci folyamatoknak.

Kockázat megnevezése	Kockázat szöveges leírása	Valószínűség	Hatás mértéke	Kockázatmegelőzés és -kezelés részletes bemutatása
	megítélésük sem tekinthető egységesnek. Emiatt változhat a paktum szerepe, megítélése és támogatása is.			Proaktív módon, szakpolitikai javaslatok megfogalmazásával elérhető, hogy a paktumok a foglalkoztatáspolitikai meghatározó szereplői legyenek és maradjanak tartósan.
Gazdasági kockázatok				
Kedvezőtlen makrogazdasági folyamatok	Jóllehet a paktum tagjai és a projekt szakmai megvalósítói minden vállalt tevékenységet maximálisan teljesítenek, ennek ellenére az esetlegesen bekövetkező kedvezőtlen makrogazdasági változások miatt mégis csak korlátozott hatása lehet a paktumnak a járási munkaerőpiacra és a területi foglalkoztatási különbségek kiegyenlítésére.	közepes	jelentős	Alternatív megoldásokat és eszközöket kell alkalmazni a paktum fenntartása és a munkaerőpiaci folyamatok stabilitása érdekében. Intenzív befektetés-ösztönzéssel célszerű kiegészíteni a paktum működését – akár a paktumiroda keretein belül, akár más erre a célra kijelölt szervezet bevonásával.
Versenytársak nagymértékű megerősödése	Munkaerőpiaci szempontból a Csengeri járás versenyhelyzetben van más megyei, hazai és európai térségekkel. Külső, a paktum tagjai által nem vagy csak korlátozott mértékben befolyásolható folyamatok megerősíthetik a versenytársak helyzetét.	alacsony	közepes	Fontos, hogy a potenciális versenytársak aktuális helyzetét és tervezett fejlesztéseit folyamatosan nyomon kell követni. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei, valamint a környező térségek közötti együttműködésekkel segíteni lehet a járás tágabb térségének kiegyensúlyozott fejlődését. Hatékonyan kell képviselni a járás saját érdekeit a megyei foglalkoztatási paktum megvalósítása során. Azonosítani és promotálni kell a járás komparatív versenyelőnyeit.
Abszorpciós kockázatok				
Megvalósítás csúszása	Egyes részfeladatok teljesítésének elhúzódása veszélyeztetheti a projekt időben történő befejezését – különösen az egyes tevékenységek egymásra épülése miatt (pl. a célszemélyek kiválasztása elhúzódhat, emiatt tolóthat a képzés, majd a foglalkoztatás).	alacsony	közepes	Az előkészítés során reális ütemterv került összeállításra, amely – szükség esetén – rugalmasan módosítható a felhívás által engedélyezett keretek között.
Túlzott hangsúly az indikátorok teljesítésén	A TOP és ezáltal a megyei ITP-k jelentős mértékű, esetenként eltúlzott indikátorvállalást irányoztak elő. A támogatási feltételeknek való megfelelés miatt előfordulhat, hogy a konzorciumi tagok túlságosan az indikátorok teljesítésére fognak koncentrálni. Ez a fajta kényszerhelyzet eltérítheti a konzorciumot az eredeti hosszú távú célkitűzésektől (pl. olyan képzések és munkáltatók kiválasztása, amelyekkel az indikátorok könnyen teljesíthetők, de hatása csak elszigetelten érzékelhető). Nehezítő tényező, hogy a megyei és a helyi paktumoknak gyakorlatilag ugyanazon a célterületen kell az indikátorokat teljesíteni.	közepes	közepes	Megfelelő monitoringrendszer kell kialakítani, amely lehetővé teszi az indikátorok nyomon követését. Az indikátorok teljesítése érdekében olyan átgondolt mechanizmusokat kell beépíteni a paktum működésébe (pl. munkáltatók célzott megkeresése, igényeik felmérése, érzékenyítése), valamint a kormányhivatal által ellátandó feladatok végrehajtásába (pl. a munkáltatók igényeinek teljes mértékben megfelelő képzések szervezése), amelyek úgy garantálják az indikátorok elérését, hogy egyúttal az általános célok is teljesüljenek. Nem háttérbe szorítva a számszerű kimeneti mutatók teljesítését, kiemelten fontos, hogy a paktum hosszú távon is működőképes legyen, érdemben befolyásolni tudja a megye munkaerőpiaci folyamatait akkor is, ha a képzésre és foglalkoztatásra fordítható források kimerültek. Ezt elsősorban a szakmai elköteleződéssel és motivációval lehet elérni, amely a partnerség kialakításának egyik legfontosabb eleme. A projekt végrehajtása során tehát

Kockázat megnevezése	Kockázat szöveges leírása	Valószínűség	Hatás mértéke	Kockázatmegelőzés és -kezelés részletes bemutatása
				<p>biztosítani kell az indikátorok teljesítése és a paktum hosszú távú céljai/fenntarthatósága közötti egyensúlyt.</p> <p>A megyei paktumnak koordinátorként hangsúlyos szerepet kell játszania a helyi paktumok összefogásában, így megfelelő egyeztetéseket követően van lehetősége kedvező irányban befolyásolni az indikátorok teljesítését mind megyei, mind helyi szinten – a célkitűzések sérülése nélkül.</p>
Képzők kiválasztása	Speciális munkáltatói igények esetén felmerülhet, hogy nincs olyan képző intézmény, amely engedéllyel rendelkező képzést tud biztosítani az adott szakterületen.	alacsony	közepes	A képzési igényfelmérést minél hamarabb el kell végezni a potenciális munkáltatók körében, hogy a térségi szinten szükséges és indokolt képzéseket, valamint az azt biztosító képző intézményeket időben ki lehessen választani.
A célcsoport elérésének és bevonásának nehézségei	A képzési-foglalkoztatási programok egyik legnagyobb kihívása a megfelelő személyek felkutatása és kiválasztása a célcsoportból. Ha ez nem kellő körülményekkel történik, akkor sem az érintett személyek, sem a munkáltatók nem lesznek elégedettek, és a potenciális munkavállalók lemorzsolódásának kiküszöbölésébe fektetett energia aránytalanul nagy lesz.	közepes	közepes	Olyan szervezet(ek)et kell kiválasztani erre a feladatra, amelyek megfelelő szakmai tapasztalattal és referenciával rendelkeznek hasonló feladatok ellátásában.
Konzorciumi partnerek leterheltsége	Amennyiben a konzorciumi partnerek egyéb tevékenységeik, fejlesztéseik miatt túlzottan leterheltek, veszélybe kerülhet jelen projekt menedzselése.	alacsony	közepes	Ki kell jelölni azokat a felelősöket a konzorciumi partnereken belül, akik feladata egyértelműen köthető a projekt eredményes megvalósításához. Ezt garantálja a megfelelő menedzsmentszervezet és -mechanizmus felállítása.

4.1.6 Fenntartás

A fenntarthatóság egyik garanciája, hogy olyan tevékenységeket tervezünk és hajtunk végre, amelyek valódi hozzáadott értékkel bírnak a paktumszervezet fenntartása szempontjából:

- egyfelől az 1. főtevékenység keretében szakmailag és szervezetenként megalapozzuk a foglalkoztatási paktum működését,
- másfelől a 2. főtevékenység keretében a képzéseket és a bértámogatásokat a munkaadói igényekhez maximálisan illeszkedve hajtjuk végre, így a munkáltatók a projektzárást követően is bizalommal fognak fordulni a Kormányhivatal, a képző intézmények és a Társulás felé.

A paktum eredményeinek és a partnerség hosszú távú fenntarthatóságának fontos alapidokumentumai a projekt megvalósítása során elkészített paktumdokumentumok: a foglalkoztatási stratégia és akcióterv, az együttműködési megállapodás, az ügyrend, a munkaprogram, valamint a működési és monitoring kézikönyv. **A dokumentumok megalapozzák és garantálják a paktum hosszú távú fenntartását, meghatározzák a működés kereteit a helyi, térségi munkaerőpiac fejlesztésének irányait.**

A projekt során kialakított és megerősített együttműködés, a felállított szervezeti keretek és a felek között létrejövő kapcsolatok garantálhatják a paktum fennmaradását, a felmerülő problémák együttműködésen alapuló megoldását. A paktumoknak térségi szinten kell megtalálni azokat a feladatokat, amelyeket el tudnak látni, az együttműködést folyamatosan célokkal és tartalommal kell feltölteni. A feladatok ismeretében kell gondoskodni a megoldáshoz szükséges pénzügyi forrásokról.

A paktum fejlődésének, illetve a döntéshozók munkájának segítéséhez elengedhetetlen az elért eredmények összegzése, elemzése, tehát szükséges a paktum munkájának értékelése, amelynek eredményeit egyfelől be kell építeni a paktum további működésébe, másrészt a közös fejlődés érdekében elérhetővé kell tenni az ország többi paktumja számára. A jó gyakorlatok megismerése egyrésztől megvalósul a helyi/megyei paktumok együttműködésén, másrészt a létrehozás alatt álló, alulról szerveződő Országos Paktum Platform hálózaton keresztül.

A projekt pénzügyi fenntarthatósága szempontjából lényeges, hogy a projekt működése során bizonyítani lehessen a foglalkoztatási együttműködés hatékonyságát, mert ez esetben további célzott források nyílhatnak meg a paktumok számára. Különösen fontos, hogy a beruházó vállalkozások igényei szerint a paktum hatásait egyéb TOP és GINOP forrásokra történő sikeres pályázatokkal erősítsük.

A szakmai fenntarthatóság egyik garanciája a sokszínű partnerség: az önkormányzati-kormányzati szektor hatékony konzorciumi együttműködése kiegészülve a partnerségen belül a képzési, vállalkozási és civil szektor képviselőivel.

A szervezeti fenntarthatóságot elősegíti, hogy a Társulás a megyei Kormányhivatallal partnerségben hozza létre a paktum szervezetét. A paktumban csak olyan szervezetek vesznek részt, akik a kitűzött célok teljesítéséhez kapcsolódó szolgáltatási profillal, hatáskörrel, megfelelő humán és szervezeti háttérrel, anyagi forrásokkal (saját és/vagy pályázati) is rendelkeznek, és motiváltak a közös munkában, a célok elérésében.

A projekt lehetőséget ad arra, hogy a lezárását követően a projektgazda (konzorcium) további partnerségi programok megvalósítását indítsa el a projektben elindított szolgáltatások igénybevételeivel, további foglalkoztatók bevonásával a kiépített paktum partnerség támogatásával. Az eredmények továbbviteléhez szükséges erőforrások rendelkezésre fognak állni a megvalósítási időszakot követően is.

4.2 RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV

4.2.1 Az előkészítés és megvalósítás részletes feladatai és ütemezése

Az alábbi táblázatban bemutatjuk a fejlesztés valamennyi tevékenységét, valamint azok időigényét.

27. táblázat: A tevékenységek ütemezése

Feladat megnevezése	Feladat negyedéves ütemezése																			
	2016.		2017.				2018.				2019.				2020.				2021.	
	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	
ELŐKÉSZÍTÉS																				
Projekt koncepció kialakítása																				
Költségvetés tervezése																				
Konzorciumi partnerség építése																				
Támogatási kérelem kidolgozása és benyújtása																				
Megvalósíthatósági Tanulmány kidolgozása																				
MEGVALÓSÍTÁS																				
„A” főtevékenység																				
Foglalkoztatási paktum létrehozása, valamint foglalkoztatási helyzetelemzés elkészítése																				
Részletes foglalkoztatási stratégia és akcióterv kidolgozása																				
Munkaprogram és projekttervek kidolgozása																				
Munkaerőpiaci igényfelmérések készítése																				
Foglalkoztatási együttműködés, irányító csoport, menedzsment szervezet és paktumiroda felállítása és működtetése (munkaterv, ügyrend és részletes költségvetés kidolgozása)																				
Együttműködési megállapodás aláírása																				
Paktum működési tapasztalatainak összegyűjtése és megosztása																				
Teljes projekt folyamat részletes dokumentálása																				
Minősítés megszerzése																				
Figyelemfelkeltés																				

Feladat megnevezése	Feladat negyedéves ütemezése																		
	2016.		2017.				2018.				2019.				2020.				2021.
	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.
A megyei és a helyi, valamint a megyei jogú város által létrehozott paktumok tevékenységeinek összehangolása																			
Gyermekellátási szolgáltatások területi helyzetének és humán erőforrás igényeinek bemutatása																			
Kötelező nyilvánosság biztosítása																			
Projektmenedzsment feladatok ellátása																			
„B” főtevékenység																			
A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek																			
A célcsoportot érintő egyéb munkaerőpiaci tevékenységek																			
Kiegészítő tevékenységek																			
Helyi termék- vagy szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó kiegészítő ESZA tevékenység																			
Befektetésösztönzéshez, ágazati gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek																			

5 A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

5.1 A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA

A projektben a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás látja el a kötelező nyilvánosság biztosításának tevékenységét, amelynek céljai az alábbiak:

- a paktumprojektet és annak eredményeit minél szélesebb körben megismerjék;
- a kommunikációs eszközök segítségével a konzorcium minél bővebb körű tájékoztatást nyújtson a szakmai nyilvánosság, a döntéshozók és a célcsoportok számára a megvalósult fejlesztésekről, és arról a tényről, hogy a támogatási kérelem EU támogatásból valósult meg;
- elősegítse a paktumprojekt átfogó és specifikus céljainak megvalósulását;
- biztosítsa, hogy a projekt előrehaladásáról, eredményeiről a projekt közvetett és közvetlen célcsoportjai, a tágabb környezet és a projekt finanszírozásában közreműködő szervezetek megfelelő tájékoztatásban részesüljenek.

Az érintett célcsoport tájékoztatása a projekt teljes életútja során kiemelt figyelmet kap. A rendszeres tájékoztatás, az egész folyamat bemutatja, eredményeivel, lehetőségeivel, így alapozható meg a pozitív fogadtatás, a program iránti elköteleződés.

A tájékoztatás a központi nyilvánossági útmutatónak megfelelően módon történik minden lehetséges nyomtatott és elektronikus kommunikációs felületen. A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, a projekt során alkalmazott kommunikációjában és viselkedésében a fejlesztő vagy partnere esélytudatosságot fejez ki, nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

A projektmegvalósítás időszakában nagy hangsúlyt kap a helyi társadalom tájékoztatása. A tájékoztatási tevékenység célja ebben az időszakban a projektmegvalósítás által bekövetkező kedvező változások tudatosítása a célcsoportban, illetve a projekt pozitív fogadtatásának elősegítése.

5.2 A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA

A tájékoztatási, nyilvánossági tevékenységének ellátása során el kell végezni a belső és külső kommunikációs célcsoportok körének lehatárolását és azok kezelési módjait. A célcsoportok között lehet átfedés, illetve a belső és külső kommunikáció során alkalmazott eszközök között is.

Célcsoportok az alábbiak:

- A belső kommunikáció célcsoportját a projektmenedzsment szervezethez tartozók, illetve a projektben aktívan közreműködők jelentik.
- A projekttel közvetlen kapcsolatban állók azok, az előkészítésben és kivitelezésben aktívan közreműködő szervezetek, akik ismerik a projekt háttérét és céljait. A támogatás megítélésében, a forrásfelhasználásban, illetve a projekt megvalósításában intézményi feladatköréből adódóan jelentős szerepet játszik a Közreműködő Szervezet, melynek tájékoztatása elsősorban a kötelező beszámolók alapján történik.
- A projekttel közvetett kapcsolatban állók az előkészítésben, megvalósításban közreműködő szervezetek azon tagjai, akik közvetlenül nem vesznek részt a projektben, de a szervezeti és működési háttérben betöltött szerepük alapján stabil környezetet biztosítanak a projektmegvalósításhoz (adminisztratív munkatársak, a járás lakossága stb.)

5.3 KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA

- Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról/zárásáról: A sajtótájékoztatót követően a helyi/megyei média, különösen az ingyenes terjesztésű heti vagy havilapok, elektronikus médiumok részére sajtóközleményt és képanyagot bocsát ki.

- Sajtómegjelenések: A projekt megvalósítása során rendszeres kapcsolattartás a helyi és megyei elektronikus és nyomtatott médiafelületekkel, a projekt részeredményeiről folyamatos információk eljuttatása a célcsoportok által igénybe vett felületekhez. A helyi média bekapcsolása a kommunikációs folyamatba elengedhetetlen, nem pusztán az eredmények, de az értékek közvetítésében jelentős szerepet vállalhat. A rendszeres és folyamatos információs anyagok megjelentetésével, jó példák bemutatásával, a projekt pozitív megítélését, támogatottságát, valódi lakossági bevonódást erősítheti. Évente legalább 2 db tájékoztató híryanag fog megjelenni honlapon és/vagy a helyi sajtóban.
- Sajtófigyelés: A projekt teljes időtartama alatt sajtófigyelés végzése, a megjelent sajtóanyagok dokumentálása.
- Információs tábla: A projekt helyszínén a kötelező elemekkel ellátott tájékoztató tábla kihelyezése történik.
- Információs anyagok: Az infokommunikációs technológiákhoz való hozzáférés a hátrányos helyzetűek, illetve esetenként a mikro- és kisvállalkozások körében nehézkes. A technológia kismértékű használata miatt a hagyományos nyomtatott információs anyagok használatát javasoljuk, azokban a térségekben, ahol a hátrányos helyzetű érintett célcsoport tagjait szeretné a projektbe bevonni. Az információs anyagok kihelyezési helyeinek javasoljuk az önkormányzati ügyfélszolgálatokat, ügyfélfogadó helyeket, közösségi csomópontokat, művelődési házakat, vállalkozói rendezvényeket. 100-100 db információs kiadvány fog készülni a helyi munkavállalóknak, illetve munkáltatóknak.
- Rendezvények, fórumok, paktumiroda: A tervezett paktum projekt során a célcsoportok igényeit figyelembe véve az egyik leghatásosabb kommunikációs eszköz a személyes, folyamatos kapcsolattartás és együttműködés keretében végezhető munka (ehhez a paktumiroda ideális eszközt jelent), a lakossági fórumokon, partnerségi rendezvényeken való részvétel, egyéni és csoportos tanácsadás lehet. Nagy hangsúlyt fektetünk a projekt megvalósítása során a valódi partnerség alapfeltételét jelentő tényleges kommunikációra. A tervezett fejlesztés jellegéhez illeszkedően a paktum partnerségi eseményein, rendezvényein élni kell a tájékoztatás lehetőségeivel – a kétirányú kommunikáció, az interaktivitás és a helyi elvárások megismerése érdekében.
- Weboldal – tájékoztatás a kedvezményezett honlapján: A projekt megvalósulása során a fő kedvezményezett információt szolgáltat, amelynek keretében közzé teszi az elkészült sajtótájékoztató és információs anyagokat, kiadványokat, a sajtófigyelés eredményeit, a rendezvények, személyes információs fórumok tartalmát és időpontjait. A projekt sikeres megvalósítása és a fenntartási időszakban történő továbbműködtetése érdekében szükség van egy intenzív és elektronikus úton is támogatott társadalmi szemléletformáló népszerűsítésre a vállalkozások és az érintett lakossági bevonása érdekében.

5.4 A KÖTELEZŐ KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK MEGJELENÍTÉSE ÉS HASZNÁLATA

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás a célcsoportok tájékoztatására alkalmazott kötelező nyilvánossági elvárásoknak a "Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei" c. dokumentum, illetve az „Arculati Kézikönyv”-ben foglaltaknak megfelelően tesz eleget.

A honlapon naprakész tájékoztatást tudnak nyújtani a projekt eseményeiről és eredményeiről az arculati elemek betartásával. Az alábbi tartalmi elemeket szükséges megjeleníteni a honlapon a projekthez kapcsolódóan:

- a kedvezményezett neve,
- a projekt címe,
- a szerződött támogatás összege,
- a támogatás mértéke (%-ban),
- a projekt tartalmának bemutatása,
- a projekt tervezett befejezési dátuma (ha megvalósult, akkor a tényleges befejezés),
- a projekt azonosítószáma.

Az ún. infoblokk alábbi kötelező arculati elemeink feltüntetése szükséges a fő honlapon színes verzióban (és az esetleges aloldalon is):

- Széchenyi 2020 grafikai elem (a logó kontúrjából készült, kifutó kék ív),

- Széchenyi 2020 logó,
- EU-logó és az Európai Unió kiírás (nem rövidítve),
- Magyar kormány logó,
- A támogató alapra vonatkozó utalás.

Az ún. infó blokknak mindig kiemelt helyen kell szerepelnie a honlapon, azaz a láthatósági területen kell lennie, megnyitáskor, görgetést nem igénylő pozícióban.

5.5 KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV

28. táblázat: Kommunikációs ütemterv

Időpont	Feladat	Cél	Célcsoport	Eszköz	Szereplők
Projektfejlesztési szakasz	Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Információbiztosítás a projektről, tudatosítás	Közvetlen és közvetett célcsoport	Nyomtatott sajtó	Szabolcs 05. Társulás
Projektfejlesztési szakasz	A beruházás helyszínén az előírt típusú tábla elkészítése és elhelyezése	Tájékoztatás a projekt megkezdéséről és fő adatairól	Közvetlen és közvetett célcsoport	Tájékoztató tábla	Szabolcs 05. Társulás
A projekt megkezdésétől folyamatosan	A projekthez kapcsolódó tájékoztatás folyamatos működtetése	Folyamatos információbiztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Internetes felületek és közösségi média oldalak	Konzorciumi partnerség, valamint a paktum tagok
A projekt megkezdésétől epizodikusan	A paktum rendezvényeken előadások tartása, fotódokumentáció készítése	Folyamatos információbiztosítás a projektről, interaktivitás	Közvetlen és közvetett célcsoport	Meghívók, emlékeztetők, kiadványok	Konzorciumi partnerség, valamint a paktum tagok
A projekt megkezdésétől folyamatosan	Személyes, folyamatos kapcsolattartás és együttműködés	Folyamatos információbiztosítás a projektről	Közvetlen és közvetett célcsoport	Személyes megbeszélések	Konzorciumi partnerség, valamint a paktum tagok
A projekt zárásakor	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Projekt eredményeinek kommunikációja	Közvetlen és közvetett célcsoport	Nyomtatott sajtó	Szabolcs 05. Társulás
A projekt zárásakor	A TÉRKÉPTÉR kötelező feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal	Projekt eredményeinek kommunikációja	Közvetlen és közvetett célcsoport	Információk, fotók feltöltése a központi elektronikus felületre	Szabolcs 05. Társulás
A projekt zárásakor	A beruházás helyszínén az előírt típusú tábla elkészítése és elhelyezése	Tájékoztatás a projekt lezárásáról és fő adatairól	Közvetlen és közvetett célcsoport	Emlékeztető tábla	Szabolcs 05. Társulás

Forrás: saját szerkesztés

6 MELLÉKLETEK

6.1 SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE 2017. ÉVI KÉPZÉSI JEGYZÉKE

1. Asztalos
2. Ács
3. Bádogos
4. Bolti hentes
5. Burkoló
6. Cukrász
7. Dísznövénykertész
8. Eladó
9. Elektromos gép- és készülékszerelő
10. Építményszaluzat és fémállvány szerelő
11. Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő) + Gépkelző jogosítvány traktor alapú univerzális földmunkagépre (kódszám: 1111) (40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet 2. sz. melléklete alapján)
12. Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Targoncavezető) + Gépkelző jogosítvány vezetőüléssel targoncára (kódszám: 3324) (40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet 2. sz. melléklete alapján)
13. Épület- és szerkezetlakatos
14. Festő, mázoló, tapétázó
15. Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztő
16. Gazdasági informatikus
17. Gépi forgácsoló
18. Gyermek- és ifjúsági felügyelő
19. Gyógymasszőr
20. Hegesztő
21. Húsipari termékgyártó
22. Idegvezető
23. Ipari gépész
24. Irodai titkár + Államilag elismert angol általános fajtájú komplex típusú alapfokú (KER.B1) nyelvvizsgára felkészítő
25. Kertész
26. Kézápoló és műkörömépítő
27. Konzervgyártó
28. Kőműves
29. Központifűtés-és gázhálózat rendszerszerelő
30. Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző + Államilag elismert angol általános fajtájú komplex típusú alapfokú (KER.B1) nyelvvizsgára felkészítő
31. Mezőgazdasági gépész
32. Műszaki informatikus
33. Női szabó
34. Pedagógiai- és családsegítő munkatárs
35. Pék
36. Pénzügyi-számviteli ügyintéző
37. Pincér
38. Szakács
39. Számítógépes adatrögzítő
40. Személy- és vagyonőr + Fegyveres biztonsági őr
41. Szerszámkészítő
42. Szociális gondozó és ápoló
43. Szoftverfejlesztő
44. Tisztítás-technológiai szakmunkás
45. Vendéglátó eladó
46. Villanszerelő

47. Virágkötő
48. Víz-, csatorna-és közmű-rendszerszerelő
49. Vízszigetelő, melegburkoló
50. Volfrámelektrodás védőgázas ívhegesztő
51. Zöldség és gyümölcsfeldolgozó
52. "C" kategóriás gépjárművezető + Tehergépkocsi-vezetői alapképesítésre felkészítő szaktanfolyam
53. "C"+ ("C+E") kategóriás gépjárművezető + Tehergépkocsi-vezetői alapképesítésre felkészítő szaktanfolyam

6.2 LEHETSÉGES SZAKMACSOPORTOK A PAKTUMPROJEKTBEN

1. Egészségügy
2. Szociális szolgáltatások
3. Oktatás
4. Művészet, közművelődés, kommunikáció
5. Gépészet
6. Elektrotechnika-elektronika
7. Informatika
8. Vegyipar
9. Építészet
10. Könnyűipar
11. Faipar
12. Nyomdaipar
13. Közlekedés
14. Környezetvédelem
15. Közgazdaság
16. Ügyvitel
17. Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció
18. Vendéglátás-turisztika
19. Egyéb szolgáltatások
20. Mezőgazdaság
21. Élelmiszeripar
22. Rendészet, honvédelem és közszolgálat
23. Vízügy